

Postavení žen v české vědě

Monitorovací zpráva za rok

2021

NKC – gender a věda

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

Postavení žen v české vědě Monitorovací zpráva za rok 2021

Hana Třísková

Publikaci vydalo Národní kontaktní centrum – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., s podporou grantu (identifikační kód: MS2104) a s podporou na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace RVO: 68378025.

OBSAH

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ	7
POZNÁMKY K VÝBĚRU A DOSTUPNOSTI DAT A K PŘÍSTUPU K JEJICH ZPRACOVÁNÍ	10
Přehled použitých zkratk.	11
ZAMĚSTNANCI VE VÝZKUMU A VÝVOJI	12
Výzkumníci	14
IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA OD STUDIA K VĚDECKÉ PROFESI	15
Vysokoškolské studium.	15
Od studia k výzkumu	17
VÝZKUMNÍCI PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ	24
VÝZKUMNÍCI PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE	25
Podnikatelský sektor.	26
Vládní sektor	27
Vysokoškolský sektor	28
AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH	29
Akademičtí pracovníci dle vědních oblastí.	31
Akademičtí pracovníci podle akademické klasifikace.	32
Mzdy	38
ROZHODOVACÍ POZICE	40
SPECIALISTÉ V OBLASTI VĚDY A TECHNIKY	41
ZÍSKÁVÁNÍ PATENTŮ Z POHLEDU POHLAVÍ	43
ČESKO V EVROPSKÉM SROVNÁNÍ	45
Výzkumníci.	45
Výzkumníci podle sektorů provádění výzkumné práce.	46
Specialisté v oblasti vědy a techniky	48
DEFINICE ZAMĚSTNANECKÝCH KATEGORIÍ UŽÍVANÝCH V MONITOROVACÍ ZPRÁVĚ	50
PŘÍLOHA: ČASOVÉ ŘADY	52

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji

- Počet zaměstnanců ve výzkumu a vývoji celkově roste, a to i v jednotlivých profesích výzkumník/výzkumnice, technik/technička či v ostatních zaměstnáních ve výzkumu a vývoji.
 - V roce 2021 pracovalo ve výzkumu a vývoji celkem 121 640 osob (tj. 84 671 plných úvazků – FTE), z toho 37 347 žen.
- Muži mají ve všech uvedených profesích výzkumu a vývoje převahu a jejich zastoupení má rostoucí tendenci.
- V rámci všech zaměstnanců výzkumu a vývoje bylo zastoupení žen v roce 2021 celkem 30,7 % (28,5 % v přepočtu na FTE):
 - Mezi výzkumníky bylo toto zastoupení 27,1 % (24,0 % v přepočtu na FTE).
 - Mezi techniky bylo toto zastoupení 29,7 % (28,2 % v přepočtu na FTE).
 - Mezi ostatními profesemi tvořily ženy 48,2 % (50,0 % v přepočtu na FTE).

Výzkumníci

- Výzkumníci představovali v roce 2021 celkem 57,2 % ze všech zaměstnanců ve výzkumu a vývoji. V roce 2021 se celkově jednalo o 69 536 osob (tj. 48 080 v přepočtu na FTE).
- Zastoupení žen mezi výzkumníky bylo v roce 2021 přibližně čtvrtinové – 27,1 % (24,0 % v přepočtu na FTE).
- Zastoupení žen mezi výzkumníky mělo mezi roky 2005–2018 klesající tendenci (minima bylo dosaženo v roce 2018 – 26,6 %).

Ideálně typická dráha od studia k vědecké profesi

- V roce 2021 studovalo:
 - na magisterském stupni studia 99 490 osob. Z toho bylo 60 524 (tj. 60,8 %) žen a 38 966 (tj. 39,2 %) mužů,
 - v doktorském stupni studia 20 826 osob. Z toho bylo 9 278 (tj. 44,6 %) žen a 11 548 (tj. 55,4 %) mužů.
- Zatímco zastoupení žen mezi studujícími magisterské programy dlouhodobě převyšuje zastoupení mužů, zastoupení žen mezi studujícími doktorské programy má vzestupný trend. Muži nicméně celkově převažují mezi studenty a absolventy doktorských programů a především výrazně a dlouhodobě převažují mezi výzkumníky.
- Při pohledu na situaci v jednotlivých oborech je patrné, že:
 - V přírodních, zemědělských, lékařských, sociálních a humanitních vědách ženy na magisterském stupni studia jednoznačně převažují. V doktorském studiu je jejich poměr vůči mužům relativně vyrovnaný (resp. muži nepatrně převažují v přírodních a zemědělských vědách, zatímco ženy v lékařských, sociálních a humanitních oborech). U všech jmenovaných oborů je ale podíl žen mezi absolventy doktorského studia významně vyšší než mezi výzkumníky.
 - Na pomyslné dráze od studia k vědecké profesi najdeme největší ztráty zastoupení žen u přírodních věd na přechodu mezi absolvováním doktorského studia (25 procentních bodů) a výzkumem samotným, zatímco v zemědělských, lékařských, sociálních a humanitních vědách se tak děje ještě před vstupem žen do doktorského studia. Ztráty ve výši zastoupení žen tu jsou mezi 15–20 procentními body.
 - V technických vědách je vůbec nejnižší zastoupení žen mezi vědními obory, které se s každým akademickým stupněm dále snižuje. Podobně jako v přírodních vědách je největší ztráta podílu žen na přechodu mezi absolvováním doktorátu a výzkumem samotným.

Výzkumníci podle vědních oblastí

- Nejvýznamnější co do počtu výzkumníků jsou tradičně technické (36,2 % výzkumníků v ČR) a přírodní vědy (34,1 % výzkumníků ČR). Podíl žen mezi výzkumníky je tu dlouhodobě nejnižší a současně vykazuje mírnou tendenci k poklesu.
 - Zastoupení žen v technických vědách bylo v roce 2021 jen 14,4 % (12,4 % v přepočtu na FTE). Minima ve sledovaném období 2005–2021 bylo dosaženo v roce 2012 – 12,7 %.
 - V přírodních vědách se zastoupení žen pohybuje dlouhodobě kolem jedné čtvrtiny – 24,2 % v roce 2021 (23,7 % v přepočtu na FTE).
- Nejvyrovnanější zastoupení žen je dlouhodobě v lékařských vědách – v roce 2021 ženy představovaly 48,0 % výzkumníků (50,7 % v přepočtu na FTE).
- V zemědělských vědách představovaly ženy v roce 2021 47,6 % (49,8 % v přepočtu na FTE) výzkumníků, v sociálních vědách 44,0 % (43,1 % v přepočtu na FTE), v humanitních vědách 43,0 % (40,7 % v přepočtu na FTE).
- V případě zemědělských, lékařských a v menší míře i sociálních a humanitních věd došlo za posledních 15 let ke zvýšení podílu žen mezi výzkumníky.

Výzkumníci podle sektorů provádění výzkumné práce

- Největšími zaměstnavateli výzkumníků v ČR jsou podnikatelský a vysokoškolský sektor. V roce 2021 zaměstnávaly dohromady více než 80 % výzkumníků (podnikatelský 43,5 % a vysokoškolský 40,1 %). Ve vysokoškolském sektoru představovaly ženy 35,6 % výzkumníků, v podnikatelském dokonce jen 14,1 %.
 - Nejméně žen v rámci zaměstnavatelů podnikatelského sektoru pracovalo v soukromých podnicích pod zahraniční kontrolou (jen 12,4 %).
 - Ve veřejných a státních vysokých školách působilo v pozici výkumnice 34,4 % žen.
- Ve vládním sektoru pracovalo celkově 40,7 % žen výkumníc, nejnižší podíl z hlediska zaměstnavatelů má Akademie věd (36,3 %). Zastoupení žen výkumníc bylo v roce 2021 nejvyšší v neziskovém sektoru (45,9 %). Ten je ale jako zaměstnavatel v podstatě marginální (zaměstnává jen 0,4 % výkumníků ČR).

Akademičtí pracovníci

- V roce 2021 pracovali akademici na 18 724 úvazcích (FTE), z nichž ženy měly 36,2 %.
- Ženy mají v rámci akademických úvazků převahu na nejnižších pozicích – lektor/ka (55,4 % žen) a asistent/ka (47,3 % žen).
- Mezi akademiky nejvyšších kvalifikačních stupňů je podíl žen ale nízký:
 - zastoupení žen mezi profesory bylo 15,7 %,
 - zastoupení žen mezi docenty bylo 26,8 %.
- Nejvyšší zastoupení žen mezi akademiky v roce 2021 najdeme v sociálních (45,4 %), lékařských (44,4 %) a humanitních vědách (42,5 %).
- Na akademických pozicích bylo nejnižší zastoupení žen v roce 2021 v přírodních (25,5 %) a technických (22,5 %) vědách.
- Mzdové rozdíly mezi ženami a muži se mezi roky 2011 a 2021 u všech kvalifikačních stupňů s výjimkou asistentů zvýšily. U nejvyšších akademických pozic to bylo konkrétně:
 - o 3,7 procentního bodu v neprospěch žen u osob s docenturou a
 - o 2,6 procentního bodu v neprospěch žen u osob s profesorskou hodností.
- Na základě prognózy založené na vývoji mezi roky 2010–2021 bude v případě profesorů dosaženo parity až v roce 2329.
- V případě docentů bude dle prognózy dosaženo parity v roce 2170.

Rozhodovací pozice

- Rozhodování ve vědě je dlouhodobě dominantou mužů. V roce 2021 dosáhlo celkové zastoupení žen stojících v čele výzkumných, vysokoškolských a dalších institucí výzkumu a vývoje dohromady 13,5 % (Akademie věd ČR, grantové agentury, Rada vysokých škol apod.).
- V rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech těchto institucí bylo zastoupení žen 22,6 %. V poradních orgánech jejich podíl dosáhl 25,7 %.
- Mezi lety 2011–2021 se zastoupení žen:
 - Ve vedení pohybovalo kolem 10–11 %.
 - V rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech vidíme klesající trend – pokles o 3,8 procentního bodu.
 - V poradních orgánech byl do roku 2015 zaznamenán rostoucí trend (ženy 30,8 %) – do roku 2021 pak pokles o 7,5 procentního bodu.

Specialisté v oblasti vědy a techniky

- V roce 2020 bylo v oblasti vědy a techniky zaměstnáno 148,3 tis. specialistů:
 - muži tvořili 72 % specialistů,
 - ženy představovaly 28 % specialistů.
- Mezi specialisty můžeme v roce 2021 pozorovat rozdíly v průměrných hrubých měsíčních mzdách jednak podle pohlaví, jednak také podle věku:
 - největší genderový rozdíl najdeme u věkové kategorie 35–44 – 14,1 %,
 - nejnižší genderový rozdíl u věkové kategorie 30–34 let – 11,6 %.

Získávání patentů z pohledu pohlaví

- Podíl žen – držitelek patentů je dlouhodobě nízký, ovšem vykazuje nepatrně pozitivní tendenci:
 - V roce 2005 bylo ženám přiděleno 5,3 % patentů.
 - V roce 2021 bylo ženám přiděleno 8,7 % patentů.
 - Nejvíce patentů bylo mezi roky 2005–2021 ženám přiděleno v roce 2019 – 11,5 %.
- V rámci sektorů provádění výzkumné práce můžeme ve sledovaném období pozorovat následující změny v počtu přidělených patentů ženám:
 - Veřejné vysoké školy:
 - V roce 2005 bylo ženám přiděleno 6,9 % patentů.

- V roce 2021 už 12,1 % patentů.
- Veřejné výzkumné instituce:
 - V roce 2005 získaly ženy 13,3 % patentů.
 - V roce 2021 si připsaly 20,0 % patentů.
- Soukromý sektor:
 - V roce 2005 bylo ženám přiděleno 4,6 % patentů.
 - V roce 2021 bylo ženám přiděleno 5,9 % patentů.

Mezinárodní srovnání

- Zastoupení žen na úvazcích (FTE) výzkumných pracovníků v roce 2020 mezi jednotlivými členskými zeměmi EU:
 - Nejbližší paritě jsou pobaltské republiky – Lotyšsko 50,0 %, Litva 49,1 % a Estonsko 42,5 %.
 - Naopak největší disproporce v zastoupení žen a mužů najdeme v zemích, jako je Lucembursko 27,4 %, Česká republika 27,6 % nebo Nizozemsko 27,9 %.
- V průběhu 10 let se situace mezi jednotlivými zeměmi významně nezměnila – Česká republika si v zastoupení žen na úvazcích (FTE) výzkumných pracovníků pohoršila mezi roky 2010 a 2020 o 0,5 procentního bodu.

POZNÁMKY K VÝBĚRU A DOSTUPNOSTI DAT A K PŘÍSTUPU K JEJICH ZPRACOVÁNÍ

Data použitá v rámci této publikace vycházejí především z průběžných statistických výkazů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) a z údajů poskytovaných Českým statistickým úřadem (dále jen ČSÚ) a dále vycházíme z výročních zpráv veřejných výzkumných institucí a univerzit.

Cílem předkládané publikace je analyzovat stav zastoupení žen ve vědě a výzkumu z pohledu vybraných dostupných ukazatelů, a to jak v jejich strukturálním aspektu, tak také z pohledu dlouhodobého časového vývoje. Z důvodu často se měnících metodik sběru dat či nepravidelného sběru některých ukazatelů jsou v publikaci použity jen ty ukazatele, které jsou buďto z vývojového pohledu srovnatelné, nebo umožňují nahlížet na danou problematiku relevantní, byť časově omezenou perspektivou. V druhém případě na takovéto skutečnosti upozorňujeme v samotném textu publikace.

Pro účely analýz publikovaných v této zprávě jsou jako klíčové ukazatele použity především jednoduché podíly žen na celkové sumě osob (HC) klasifikovaných do příslušné skupiny jednotlivců (případně na celkové sumě evidovaných úvazků, FTE). Uvědomujeme si, že v případě takového „hrubého“ ukazatele se do něho mohou částečně promítnat i jemné rozdíly ve věkové struktuře mezi mužskou a ženskou částí české populace. Nicméně v rámci obyvatelstva v ekonomicky aktivním věku jsou tyto rozdíly relativně malé a mají tedy na daný ukazatel pouze minoritní efekt. Pro analyticky zkušenější čtenáře však v tomto smyslu ještě odkazujeme na vybrané výsledky prezentované v kapitole věnující se akademickým pracovníkům na vysokých školách.

Ve vztahu k ukazatelům použitým v této publikaci poukazujeme rovněž na následující skutečnosti:

- Z důvodu změny metodiky sběru dat (ČSÚ) jsou pro vývojové srovnání vybraných ukazatelů k dispozici časové řady primárně od roku 2005, byť nejstarší data jsou k dispozici od roku 2000 a některé z předešlých monitorovacích zpráv s nimi pracovaly.
- Časové řady o studujících, které zveřejňuje MŠMT v rámci statistických ročenek školství, jsou každým rokem nově generovány, a to v celé své datové řadě od roku 2001. Vysoké školy mají možnost data o počtech studujících a absolventů zpětně upravovat, což také činí. Údaje vygenerované v tomto roce se proto mohou lišit od dat publikovaných v předchozích letech, a tudíž i v předchozích monitorovacích zprávách.

Z důvodu lepší přehlednosti a zachování srovnatelnosti se zdrojem přebírá tato publikace terminologii, která se užívá v oblasti statistik (data ČSÚ a MŠMT). Názvy konkrétních pozic v textu uvádíme v obou rodech s lomítkem (např. pozice výzkumník/výzkumnice), v tabulkách jsou pak ve zkrácené verzi (např. výzkumník/ice). Generické maskulinum je využito v textové části pro označení množného čísla či skupin tvořených muži i ženami (viz zejm. formulace „podíl žen mezi výzkumníky, doktorandy, absolventy“ atp.).

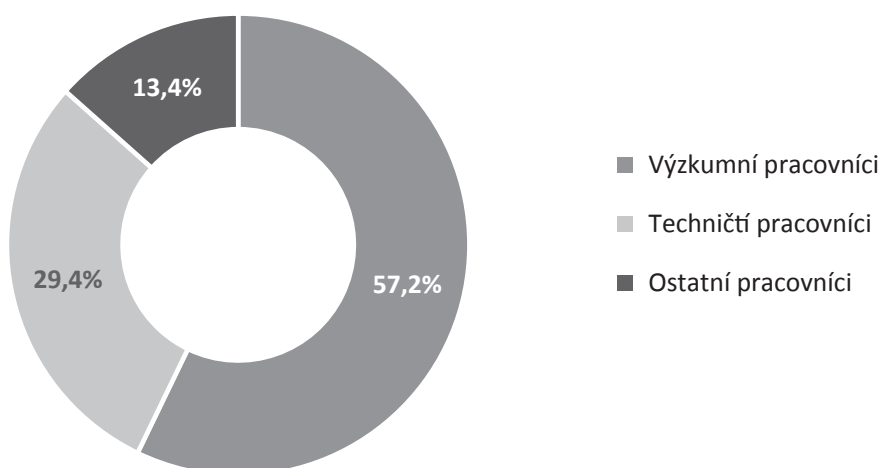
Přehled použitých zkratek

Zkratka	Definice	Zdroj
HC	Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. ve fyzických osobách (HC) udává evidenční počet osob (plně či částečně) aktivních ve výzkumných a vývojových činnostech zaměstnaných ke konci sledovaného roku bez ohledu na dobu, kterou věnují VaV činnostem.	ČSÚ: Metodické vysvětlivky, str. 10 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/20557417/10101113_metodika_cela_czpraha.pdf/ba12faa1-551d-4e3d-884c-e790e117390b?version=1.0)
FTE	Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plný pracovní úvazek věnovaný VaV činnostem (FTE) vystihuje skutečnou dobu věnovanou výzkumu a vývoji. Jeden FTE je roven jednomu roku práce na plný pracovní úvazek zaměstnance, který se plně věnuje VaV činnosti.	ČSÚ: Metodické vysvětlivky, str. 10 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/20557417/10101113_metodika_cela_czpraha.pdf/ba12faa1-551d-4e3d-884c-e790e117390b?version=1.0)
GPG	Gender pay gap. Genderový mzdový rozdíl, relativní rozdíl mezi průměrnou hrubou mzdou mužů a žen (vztážený k průměrné hrubé mzdě mužů).	Rovnaodmena.cz (odkaz: https://rovnaodmena.cz/rovne-odmenovani/gender-pay-gap/)

ZAMĚSTNANCI VE VÝZKUMU A VÝVOJI

Z údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) vyplývá, že v roce 2021 působilo v jednotlivých sektorech výzkumu a vývoje 121 640 osob. Nadpoloviční většinu (57,2 %) představovali výzkumní pracovníci, třetinu (29,4 %) tvořili techničtí pracovníci a zbylých 13,4 % zahrnovalo ostatní pracovníky (viz Graf 1).

Graf 1: Celková struktura zaměstnanců ve výzkumu a vývoji dle oblasti v roce 2021 (HC, v %)¹

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

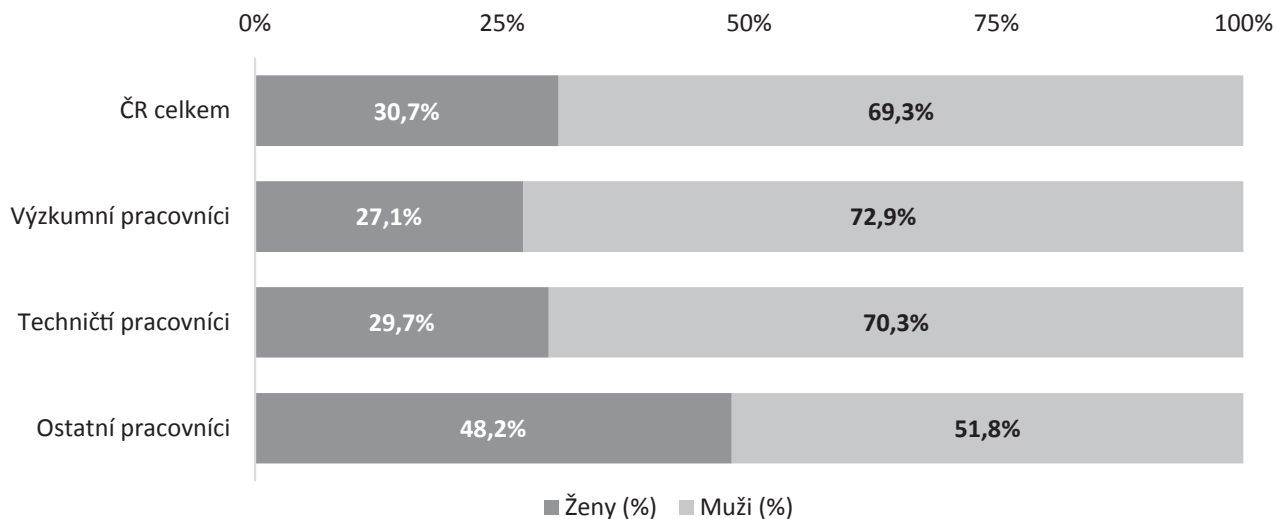
Celkový počet zaměstnanců ve výzkumu a vývoji se v období let 2005–2021 téměř zdvojnásobil (v roce 2005 zde bylo zaměstnáno 65 379 osob). K obdobnému navýšení došlo i v rámci jednotlivých skupin zaměstnanců (výzkumní, techničtí a ostatní pracovníci), ve kterých během vymezeného období můžeme taktéž pozorovat zdvojnásobení počtu pracovníků.

Poměrové zastoupení žen se však příliš nemění (pouze v řádech desetin za rok) a oproti mužům jsou stále ve všech oblastech zastoupeny méně (viz Graf 2). V období let 2005–2021 se zastoupení žen v oblasti výzkumu a vývoje postupně snižovalo. Z výchozí hodnoty 35,0 % v roce 2005 kleslo jejich zastoupení na 30,7 % v roce 2021, zatímco muži představovali v roce 2021 celkem 69,3 % zaměstnanců.

Relativně paritní zastoupení je možné pozorovat v kategorii ostatní pracovníci, ve které ženy tvořily v roce 2021 celkem 48,2 % zaměstnanců a muži byli zastoupeni 51,8 %. Nejnižší zastoupení žen (27,1 %) bylo v kategorii výzkumní pracovníci (jedná se o nejpočetnější kategorii – 69 536 zaměstnanců v roce 2021). V kategorii techničtí pracovníci představovaly ženy v roce 2021 29,7 % zaměstnanců (viz Graf 2).

¹ Data viz Příloha, Tab. 1

Graf 2: Struktura zaměstnanců ve výzkumu a vývoji dle pohlaví v roce 2021 (HC, v %)²

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

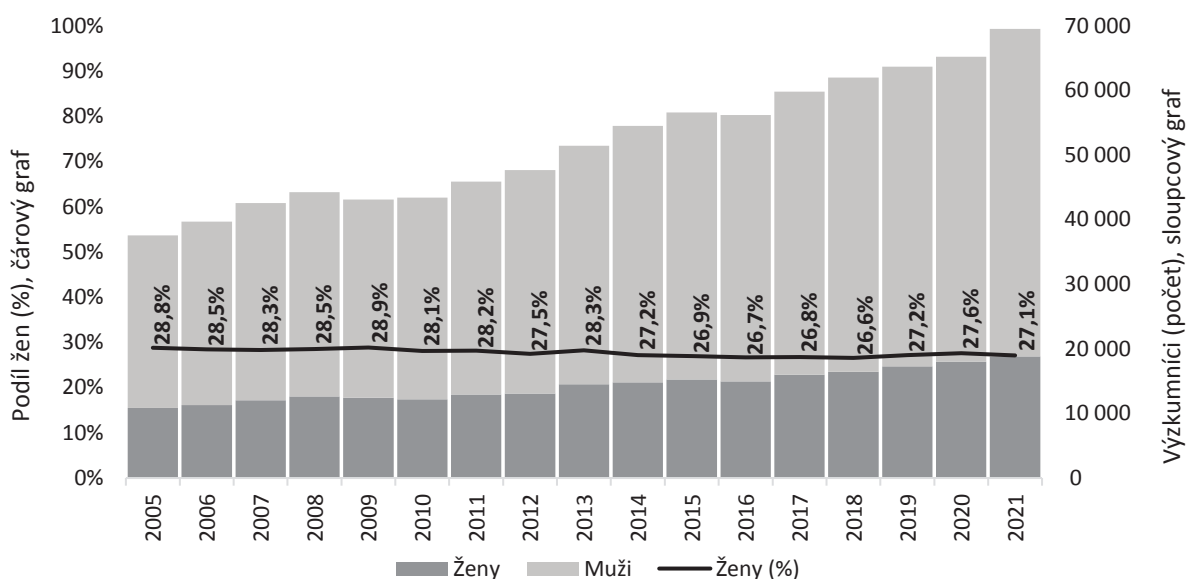
² Data viz Příloha, Tab. 1

Výzkumníci

Zastoupení žen v kategorii výzkumní pracovníci oscilovalo v období let 2005–2021 mezi 27–29 % (viz Graf 3), přičemž můžeme vidět, že se nejednalo o lineární vývoj, ale že šlo spíše o určitou oscilaci kolem těchto hodnot. Na časové ose (viz Graf 3, černá křivka) vidíme, že výchyly jsou v průběhu let na úrovni desetin procenta běžné, nikde však nedochází k výraznému a/nebo trvalému zlepšení.

Od roku 2005 se zvýšil celkový počet osob pracujících na pozici výzkumník/ice o 31 994 osob na 69 536 (tj. 48 080 plných úvazků – FTE). Zatímco počet žen se za stejné období zvýšil z 10 827 v roce 2005 na 18 845 v roce 2021 (tj. 11 524 plných úvazků – FTE), pak počet mužů se navýšil z 26 716 v roce 2005 na 50 691 v roce 2021 (tj. 36 556 plných úvazků – FTE)³ (viz Graf 3).

Graf 3: Vývoj počtu výzkumníků podle pohlaví v období let 2005–2021 (HC)⁴

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

³ Data viz Příloha, Tab. 2

⁴ Data viz Příloha, Tab. 1

IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA OD STUDIA K VĚDECKÉ PROFESI

Vysokoškolské studium

V rámci této kapitoly se zaměříme na genderové aspekty magisterského a doktorského vzdělávání v ČR, jejich aktuální stav a dlouhodobý vývoj. Zdrojem dat jsou statistiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), jež každý rok publikuje statistiky výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol na základě klasifikace oborů ISCED-F⁵. Do analýzy byli zahrnuti studující bez ohledu na státní příslušnost a formu studia (prezenční, distanční a kombinovaná) z veřejných i soukromých vysokých škol.

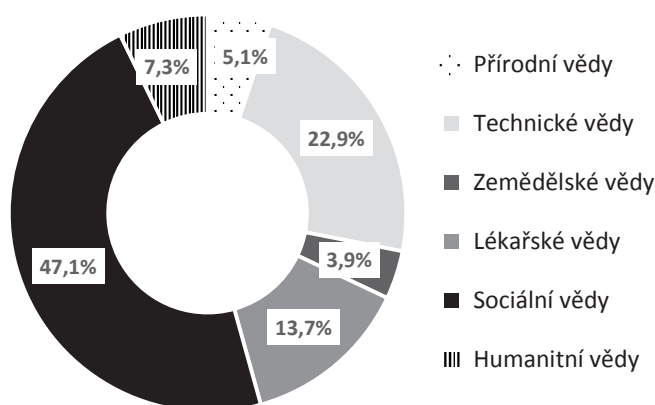
V roce 2021 studovalo v České republice na magisterském stupni 99 490 studentů, z toho 60 524 žen (tj. 60,8 %) a 38 966 mužů (tj. 39,2 %). Od roku 2005 do roku 2010 počet studujících mírně narůstal (s maximem v roce 2010, kdy činil 124 105 studujících). Od roku 2011 můžeme pozorovat klesající trend v počtu magisterských studentů. Zastoupení žen mezi studenty magisterského studia dlouhodobě převyšuje podíl mužů, přičemž jejich podíl se dlouhodobě výrazněji nemění a pohybuje se kolem 60 %.

Převaha žen je dlouhodobě i mezi absolventy magisterského stupně studia. Z celkového počtu 25 387 absolventů magisterského studia v roce 2021 představovaly 15 229 (tj. 60,0 %) ženy a 10 158 (tj. 40,0 %) muži. Od roku 2005 došlo u absolventek k nárůstu o 5 procentních bodů (z 55,1 % v roce 2005 na 60,0 % v roce 2021), zatímco u absolventů došlo naopak k poklesu o 5 procentních bodů (z 44,9 % v roce 2005 na 40,0 % v roce 2021)⁶.

V doktorském studiu bylo v roce 2021 celkově zapsáno 20 826 osob, z toho 9 278 žen (44,6 %) a 11 548 mužů (tj. 55,4 %). V období let 2005–2011 počet studentů doktorských programů rostl. Na tomto nárůstu se významně podílel vyšší přírůstek žen. Zatímco v roce 2005 bylo jejich zastoupení 38,5 %, pak v roce 2011 byl jejich podíl již 43,3 % (došlo tedy k nárůstu o 5 procentních bodů). Po roce 2011 se tento nárůst zastavil a podíl žen se stabilizoval na úrovni 44–45 % studujících.

Podobně jako v případě studujících je i mezi absolventy doktorského studia vyšší podíl mužů než žen. V roce 2021 získalo doktorský titul 894 žen (tj. 43,8 %) a 1 145 mužů (tj. 56,2 %). Podíl žen absolventek v období let 2005–2021 vzrostl o přibližně 9 procentních bodů (z 35,0 % v roce 2005 na 43,8 % v roce 2021), zatímco u mužů došlo k poklesu z 65,0 % v roce 2005 na 56,2 % v roce 2021⁷.

Graf 4: Struktura absolventů magisterského studia podle oborů v roce 2021

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování

Z hlediska oborů je v rámci magisterských programů nejvyšší zastoupení absolventů sociálních věd (47,1 %)⁸. Následují technické vědy (22,9 %)⁹ a absolventi lékařských věd (13,7 %)¹⁰. Nejnižší zastoupení absolventů (3,9 %)¹¹ připadá v roce 2021 na zemědělské vědy (viz Graf 4).

Podíváme-li se na příslušné ukazatele podle jednotlivých skupin studijních oborů, najdeme z hlediska zastoupení žen mezi absolventy magisterského studia výrazné rozdíly (viz Graf 5). Vyšší než paritní zastoupení žen mají přírodní, zemědělské, lékařské, sociální i humanitní vědy. Naopak zastoupení žen v technických vědách je hluboko pod hranicí 50 % (v roce 2021 bylo zastoupení žen 31,7 %) (viz Graf 5).

5 MŠMT: Klasifikace oborů vzdělávání (CZ-ISCED-F 2013)

6 Data viz Příloha, Tab. 3

7 Data viz Příloha, Tab. 3

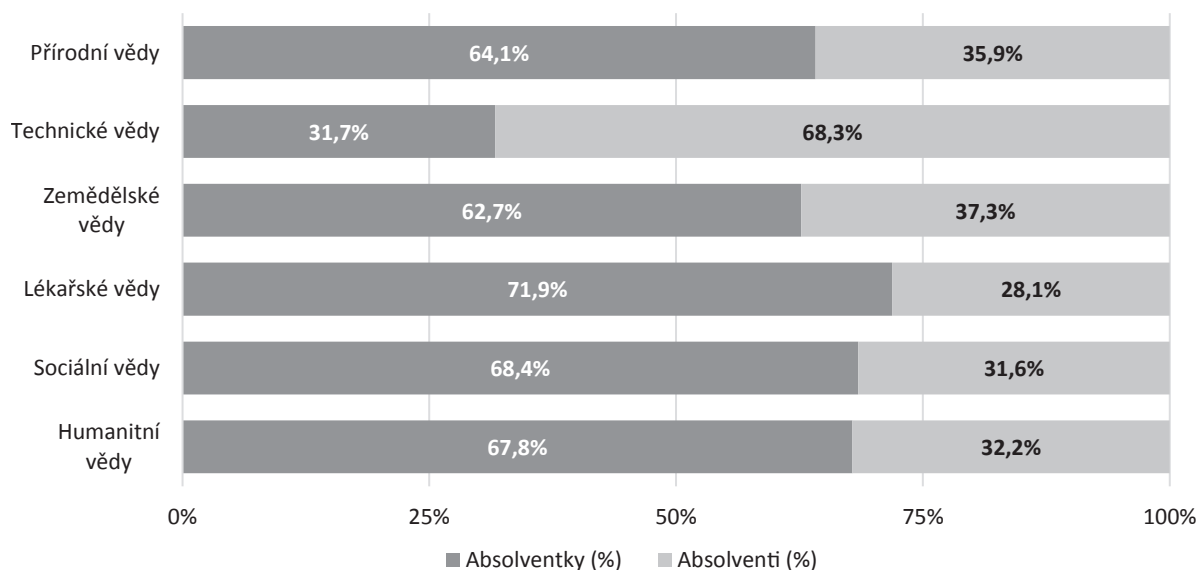
8 Data viz Příloha, Tab. 8

9 Data viz Příloha, Tab. 5

10 Data viz Příloha, Tab. 7

11 Data viz Příloha, Tab. 6

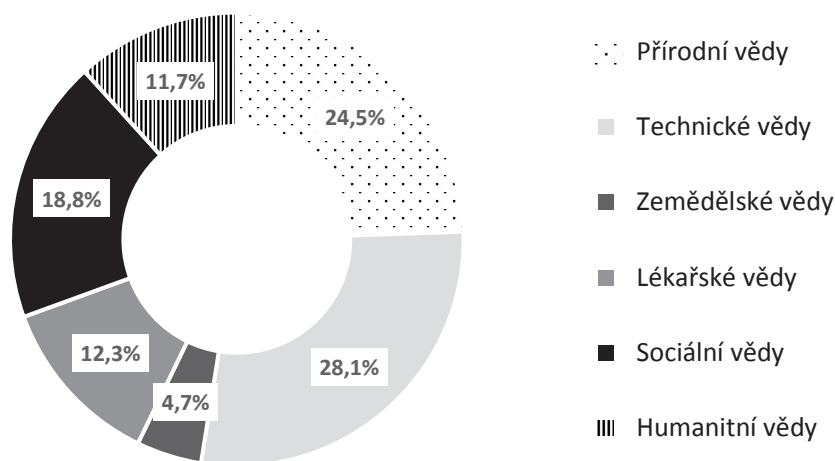
Graf 5: Absolventi magisterského stupně studia podle pohlaví v roce 2021, odděleně podle oborů (v %)¹²

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování

V případě doktorského studia je nejvyšší podíl absolventů v technických (28,1 % v roce 2021) a přírodních vědách (24,5 % v roce 2021). Následují sociální (18,8 % v roce 2021) a humanitní (11,7 % v roce 2021) vědy. Nejmenší část doktorských absolventů tvořili absolventi zemědělských věd (4,7 % v roce 2021) (viz Graf 6).

Graf 6: Struktura absolventů doktorského studia dle oborů v roce 2021¹³

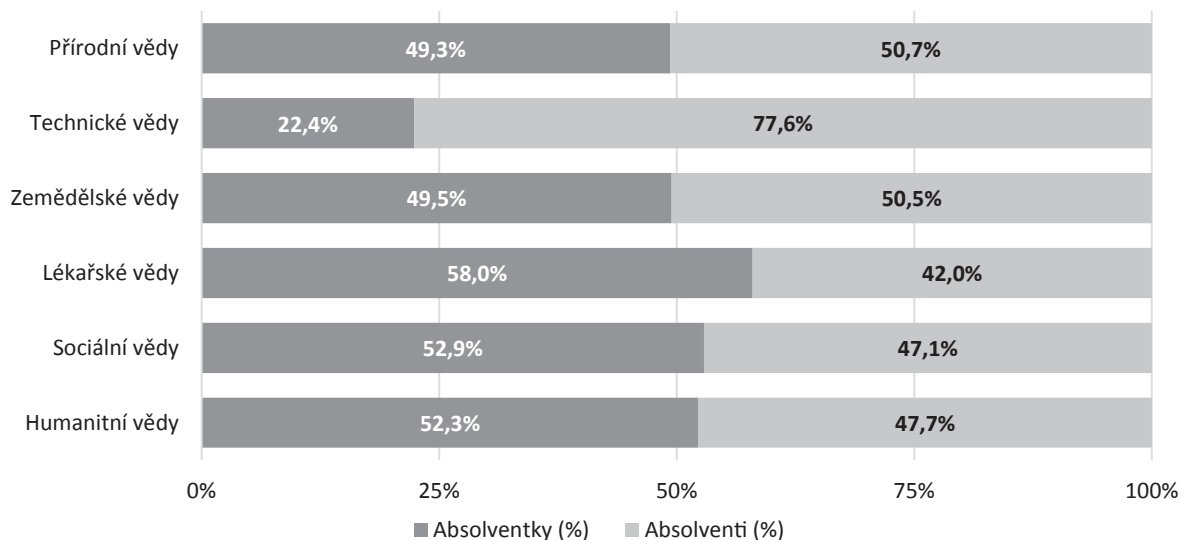
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování

Zastoupení absolventů doktorského studia podle pohlaví je, vyjma technických a lékařských věd, relativně vyrovnané (viz Graf 7). V případě technických věd je zastoupení žen i nadále hluboko pod hranicí 50 % (v roce 2021 tvořily 22,4 % absolventů). Naopak v lékařských vědách bylo v roce 2021 zastoupení absolventek 58,0 %, zatímco absolventů bylo 42,0 %.

¹² Data viz Příloha, Tab. 4–9

¹³ Data viz Příloha, Tab. 4–9

Graf 7: Absolventi doktorského stupně studia podle pohlaví v roce 2021, odděleně podle oborů (v %) ¹⁴

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; vlastní zpracování

Od studia k výzkumu

Typická akademická dráha představuje průřez všemi stupni, kterými jedinec na své akademické cestě projde, od nástupu do magisterského stupně studia až po terminální pozici výzkumníka. Podrobné série analýz prezentuje série grafů 8–14. V následujícím textu jsou k dispozici výsledky pro studijně-profesní dráhy jak za všechny obory a vědní oblasti celkově, tak i odděleně, a to s přihlédnutím k časovému vývoji daných ukazatelů mezi roky 2005 a 2021.

Základní forma typické dráhy je zachycena na Grafu 8. Jak můžeme pozorovat, ženy převažují mezi studujícími na bakalářském a magisterském stupni studia. Obdobná situace je i mezi absolventy bakalářského a magisterského studia. Naopak muži převažují mezi studenty a absolventy doktorského studia a mezi výzkumníky.

Situace studujících doktorandek se během sledovaného období 2005–2021 mírně zlepšila, nicméně tempo růstu jejich zastoupení je i nadále velmi pomalé. Mezi roky 2005 a 2021 se podíl žen studujících doktorské programy zvýšil o 6,1 procentního bodu. Zastoupení absolventek doktorského studia doznalo ve sledovaném období významné změny – došlo k navýšení o 8,8 procentního bodu. Zastoupení žen se tak s postupem času stává stále více paritnějším, kdy v obou výše uvedených kategoriích ženy představovaly necelých 45 %.

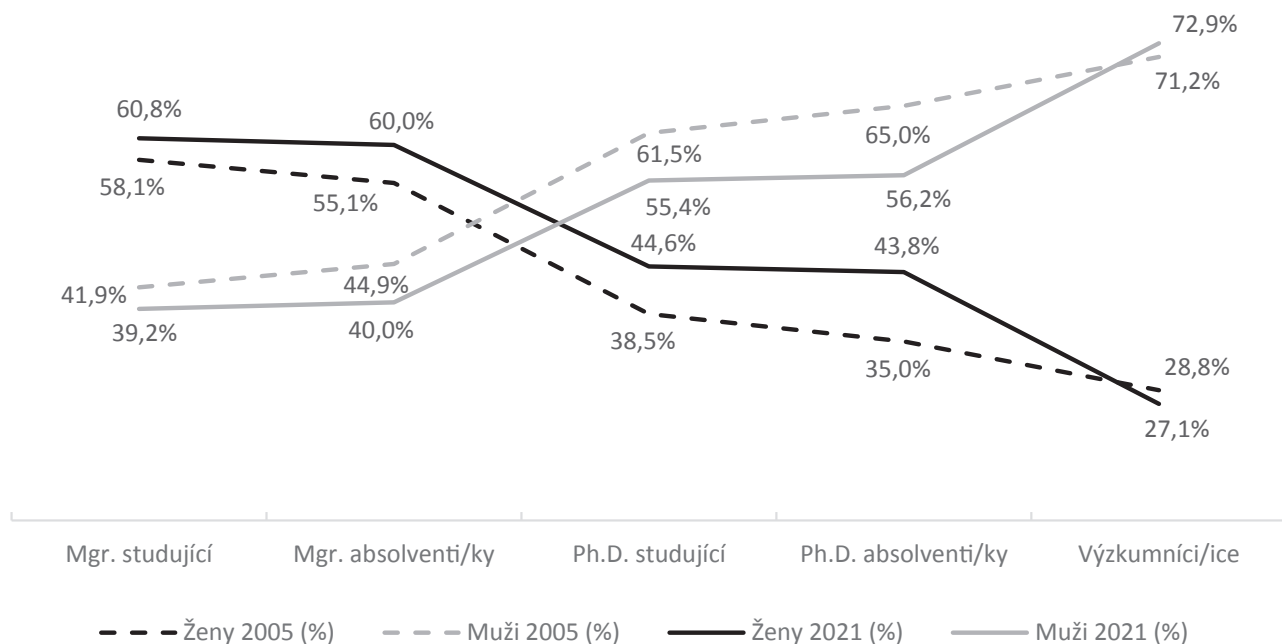
Z dat nicméně vyplývá, že poměrně velká část absolventek doktorského studia se rozhoduje nepokračovat v profesní dráze výzkumnice – v roce 2021 byl rozdíl mezi absolventkami doktorského studia a mezi výzkumnicemi 16,7 procentního bodu, zatímco v roce 2005 tento rozdíl činil 6,2 procentního bodu (viz Graf 8). Zastoupení výzkumnic tak i nadále nedosahuje ani třetiny v rámci této kategorie (viz Graf 8).

V rámci magisterských programů došlo v období let 2005–2021 k navýšení žen mezi studujícími o 2,7 procentního bodu a mezi absolventkami pak zastoupení žen vzrostlo o 4,8 procentního bodu. Ženy jsou v každé z těchto dvou výše uvedených kategorií zastoupeny přibližně 60 % (viz Graf 8).

Tvrzení odkazující na představy o přirozeném vývoji – tedy, že se časem zastoupení žen ve vědě oproti mužům postupně narovná (především prostřednictvím jejich rostoucího podílu ve vysokoškolském studiu) – se tedy dlouhodobě neprokazuje.

¹⁴ Data viz Příloha, Tab. 4–9

Graf 8: Od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), všechny obory a vědní oblasti celkem (HC), roky 2005 a 2021¹⁵

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

Následující grafy (9–14) tuto situaci nastiňují podrobněji v rozlišení podle jednotlivých oborů a vědních oblastí mezi roky 2005 a 2021.

V grafu 9 můžeme pozorovat studijní a profesní dráhu osob v přírodních vědách. Ukazuje, že pomyslné nůžky mezi zastoupením žen a mužů se směrem k dnešku na začátku a na konci akademické dráhy rozevírají. Na začátku v neprospěch mužů, na konci – u výzkumníků – v neprospěch žen. Naopak na úrovni doktorského studia je zastoupení žen a mužů v tomto oboru aktuálně vyrovnané (viz Graf 9).

Mezi sledovanými roky 2005 a 2021 došlo v rámci přírodních věd k nejvyššímu nárůstu u absolventek magisterských programů. Mezi sledovanými roky došlo k nárůstu jejich podílu o 10 procentních bodů (z 54,2 % v roce 2005 na hodnotu 64,1 % v roce 2021). Další nárůst žen je dále mezi doktorskými absolventkami – mezi sledovanými roky o 8,3 procentního bodu (z 41,0 % v roce 2005 na 49,3 % v roce 2021) (viz Graf 9). Mírně se navýšil i podíl studujících magisterské programy – o 6,2 procentního bodu (z 55,0 % v roce 2005 na 61,2 % v roce 2021) a studujících doktorské programy (o 4,7 procentního bodu).

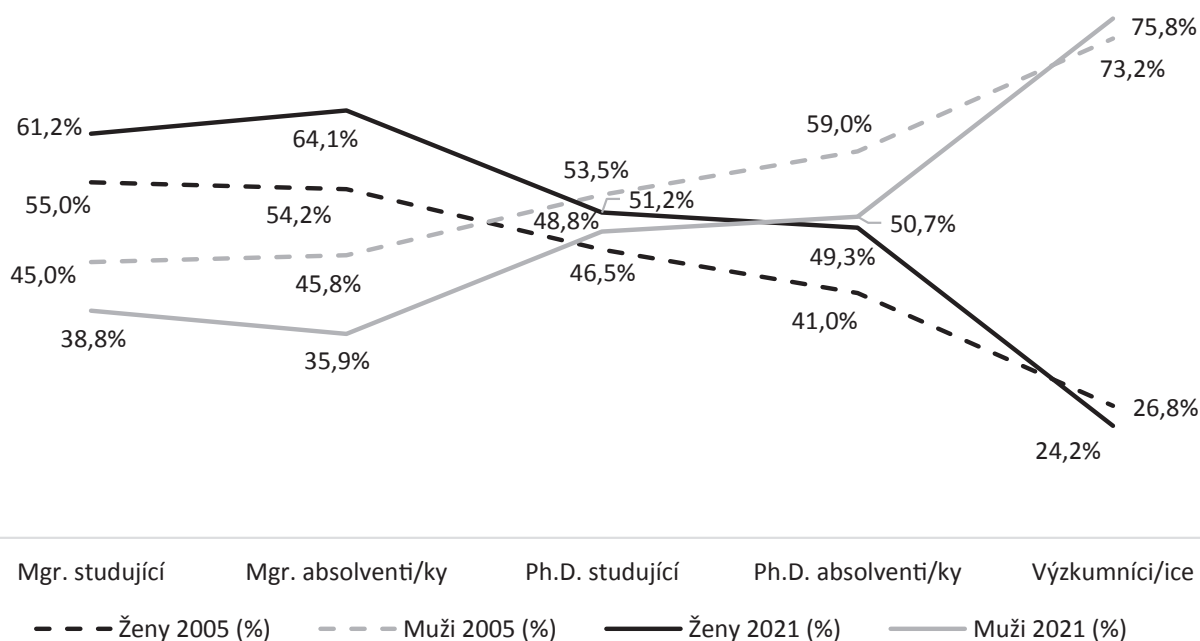
Naopak k menšímu poklesu mezi roky 2005 a 2021 došlo u kategorie výzkumníků – pokles o 2,5 procentního bodu (z 26,8 % v roce 2005 na 24,2 % v roce 2021).

Velkou ztrátu v zastoupení žen mezi jednotlivými stupni akademické dráhy, která se navíc mezi roky 2005 a 2021 navýšila, můžeme pozorovat mezi absolventkami magisterských programů a studujícími doktorské programy. Zatímco v roce 2005 činil rozdíl mezi těmito dvěma kategoriemi 7,6 procentního bodu, pak v roce 2021 byl tento rozdíl již 12,9 procentního bodu (viz Graf 9).

Pro přírodní vědy je příznačné, že poměrově velká část žen, které úspěšně dokončí doktorské studium, se rozhodne neposílit starší generace kolegyně ve výzkumné kariéře – rozdíl mezi absolventkami doktorského programu a výzkumníci v roce 2021 byl 25,1 procentního bodu (v roce 2005 byl tento rozdíl 14,3 procentního bodu), což je největší ztráta na dráze žen k výzkumu v této oblasti a indikace neúspěchu kvalifikované ženy udržet (viz Graf 9).

¹⁵ Data viz Příloha, Tab. 3

Graf 9: Přírodní vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), roky 2005 a 2021¹⁶

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

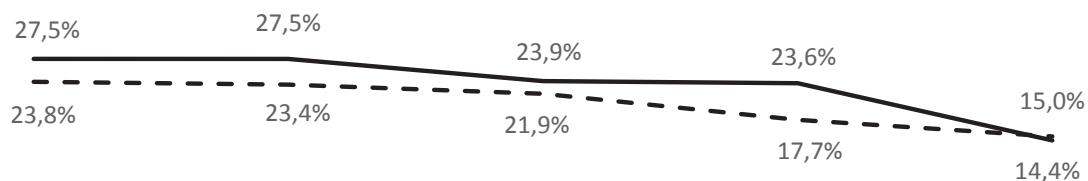
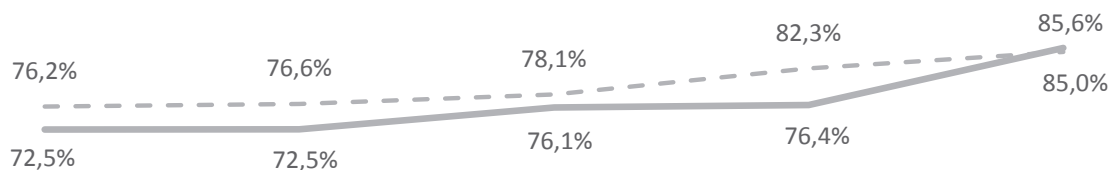
Nejhůře v rámci zastoupení žen na ideální cestě k vědecké profesi jsou na tom od počátečních stupňů technické vědy. Ty dlouhodobě trpí nerovností v zastoupení žen a jejich počet se snižuje v každé navazující fázi od studia k vědecké profesi. Dobrou zprávou však je, že ve všech kategoriích, ovšem s výjimkou výzkumníků, došlo mezi roky 2005 a 2021 k nárůstu zastoupení žen. Nicméně v rámci všech vědních oblastí jsou to právě technické vědy, kde růst podílu žen probíhá nejpomaleji.

Nejvyšší nárůst – o 5,9 procentního bodu – můžeme pozorovat mezi absolventkami doktorských programů (viz Graf 10). Zastoupení studentek na magisterském stupni se mezi sledovanými roky zvýšilo o 3,7 procentního bodu, v případě doktorského stupně došlo k nárůstu o 2,1 procentního bodu. Nárůst podílu žen o 4,1 procentního bodu byl dosažen u absolventek magisterských programů.

Obdobně jako v případě přírodních věd dochází rovněž u technických věd k propadu v počtu žen, které nepokračují v doktorském studiu – rozdíl 3,5 procentního bodu v roce 2021 (v roce 2005 byl tento rozdíl 1,5 procentního bodu). Ztráty můžeme rovněž pozorovat mezi absolventkami doktorského studia a výzkumníci, kdy zatímco v roce 2005 byl rozdíl 2,6 procentního bodu, pak v roce 2021 již byl téměř čtyřnásobný – 9,2 procentního bodu (viz Graf 10).

16 Data viz Příloha, Tab. 4

Graf 10: Technické vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), roky 2005 a 2021¹⁷

Mgr. studující Mgr. absolventi/ky Ph.D. studující Ph.D. absolventi/ky Výzkumníci/ice
 - - - Ženy 2005 (%) - - - Muži 2005 (%) ——— Ženy 2021 (%) ——— Muži 2021 (%)

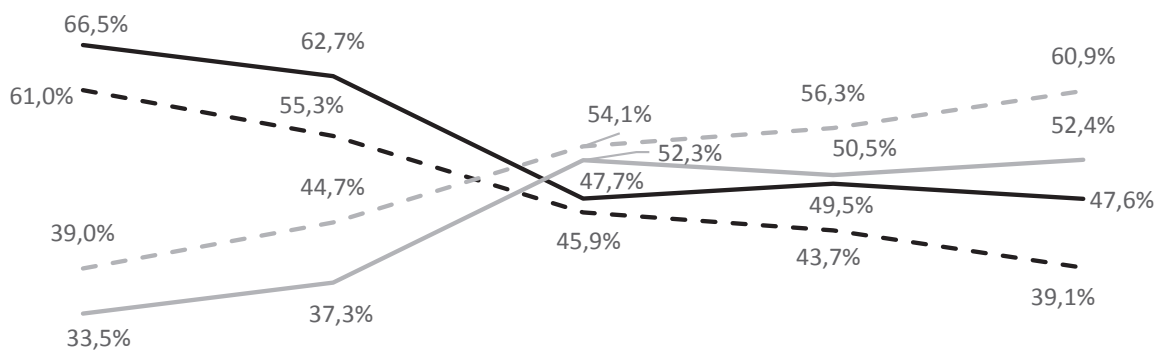
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

V rámci zemědělských věd bylo mezi roky 2005 a 2021 dosaženo nárůstu v počtu výzkumnic o 8,5 procentního bodu (z 39,1% žen v roce 2005 na 47,6% v roce 2021). Nezanedbatelný nárůst byl zaznamenán rovněž u studujících magisterské programy (nárůst o 5,5 procentního bodu) a u absolventek doktorských programů (nárůst o 5,8 procentního bodu) (viz Graf 11).

Stejně jako v případě přírodních a technických věd, tak i v rámci věd zemědělských dochází ke ztrátám studentek mezi jednotlivými stupni studia. Nejvyšší ztráta – o 15 procentních bodů – byla v roce 2021 zaznamenána mezi absolventkami magisterského studia a studujícími doktorské studium (v roce 2005 byla ztráta 9,4 procentního bodu). Naopak mezi absolventkami doktorského studia a výzkumnicemi se situace mezi sledovanými roky zlepšila. Zatímco v roce 2005 zde rozdíl dosahoval 4,6 procentního bodu, v roce 2021 byl rozdíl 1,9 procentního bodu (viz Graf 11).

¹⁷ Data viz Příloha, Tab. 5

Graf 11: Zemědělské vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), roky 2005 a 2021¹⁸

Mgr. studující Mgr. absolventi/ky Ph.D. studující Ph.D. absolventi/ky Výzkumníci/ice
 - - - - Ženy 2005 (%) - - - - Muži 2005 (%) ——— Ženy 2021 (%) ——— Muži 2021 (%)

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

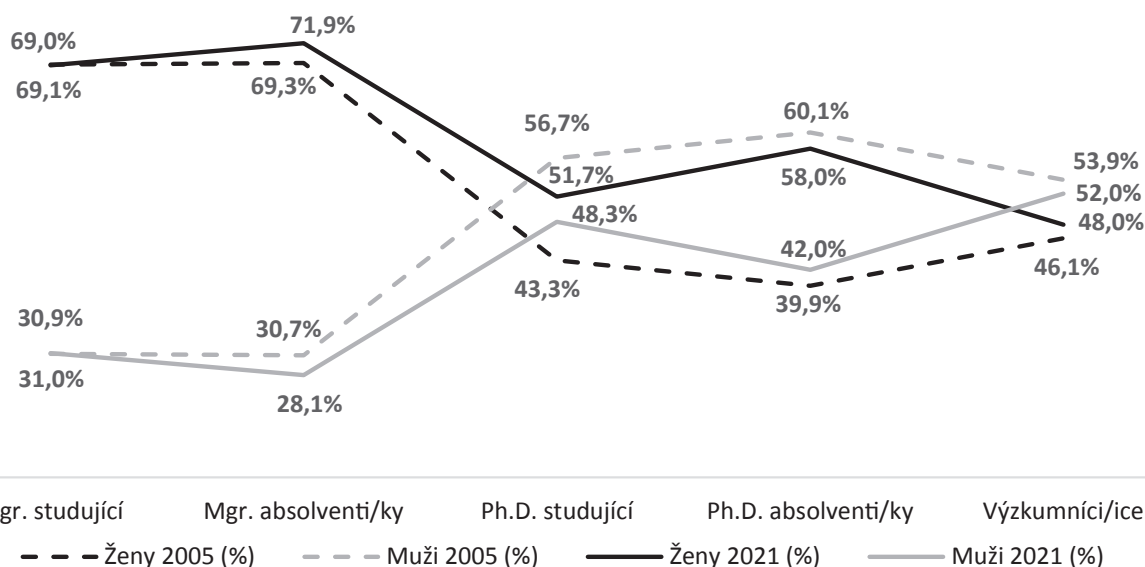
V kategorii lékařských a farmaceutických věd představovaly ženy nadpoloviční většinu v obou zkoumaných kategoriích magisterského stupně – studující představovaly v roce 2021 69,0 % a absolventky 71,9 %. U absolventek došlo oproti roku 2005 ještě k mírnému navýšení – o 2,6 procentního bodu (viz Graf 12). Paritní bylo zastoupení mezi studujícími v doktorském stupni (ženy tvořily 51,7 %) a v kategorii výzkumníků (ženy představovaly 48,0 %). Naopak v kategorii studujících doktorské programy ženy mírně dominovaly – tvořily 58,0 % absolventů.

V porovnání s rokem 2005 došlo k největšímu nárůstu podílu žen u studujících doktorské programy (nárůst o 8,4 procentního bodu) a u absolventek doktorských programů (nárůst o 18,1 procentního bodu)

V rámci těchto věd však současně došlo v roce 2021 k významnému odlivu žen mezi absolventkami doktorských programů a výzkumníci – jednalo se o úbytek o 10 procentních bodů. Ještě vyšší ztráta – 20,2 procentního bodu v roce 2021 – byla ale zaznamenána na přechodu mezi dokončeným magisterským studiem a studiem doktorského stupně (viz Graf 12). Při porovnání s rokem 2005 však můžeme hovořit o jistém progresu. V tomto roce došlo k odlivu žen mezi absolventkami magisterských programů a studujícími doktorské programy v řádu 26 procentních bodů (v rámci všech zkoumaných věd se jedná o nejvyšší propad mezi jednotlivými stupni ideálně typické dráhy).

¹⁸ Data viz Příloha, Graf 6

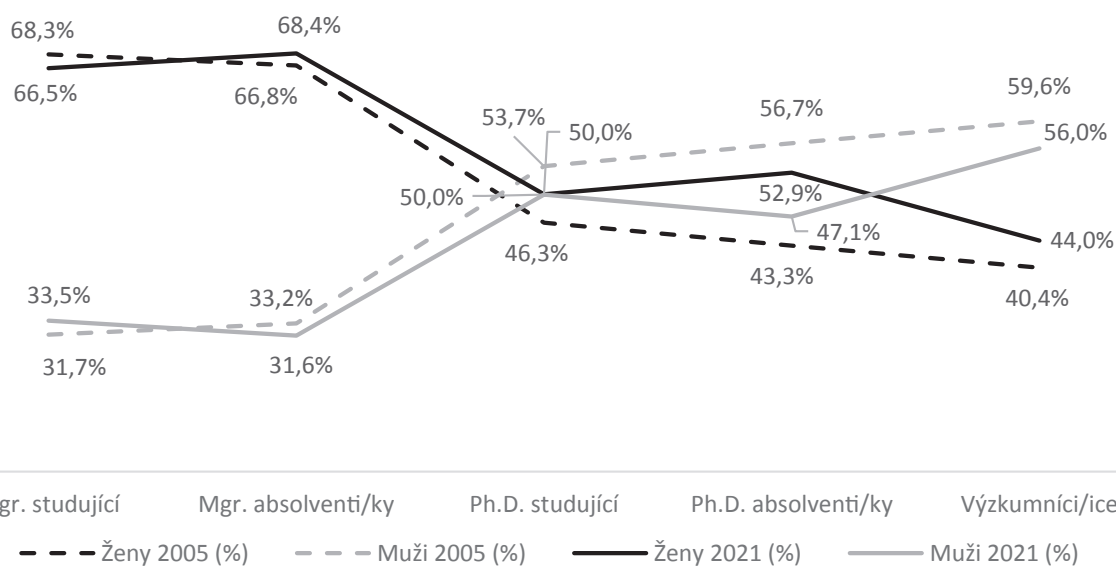
Graf 12: Lékařské vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), roky 2005 a 2021¹⁹

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

Změny mezi roky 2005 a 2021 doznaly rovněž sociální vědy. V rámci magisterského stupně studia se u sociálních věd mírně snížilo zastoupení studujících žen – došlo k poklesu o 1,8 procentního bodu. I přes tento mírný pokles ženy tvoří více než tři pětiny v těchto programech. Paritní zastoupení najdeme v doktorském stupni – u studujících (50,0 %) i u absolventů (52,9 %). Tato skutečnost je částečně dána faktem, že po absolvování magisterského studia se značná část žen rozhodne v doktorském studiu nepokračovat. Tento propad činil v roce 2021 18,4 procentního bodu (v roce 2005 byla hodnota 20,5 procentního bodu). Značnou ztrátu žen nalezneme rovněž na přechodu mezi absolventy doktorského studia a výzkumníky. V roce 2021 dosáhl rozdíl v zastoupení žen v těchto skupinách 8,9 procentního bodu (v porovnání s rokem 2005, kdy hodnota byla 2,9 procentního bodu) (viz Graf 13).

Graf 13: Sociální vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), roky 2005 a 2021²⁰

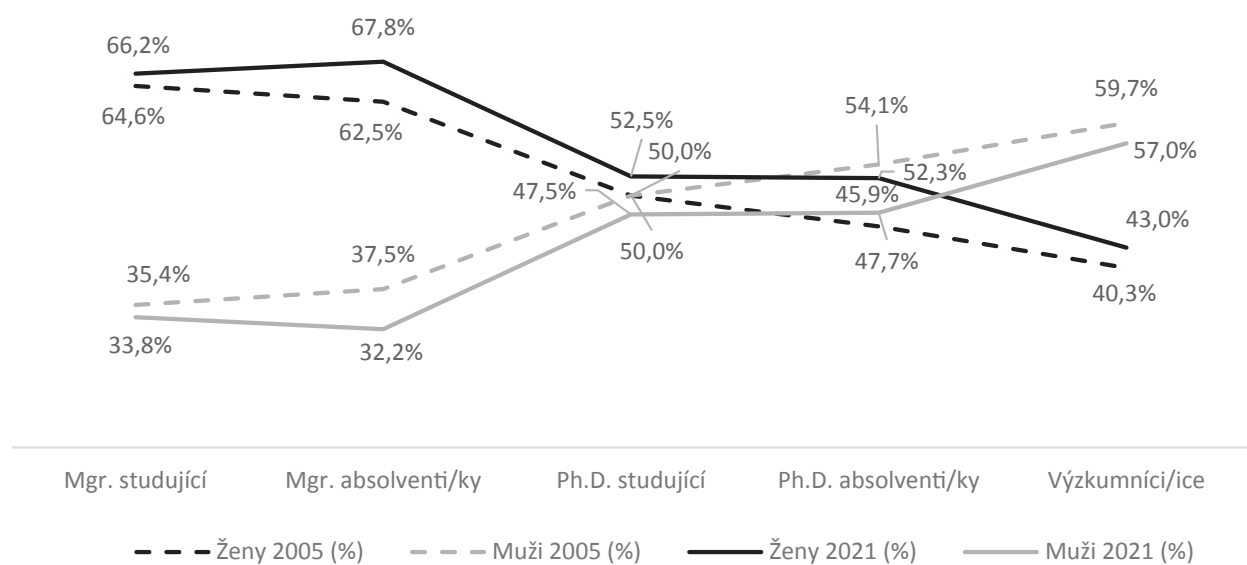
Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

¹⁹ Data viz Příloha, Tab. 7

²⁰ Data viz Příloha, Tab. 8

Obdobné trendy, jaké jsme popsali v rámci sociálních věd, můžeme pozorovat i v rámci humanitních věd. I v rámci těchto vědních disciplín jsou ženy v magisterském stupni studia zastoupeny více než muži – více než třemi pětinami (viz Graf 14). Paritní zastoupení je u doktorského stupně studia [u studujících (52,5 %) i u absolventek (52,3 %)]. Rovněž v rámci humanitních věd docházelo v roce 2021 k největšímu pomyslnému odlivu žen na ideálně typické dráze po absolvování magisterského a před začátkem doktorského studia – jednalo se o 15,3 procentního bodu. Dobrou zprávou je mírný nárůst, jenž byl zaznamenán v kategorii výzkumníků – zastoupení žen se zde mezi roky 2005 a 2021 zvýšilo o 2,7 procentního bodu. Značný úbytek žen byl však zaznamenán na přechodu mezi doktorským stupněm a vědeckou dráhou – v roce 2021 činila tato ztráta 9,3 procentního bodu, což je téměř dvakrát více než v roce 2005, kdy tato ztráta byla 5,5 procentního bodu. Ještě vyšší úbytek – 15,3 procentního bodu – byl v roce 2021 zaznamenán mezi absolventkami magisterského studia a studujícími v doktorském stupni (v roce 2005 byla tato ztráta 12,5 procentního bodu) (viz Graf 14).

Graf 14: Humanitní vědy (HC) – od studia k vědecké profesi, časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), roky 2005 a 2021²¹

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování

Pokud bychom měli výše uvedené poznatky o jednotlivých vědních disciplínách shrnout, pak můžeme říci, že v magisterském stupni studia (studující a absolventi) dominují ve všech vědních oblastech, s výjimkou technických věd, ženy. Obdobná shoda napříč obory je rovněž u doktorského studia – studujících i absolventů. Zde však již nemůžeme hovořit o převaze žen, jako spíše o paritním zastoupení. Relativně paritní je zastoupení žen na pozici výzkumnic v zemědělských, lékařských, humanitních a sociálních vědách. V případě přírodních věd jsou ženy zastoupeny 24,2 %, zatímco v technických vědách představují pouze 14,4 % výzkumníků (data pro rok 2021). Technické vědy se dlouhodobě potýkají s velice nízkým zastoupením žen na všech stupních vědecké dráhy a situace v této oblasti se v čase mění velice pomalu.

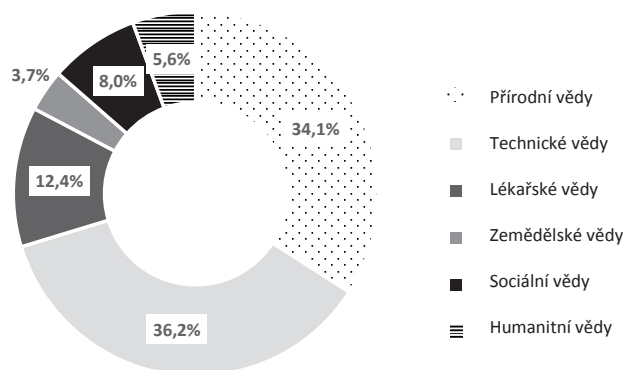
Mezi jednotlivými stupni vědecké dráhy byly rovněž pozorovány nezanedbatelné úbytky žen. Týkalo se to zejména přechodu mezi magisterským a doktorským studiem. Nejvyšší ztrátu zde v roce 2021 zaznamenaly lékařské vědy – 20 procentních bodů, nicméně i mezi ostatními vědami dosahovaly ztráty 12–15 procentních bodů, u sociálních věd dokonce 18 procentních bodů. Specifikem lékařských věd pak byl odliv žen na přechodu mezi doktorským studiem a kariérou výzkumnic – v roce 2021 se jednalo o ztrátu 10 procentních bodů.

Nicméně je důležité zmínit skutečnost, že zde dochází k prolínání horizontální a vertikální segregace. V případě věd, kde je zastoupení žen nízké (například technické vědy), je úbytek žen značně eliminován jejich nízkým absolutním počtem na počátcích akademické dráhy. Naopak v případě věd, ve kterých ženy již od počátku akademické dráhy dominují (například lékařské vědy) se následné ztráty jeví jako vysoké, neboť je zde absolutní počet žen vyšší.

²¹ Data viz Příloha, Tab. 9

VÝZKUMNÍCI PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ

Graf 15: Výzkumníci podle vědních oblastí v roce 2021 (HC) (v %)

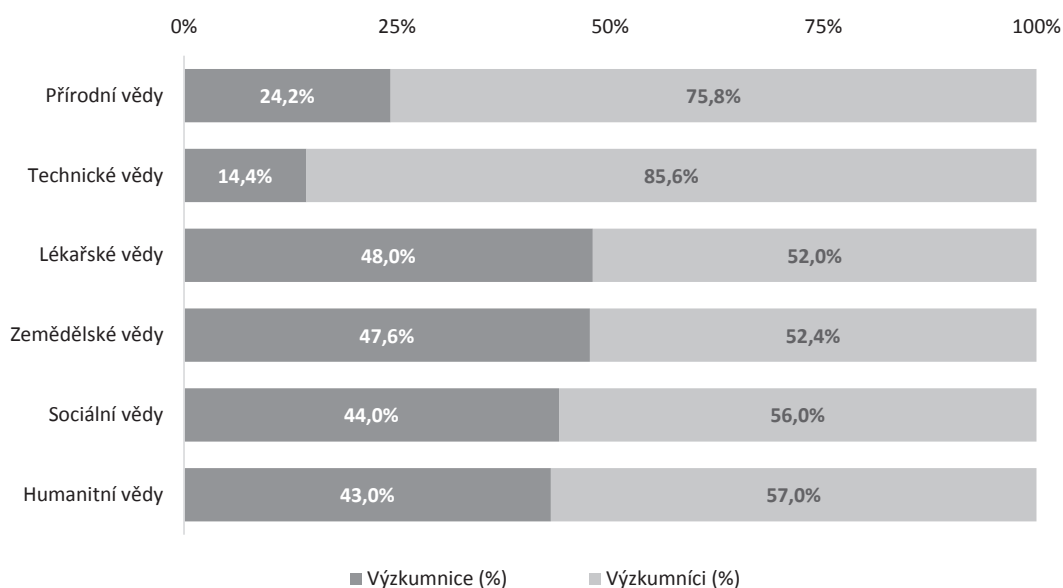
Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Dle údajů ČSÚ v oblasti výzkumu a vývoje pracovalo v roce 2021 celkem 69 536 osob, zatímco v roce 2020 to bylo 65 193 osob. Co do počtu výzkumníků nejnápadnější postavení v rámci vědních oblastí zaujímají jednoznačně technické (36,2 % výzkumníků) a přírodní vědy (34,1 % výzkumníků). V roce 2021 v nich dohromady působily více než dvě třetiny českých výzkumníků (70 %, HC). Se značným odstupem pak následovaly lékařské vědy (12,4 %), sociální vědy (8,0 %), humanitní vědy (5,6 %) a nejnižší zastoupení měly vědy zemědělské (3,7 %) (viz Graf 15).

V předešlé části od studia k výzkumu (Grafy 4–14), ve které bylo rozložení žen a mužů popsáno od magisterského studia přes doktorský program až ke kariéře výzkumníka, bylo zastoupení pohlaví zasazeno do kontextu ideální cesty od studia k výzkumu. V následujícím Grafu 16 je znázorněno rozložení výzkumníků dle pohlaví a výzkumné oblasti.

Nejnižší zastoupení žen mezi výzkumnými pracovníky bylo v roce 2021 v technických vědách, ve kterých výzkumnice zastávaly 14,4 % (tj. 3 618 pozic), přičemž mužů výzkumníků zde bylo 21 563 (tj. 85,6 %). Druhou skupinou, kde byly výzkumnice nejméně zastoupeny, byly přírodní vědy – 5 743 žen (tj. 24,2 %). Relativně paritní zastoupení bylo v ostatních vědních disciplínách – lékařské vědy – 48,0 % žen, zemědělské vědy – 47,6 % žen, sociální vědy – 44,0 % žen a humanitní vědy – 43,0 % žen (viz Graf 16).

Graf 16: Výzkumní pracovníci podle pohlaví v roce 2021, odděleně podle vědních oblastí²²

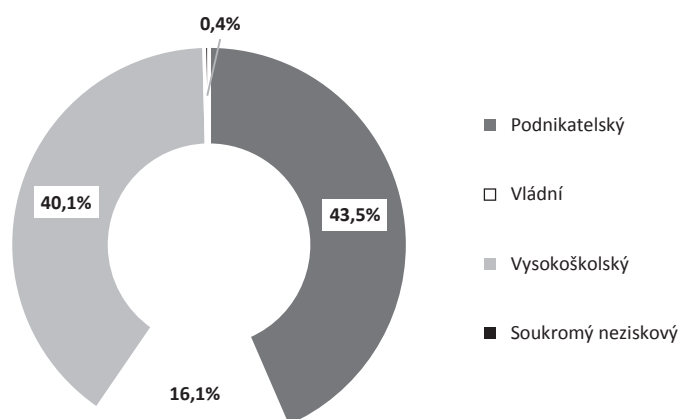

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

²² Data viz Příloha, Tab. 10

VÝZKUMNÍCI PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE

Graf 17: Výzkumníci podle sektoru provádění výzkumné práce v roce 2021 (HC, v %) ²³

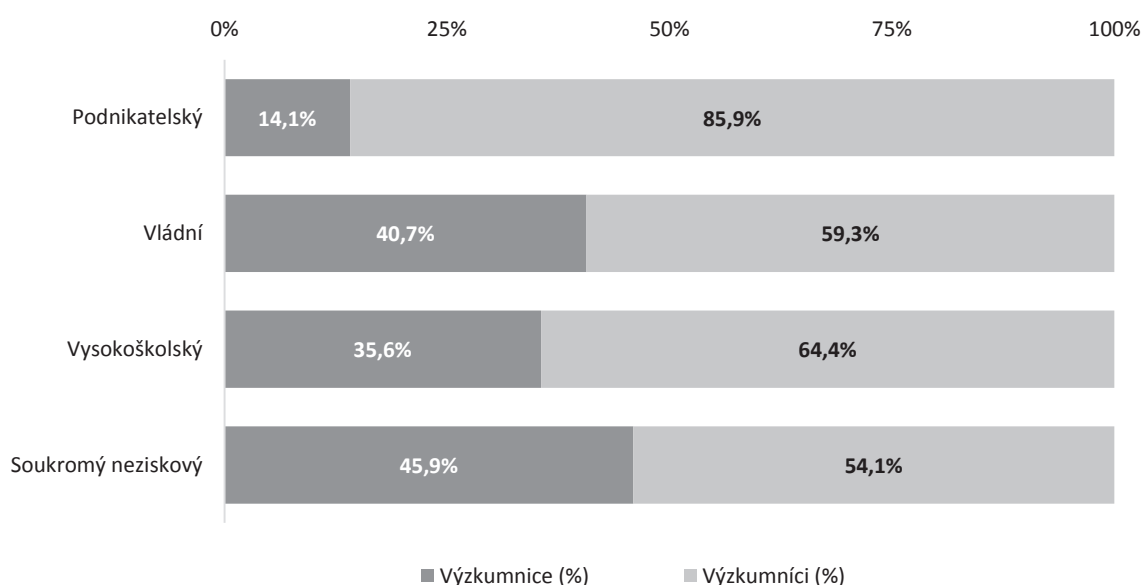
Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Největší prostor pro uplatnění výzkumníků v ČR poskytují vysokoškolský a podnikatelský sektor. V roce 2021 v nich dohromady působilo 83,6 % výzkumníků – 43,5 % v podnikatelském a 40,1 % ve vysokoškolském sektoru. Vládní sektor zaměstnával 16,1 % výzkumných pracovníků a neziskový sektor pouze 0,4 % výzkumníků (viz Graf 17).

Co do počtu výzkumníků od roku 2005 jednoznačně nejvíce posílil podnikatelský sektor. V roce 2021 v něm pracovalo 30 248 výzkumných pracovníků, o rok dříve 26 522 a v roce 2005 dokonce jen 11 069. Oproti roku 2005 se tedy počet výzkumníků pracujících v podnikatelském sektoru téměř ztrojnásobil (viz Graf 18).

Zastoupení žen výzkumnic v podnikatelském sektoru je ze všech sektorů nejnižší (viz Graf 18). Na pozici výzkumnice v něm roce 2021 působilo jen 14,1 % žen (v roce 2005 bylo zastoupení 14,7 %). V dalších sektorech je zastoupení žen výzkumnic výrazně vyšší. Ve vládním sektoru tvořily ženy 40,7 % výzkumníků (v roce 2005 představovaly 38,2 %). Ve vysokoškolském sektoru byly ženy zastoupeny 35,6 % v roce 2021 (v roce 2005 představovaly 32,9 %). Nejblíže paritnímu zastoupení je soukromý neziskový sektor, kde ženy tvořily 45,9 % výzkumníků v roce 2021 (v roce 2005 představovaly 38,3 %) (viz Graf 18), nicméně z hlediska celkového počtu výzkumníků zde pracujících se jedná o marginálního zaměstnavatele (viz Graf 17).

Graf 18: Výzkumníci dle pohlaví v roce 2021, odděleně podle sektoru provádění výzkumné práce (HC) (v %) ²⁴

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

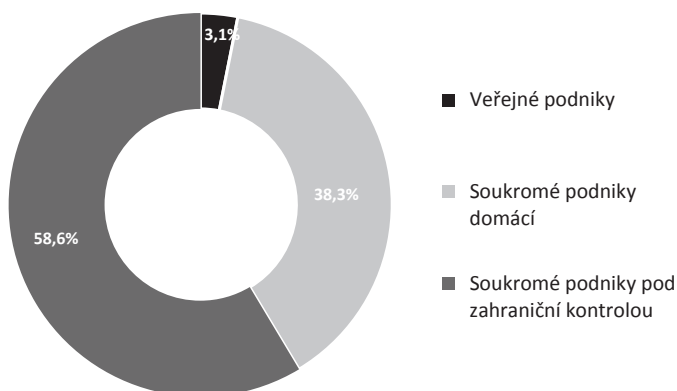
²³ Data viz Příloha, Tab. 24

²⁴ Data viz Příloha, Tab. 24

Podnikatelský sektor

Výzkumná práce v podnikatelském sektoru se v roce 2021 soustředovala především v soukromých podnicích, které dohromady zaměstnávají 96,9 % výzkumníků v rámci tohoto sektoru. V rámci těchto soukromých podniků bylo vyšší zastoupení výzkumných pracovníků v těch pod zahraniční kontrolou – v roce 2021 v nich bylo zaměstnáno 58,6 % zaměstnanců ve výzkumu, zatímco domácí podniky jich zaměstnávají 38,3 % (viz Graf 19). Poslední skupina veřejných podniků měla podíl výzkumných pracovníků jen 3,1 %.

Graf 19: Výzkumníci v podnikatelském sektoru podle druhu pracoviště v roce 2021 (HC, v %)²⁵

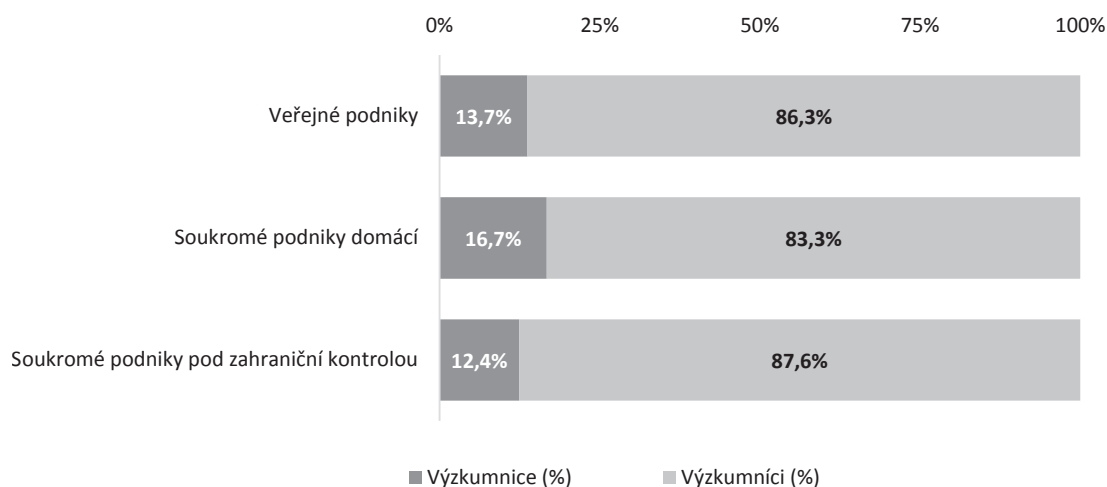
Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Zastoupení výzkumnic a výzkumníků v podnikatelském sektoru je genderově velmi nevyrovnané. Ve všech typech podniků významně dominují muži, ženy nikde nedosahují ani pětinnového zastoupení. Soukromé podniky pod zahraniční kontrolou jsou největším zaměstnavatelem výzkumníků v rámci podnikatelského sektoru (viz Graf 19). V roce 2021 v nich bylo zaměstnáno nejvíce žen v porovnání s ostatními podniky – 2 204 (tj. 12,4 %), zatímco mužů zde bylo zaměstnáno 15 521 (tj. 87,6 %) (viz Graf 20). Ve veřejných podnicích, ve kterých bylo v roce 2021 zaměstnáno nejméně výzkumníků v rámci podnikatelského sektoru, bylo zaměstnáno 130 žen (tj. 13,7 %) a 818 mužů (tj. 86,3 %). Druhý nejvyšší podíl výzkumnic pak byl v soukromých podnicích domácích, které v roce 2021 zaměstnávají 1 938 žen (tj. 16,7 %) a 9 637 mužů (tj. 83,3 %) (viz Graf 20).

Pokud se podíváme na vývoj podílu žen výzkumnic v podnikatelském sektoru mezi roky 2005–2021, pak zjistíme, že zatímco jejich podíl v soukromých podnicích domácích a soukromých podnicích pod zahraniční kontrolou nedoznal mezi sledovanými roky významných změn, pak v případě veřejných podniků došlo mezi roky 2005 a 2021 k poklesu podílu žen výzkumnic o 2,7 procentního bodu (viz Příloha – Tabulka 25).

Svůj podíl na majoritním zastoupení soukromých podniků pod zahraniční kontrolou jakožto zaměstnavatele výzkumníků může mít fakt, že zahraniční společnosti často nabízejí vyšší mzdy než domácí společnosti, aby přilákaly co nejlepší kandidáty. Současně je otázka, zda nevyužívají místní méně genderově senzitivní kulturu, která jim – často na rozdíl od jejich domovských zemí – umožňuje problematiku genderové rovnosti nezhledňovat.

Graf 20: Výzkumníci podle pohlaví v roce 2021 v podnikatelském sektoru (HC, v %)²⁶

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

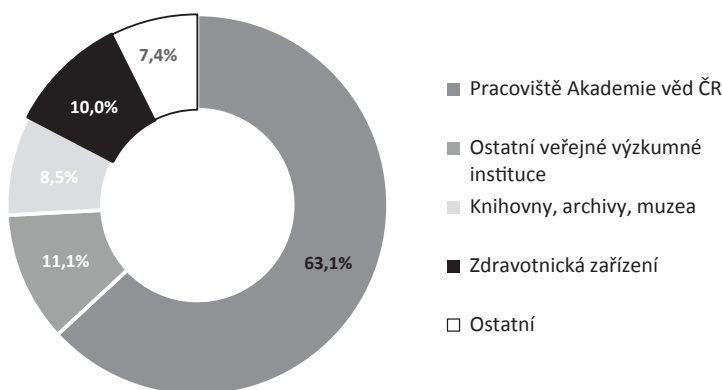
²⁵ Data viz Příloha, Tab. 25

²⁶ Data viz Příloha, Tab. 25

Vládní sektor

V rámci vládního sektoru působilo nejvíce výzkumných pracovníků v roce 2021 na pracovištích Akademie věd ČR – celkem 7 047 (tj. 63,1 %). Dále bylo nejvíce výzkumných pracovníků zaměstnáno v ostatních veřejných výzkumných institucích – celkem 1 234 (tj. 11,1 %), ve zdravotnických zařízeních – celkem 1 114 (tj. 10,0 %), v knihovnách, archivech a muzeích – celkem 948 (tj. 8,5 %) a nejméně pak v kategorii ostatní – celkem 824 (tj. 7,4 %) (viz Graf 21).

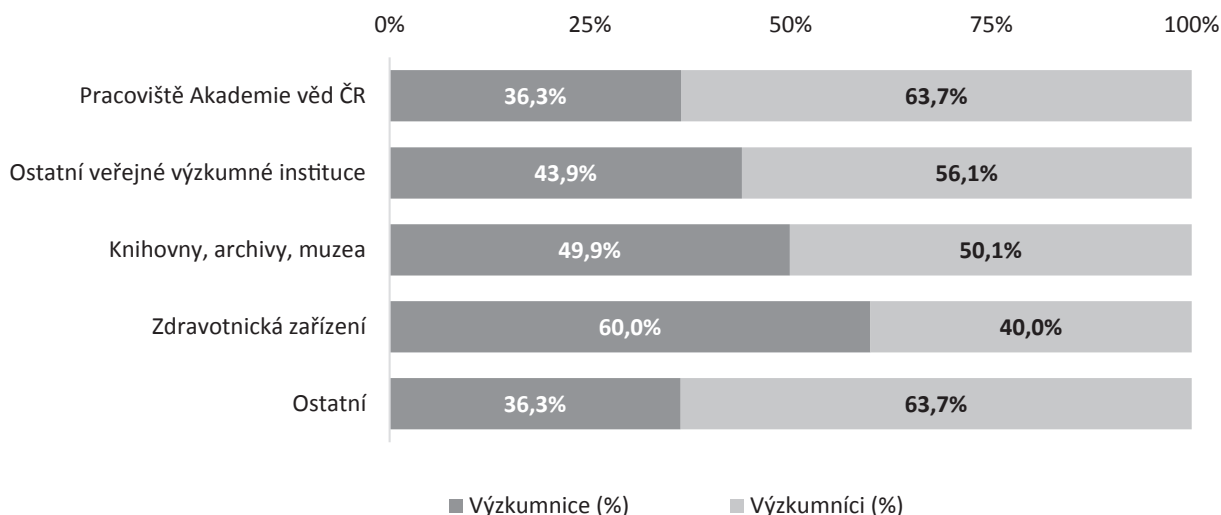
Graf 21: Výzkumníci ve vládním sektoru podle druhu pracoviště v roce 2021 (HC, v %)²⁷

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Převaha žen mezi studujícími a absolventy lékařských oborů a farmacie se následně projevuje v jejich vyšším zastoupení v rámci zdravotnických zařízení. Zde ženy v roce 2021 představovaly 668 výzkumných pracovníků (tj. 60,0 %) oproti 446 mužům (tj. 40,0 %). Paritní zastoupení bylo v knihovnách, archivech a muzeích, kde bylo zaměstnáno 473 žen (tj. 49,9 %) a 475 mužů (tj. 50,1 %). Ostatní veřejné výzkumné instituce zaměstnávaly 542 žen (tj. 43,9 %) a 692 mužů (tj. 56,1 %). Pracoviště Akademie věd ČR, která zaměstnávala nejvíce výzkumných pracovníků (viz Graf 21), zaměstnávala 2 561 žen (tj. 36,3 %) a 4 486 mužů (tj. 63,7 %). Stejné zastoupení žen výzkumnic, jaké bylo v pracovištích Akademie věd ČR, bylo v roce 2021 i v kategorii ostatní (viz Graf 22).

Graf 22: Výzkumníci podle pohlaví v roce 2021 ve vládním sektoru (HC, v %)²⁸

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Pokud se podíváme na vývoj podílu žen výzkumnic ve vládním sektoru mezi roky 2005–2021, pak zjistíme, že došlo k mírnému navýšení jejich podílu v případě Akademie věd ČR (o 3,9 procentního bodu), zdravotnických zařízení (o 3,7 procentního bodu) a u knihoven, archivů a muzeí (o 2,6 procentního bodu). V případě Ostatních veřejných výzkumných institucí a kategorie ostatní nedošlo mezi sledovanými roky k významnějším nárůstům či poklesům (viz Příloha – Tabulka 26).

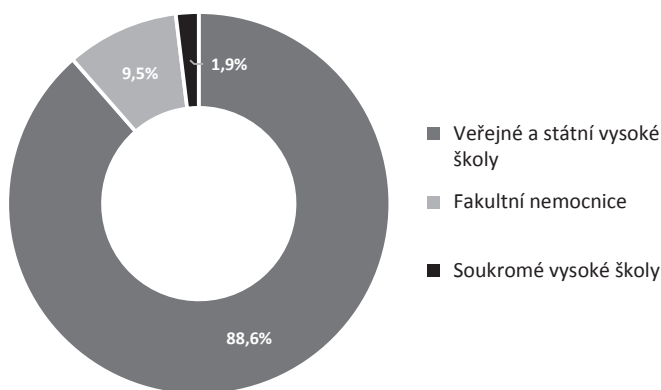
²⁷ Data viz Příloha, Tab. 26

²⁸ Data viz Příloha, Tab. 26

Vysokoškolský sektor

Ve vysokoškolském sektoru bylo nejvíce výzkumných pracovníků zaměstnáno ve veřejných a státních vysokých školách. Z celkového počtu 27 851 výzkumníků vysokoškolského sektoru jich ve výše uvedeném bylo v roce 2021 zaměstnáno 24 665 (tj. 88,6 %). Druhý nejvyšší počet výzkumníků připadal na fakultní nemocnice – 2 649 (tj. 9,5 %). Soukromé vysoké školy pak zaměstnávaly pouze 537 (tj. 1,9 %) výzkumných pracovníků (viz Graf 23).

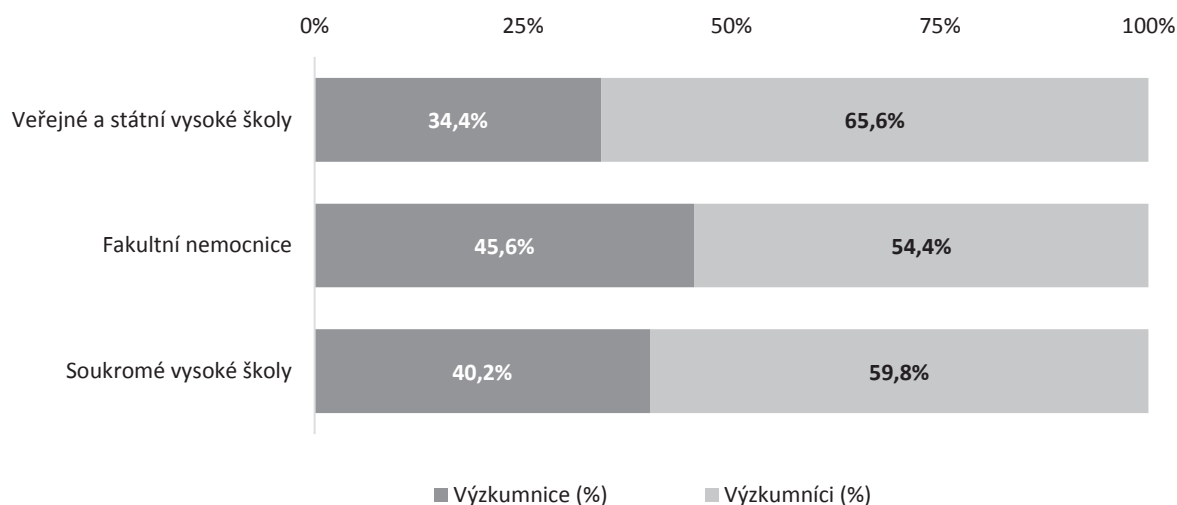
Graf 23: Výzkumníci ve vysokoškolském sektoru podle druhu pracoviště v roce 2021 (HC, v %) ²⁹

Nejbližší genderové parity mělo zastoupení žen a mužů zaměstnaných ve fakultních nemocnicích. V těch v roce 2021 pracovalo 1 207 výzkumnic (tj. 45,6 %) a 1 442 výzkumníků (tj. 54,4 %). Svůj podíl na tomto rozložení má s největší pravděpodobností dlouhodobá převaha žen ve zdravotnických, farmaceutických a lékařských studijních oborech. Na soukromých vysokých školách se v roce 2021 věnovalo výzkumné činnosti 216 žen (tj. 40,2 %) a 321 mužů (tj. 59,8 %). Na veřejných a státních vysokých školách pak v roce 2021 působilo 8 483 žen (tj. 34,4 %) a 16 182 mužů (tj. 65,6 %) (viz Graf 24).

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Graf 24: Výzkumníci podle pohlaví v roce 2021 ve vysokoškolském sektoru (HC, v %) ³⁰

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

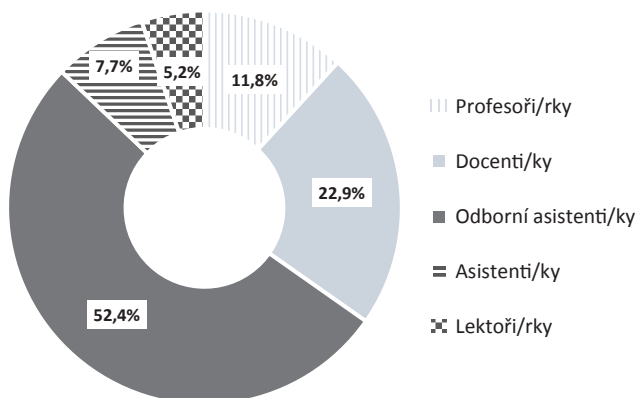
Pokud se podíváme na vývoj podílu žen výzkumnic ve vysokoškolském sektoru mezi roky 2005–2021, pak zjistíme, že k mírnému nárůstu podílu žen došlo v kategorii soukromé vysoké školy (o 3,9 procentního bodu) a v kategorii veřejné a státní vysoké školy (o 2,5 procentního bodu). Kategorie fakultní nemocnice zůstala během sledovaného období bez významnější změny – mezi sledovanými roky došlo k nárůstu podílu žen o 1,1 procentního bodu.

²⁹ Data viz Příloha, Tab. 27

³⁰ Data viz Příloha, Tab. 27

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Graf 25: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků podle kvalifikačního stupně v roce 2021 (v %)³¹

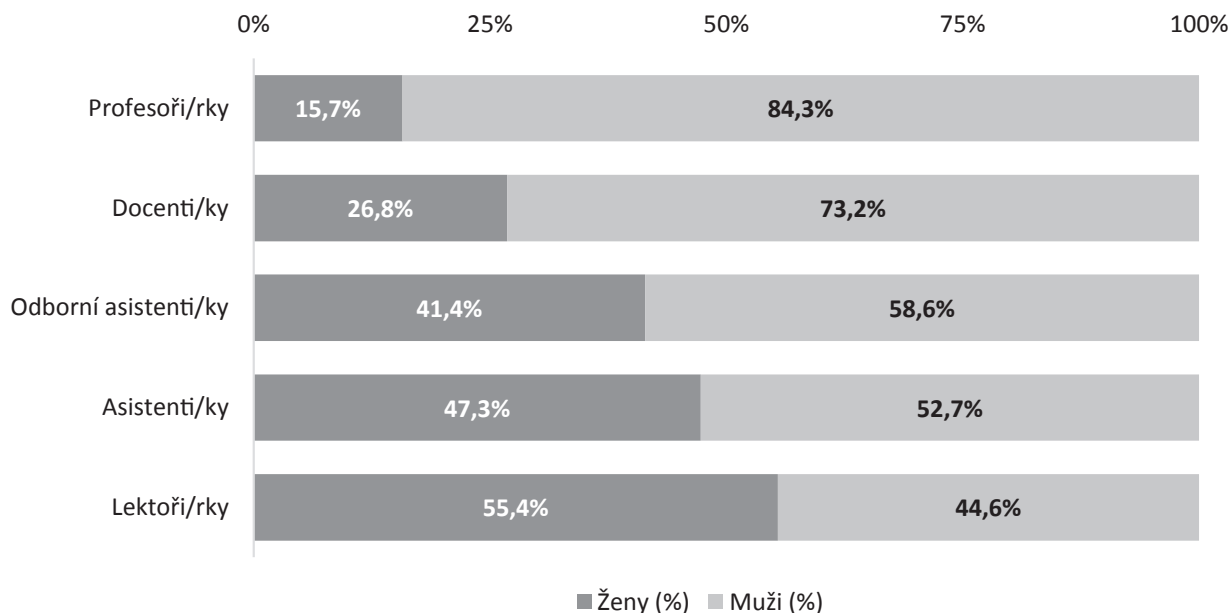
Zdroj: MŠMT – Statistická ročenka školství – zaměstnanci a mzdové prostředky 2021, vlastní zpracování

Data o akademických pracovnících vysokých škol v rámci svých statistických šetření sbírá a zveřejňuje MŠMT ve formě přepočtené na celé úvazky (FTE). V roce 2021 pracovalo na vysokých školách 18 724 akademických pracovníků na celé úvazky. Nejvyšší zastoupení mezi nimi měli odborní asistenti/ky, kterých v roce 2021 bylo 9 807 (tj. 52,4 %) a docenti/ky – 4 293 (tj. 22,9 %). Profesoři/rky představovali 2 213 pracovníků (tj. 11,8 %), asistenti/ky představovali 1 443 (tj. 7,7 %) akademických úvazků a 968 (tj. 5,2 %) tvořili lektori/rky (viz Graf 25).

Z hlediska ideálně typické akademické dráhy (od lektorské pozice směrem k profesuře) klesá zastoupení žen směrem k nejvyšším postům podobně jako ve výzkumu. Mezi lektory převažovali v roce 2021 ženy (55,4 %) nad muži (44,6 %). V kategorii asistentů již převažovali muži (52,7 %) nad ženami (47,3 %).

U odborných asistentů byla tato převaha ještě vyšší – ženy tvořili 41,4 % a muži 58,6 % pracovníků. Největší nerovnosti v zastoupení žen a mužů na pomyslné akademické dráze pak nalezneme na nejvyšších akademických úrovních mezi docenty a profesory. V roce 2021 bylo mezi docenty jen 26,8 % žen, zatímco muži představovali 73,2 % pracovníků. U profesorek byl tento podíl o 11,1 procentního bodu nižší (15,7 %) (viz Graf 26).

Graf 26: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků podle pohlaví v roce 2021, odděleně podle kvalifikačního stupně (v %)³²

Zdroj: MŠMT – Statistická ročenka školství – zaměstnanci a mzdové prostředky 2021, vlastní zpracování

Graf 27 prezentuje časové změny v nerovnostech v zastoupení pohlaví na akademických úvazcích (FTE) mezi lety 2005 a 2021. Ve srovnání s referenčním rokem 2005 se zvýšilo procentuální zastoupení žen mezi profesory

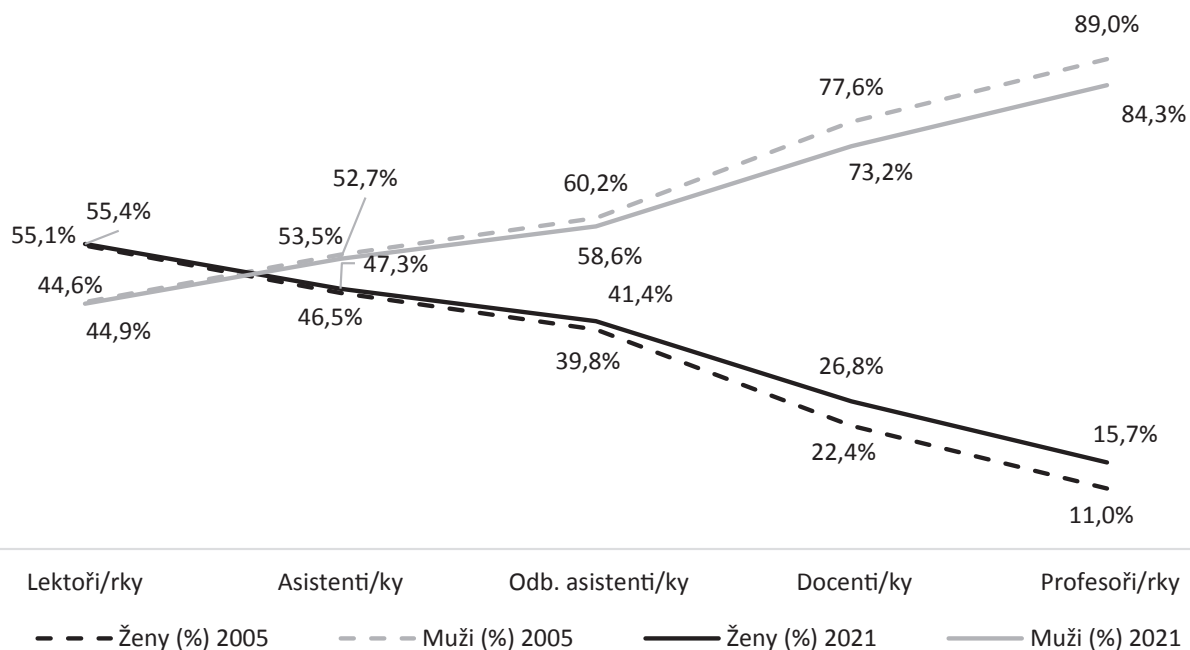
31 Data viz Příloha, Tab. 29

32 Data viz Příloha, Tab. 29

(o 4,7 procentního bodu na 15,7 % v roce 2021) a mezi docenty (o 4,4 procentního bodu na 26,8 % v roce 2021) (viz Graf 27). U ostatních akademických stupňů nebyla mezi sledovanými roky pozorována výraznější změna.

Pokud se zaměříme na vývoj zastoupení žen na pozici akademických pracovníků podle kvalifikačního stupně, pak na základě prognózy³³ založené na vývoji mezi roky 2010–2021 zjistíme, že na pozici profesor bude paritního zastoupení dosaženo v roce 2329. V případě docentů by k přesnému dosažení parity mělo dojít v roce 2170.

Graf 27: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) mezi roky 2005 a 2021, odděleně podle ideálně typické dráhy akademických pracovníků (v %)³⁴

Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky a Vývojová ročenka školství 2005/06 – 2015/16; vlastní zpracování

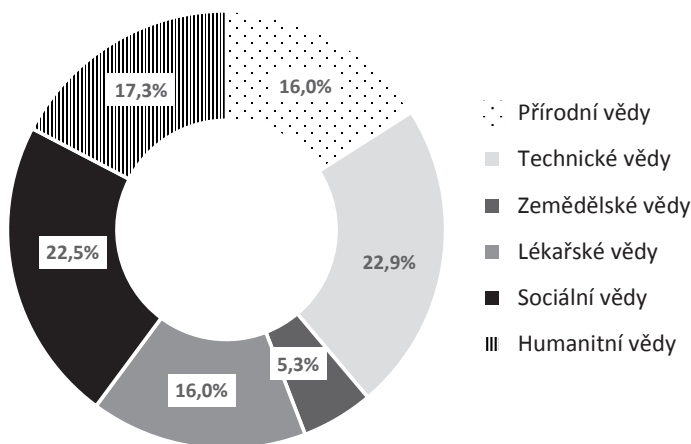
33 Pro výpočet prognózy byla využita funkce v programu Microsoft Excel. Do listu byly umístěny 2 datové řady, jež spolu souvisejí – řada s datovými položkami pro časovou osu a řada s odpovídajícími hodnotami. Prognóza předpovídá budoucí hodnoty na základě existujících dat založených na čase a verze AAA algoritmu Exponenciální vyrovnání (ETS) (zdroj: <https://support.microsoft.com/cs-cz/office/vytvo%C5%99en%C3%AD-progn%C3%B3zy-v-excel-pro-windows-22c500da-6da7-45e5-bfdc-60a7062329fd>). V předchozích monitorovacích zprávách byla prognóza počítána na základě průměrů meziročních přírůstků, jež byly následně přičítány. Z tohoto důvodu se prognózované hodnoty v této monitorovací zprávě odlišují od hodnot uvedených ve zprávách z předchozích let.

34 Data viz Příloha, Tab. 29

Akademičtí pracovníci dle vědních oblastí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nesbírá data o akademických pracovnících podle vědních oblastí, ale poskytuje rozlišení podle jednotlivých fakult vysokých škol. Ručně jsme proto fakulty rozřadili dle Frascatiho manuálu³⁵, mezinárodně uznávané metody sběru a využití statistik výzkumu a vývoje, která poskytuje detailní informace o klasifikaci disciplín do vědních oblastí. Následující text tedy poskytuje určitý, byť spíše obecný přehled o zastoupení žen a mužů mezi akademiky (FTE) podle vědních oblastí.

Graf 28: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků podle vědních oblastí v roce 2021 (v %)

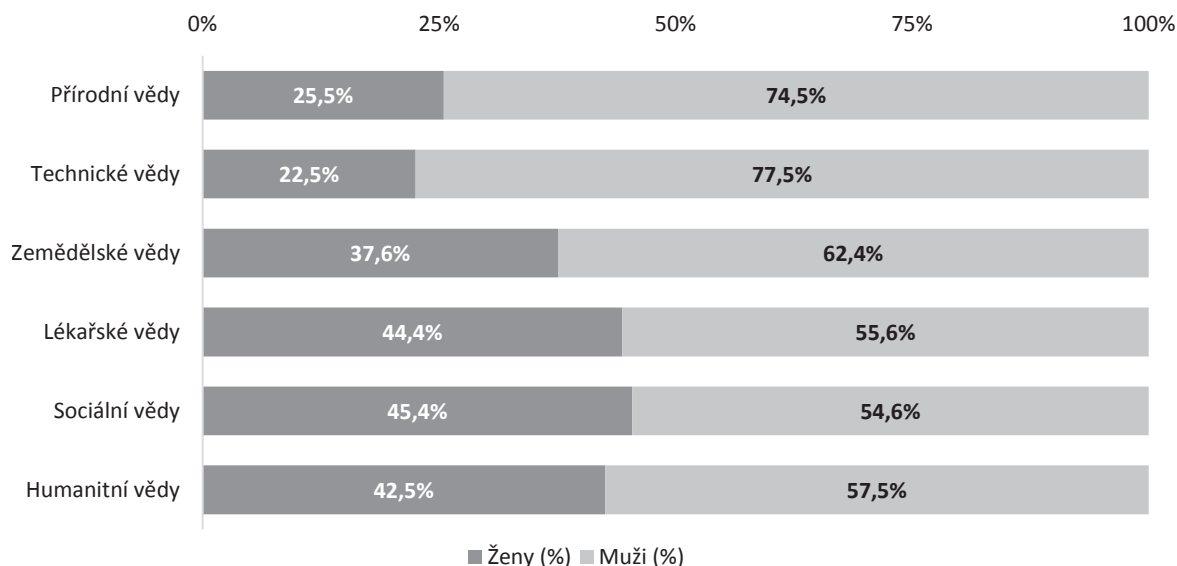

Nejvyšší podíl akademických úvazků představovaly v roce 2021 vědy technické (22,9 %) a sociální (22,5 %). Následovaly vědy humanitní (17,3 %), přírodní (16,0 %), lékařské (16,0 %). Relativně nejnižší zastoupení pak měly vědy zemědělské (5,3 %) (viz Graf 28).

Zastoupení žen a mužů v rámci akademických úvazků podle uvedených vědních oblastí prezentuje Graf 29. Paritnímu zastoupení se v roce 2021 nejvíce blížily sociální (45,4 % žen), lékařské (44,4 % žen) a humanitní (42,5 % žen) vědy. Naopak nejnižší zastoupení žen bylo v rámci věd přírodních (25,5 %), technických (22,5 %) a zemědělských (37,6 %) (viz Graf 29).

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2021; vlastní zpracování

Graf 29: Struktura úvazků (FTE) akademických pracovníků podle pohlaví v roce 2021, odděleně podle vědní oblasti (v %)

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2021; vlastní zpracování

35 www.oecd.org/publications/frascati-manual-2015-9789264239012-en.htm

Akademičtí pracovníci podle akademické klasifikace

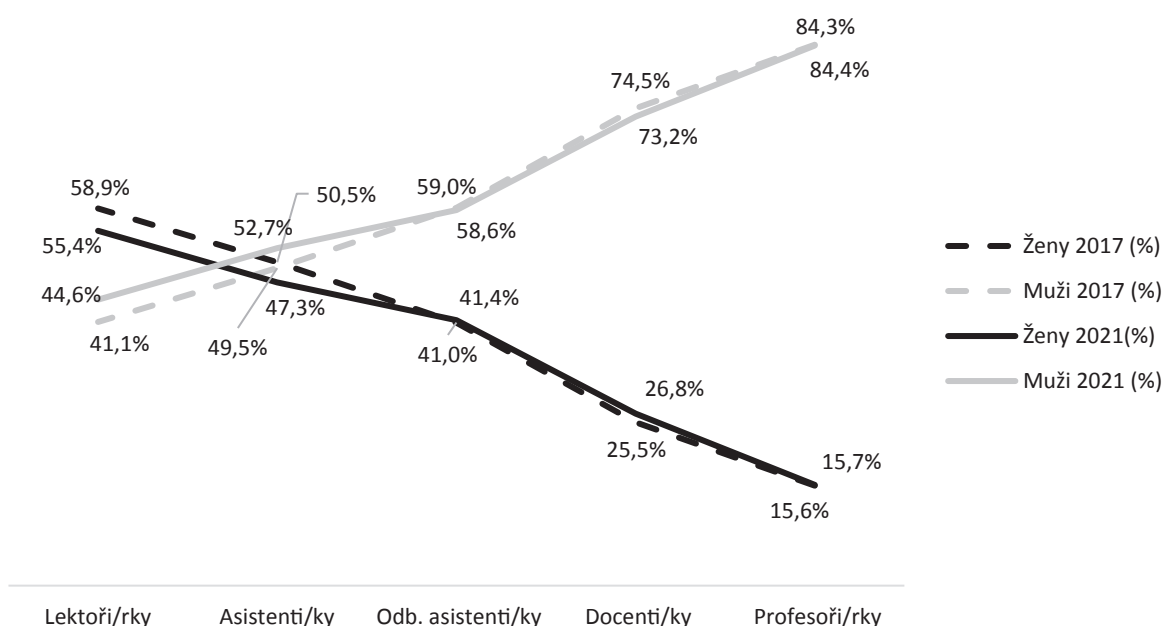
Obdobně jako v případě akademických pracovníků dle vědních oblastí rovněž pro tuto část čerpáme data od MŠMT, která jsou manuálně kódována dle Frascatiho manuálu, vyjádřená v sumě akademických úvazků (FTE). Informace o struktuře akademiků podle jejich pracovní pozice a vědního oboru jsou na MŠMT dostupné od roku 2017. Z toho důvodu jsou pro časové srovnání použity roky 2017 a 2021.

Na Grafu 30 můžeme pozorovat, že se zvyšující se akademickou klasifikací dochází ve sledovaných letech v každém stupni ke snižování podílu žen. Mezi roky 2017 a 2021 došlo k významnějším změnám v zastoupení žen v kategorii lektorů – zatímco v roce 2017 zde ženy tvořily 58,9 %, pak do roku 2021 došlo ke snížení o 3,5 procentního bodu na hodnotu 55,4 %. Obdobný trend byl pozorován rovněž u kategorie asistentů – zde došlo k poklesu o 3,1 procentního bodu na hodnotu 47,3 % v roce 2021 (viz Graf 30).

Nejvyšší ztráty žen z hlediska přechodů mezi jednotlivými akademickými stupni můžeme u obou porovnávaných let pozorovat mezi kategoriemi odborní asistenti a docenti. V roce 2017 byla na tomto přechodu ztráta v zastoupení žen 15,5 procentního bodu a v roce 2021 ztráta dosáhla hodnoty 14,6 procentního bodu. Významné ztráty v zastoupení žen můžeme pozorovat také mezi docenty a profesory – v roce 2017 ztráta 9,9 procentního bodu a v roce 2021 ztráta 11,1 procentního bodu (viz Graf 30). Příznivější vývoj můžeme naopak pozorovat na přechodu mezi lektory a asistenty. Zatímco v roce 2017 bylo mezi těmito stupni dosaženo ztráty v zastoupení žen 8,4 procentního bodu, v roce 2021 dosáhla ztráta v zastoupení žen jen 8,0 procentního bodu. Rovněž v případě asistentů a odborných asistentů se ztráta v zastoupení žen mezi těmito roky snížila – o 3,5 procentního bodu (viz Graf 30).

Na úrovni nižších stupňů akademické dráhy se podíl úvazků žen snižuje a původní disproporce směřuje k větší vyrovnanosti mezi ženami a muži. Na úrovni vyšších stupňů jsou ale změny velmi malé a nadále trvá silná převaha úvazků, jež mají muži, oproti úvazkům, jež mají ženy.

Graf 30: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

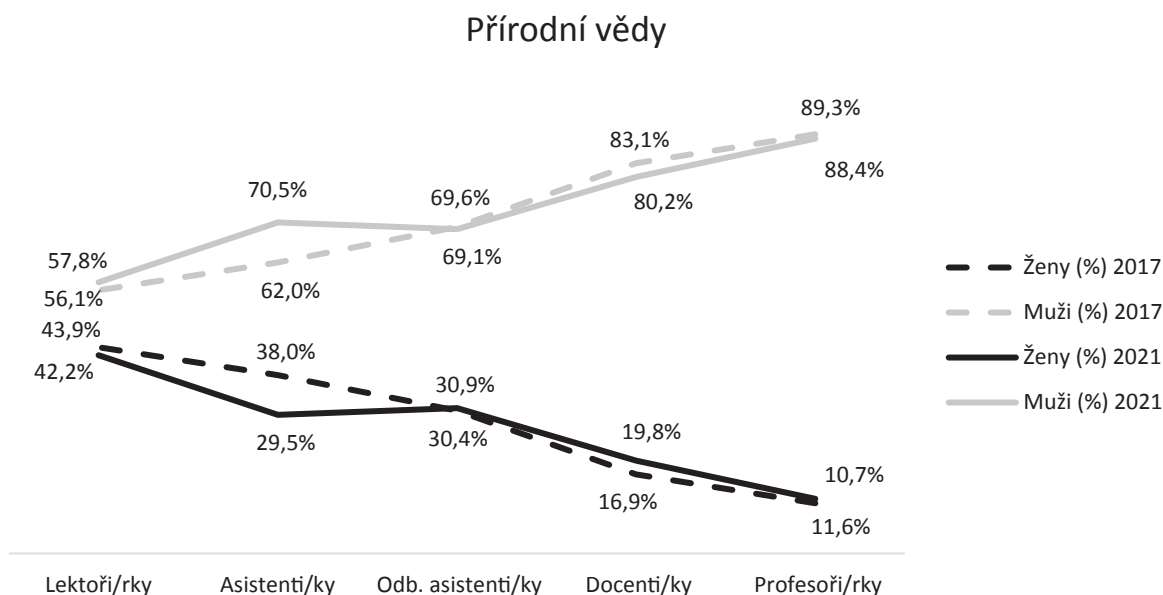

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

I přes rostoucí trend v zastoupení žen mezi akademickými pracovníky, ke kterému dochází prakticky ve všech vědních oborech, je tempo růstu velice pomalé. Jsou to zejména docentky a profesorky, které jsou ve všech oblastech podreprezentovány. Dá se předpokládat, že pokud nebude vyvinuto úsilí o jejich výraznější zastoupení, parity alespoň v jednom ze šesti sledovaných vědních oborů nebude dosaženo u docentek dalších 10 let – rovnost by jako první v roce 2030 dosáhly docentky v sociálních vědách – u profesorek by to trvalo 54 let – tzn. až v roce 2074.

V přírodních vědách dochází s rostoucí akademickou pozicí k rozevření nůžek a úbytku žen. Na pozici lektor je dlouhodobě ze všech klasifikací nejvyšší procentuální zastoupení žen, jež v roce 2021 bylo 42,2 %. Od roku 2017 došlo na této pozici k poklesu v zastoupení žen – o 1,7 procentního bodu (viz Graf 31). Ještě k většímu poklesu došlo u pozice asistenti/ky, kde pokles mezi sledovanými roky byl 8,5 procentního bodu – na hodnotu 29,5 % v roce 2021. V případě kategorie odborní asistenti byl nárůst 0,5 procentního bodu (na 30,9 % v roce 2021) a v případě docentů dokonce 2,9 procentního bodu.

Graf 31: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v přírodních vědách mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

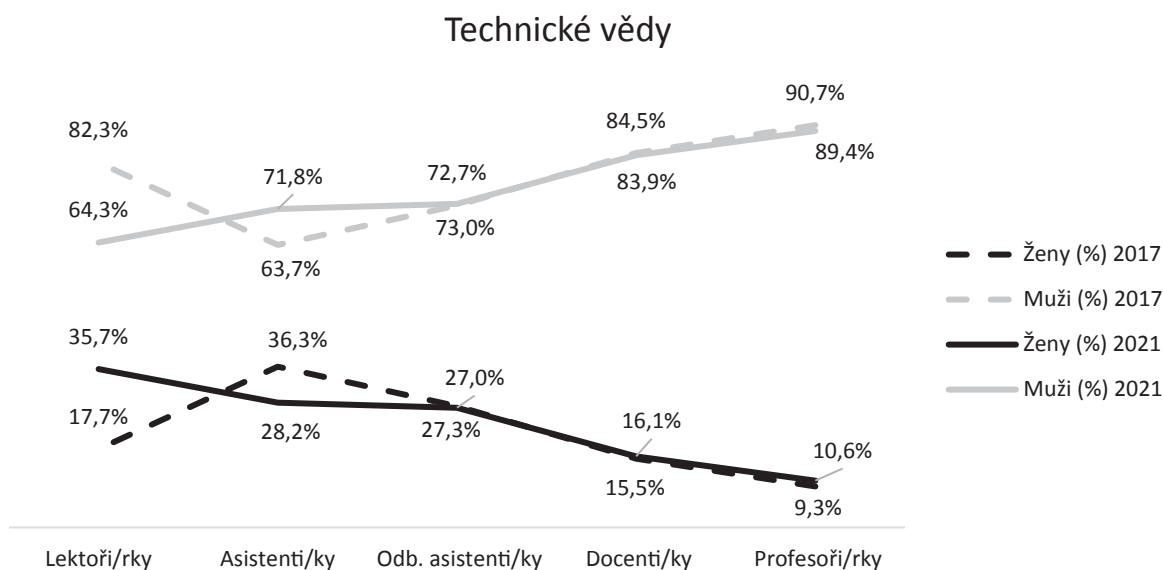

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

Technické vědy se vyznačují nerovným zastoupením pohlaví ve všech sledovaných stupních, a jak naznačuje Graf 32, situace akademických pracovníků bohužel není výjimkou. Dobrou zprávou však může být skutečnost, že od roku 2017 došlo k navýšení procentuálního zastoupení žen na pozici lektor – o 18,1 procentního bodu (viz Graf 32). Na druhou stranu však bohužel mezi sledovanými roky došlo i k významnému úbytku žen na pozici asistentů – ztráta 8,1 procentního bodu. Na ostatních akademických stupních k významnějším změnám mezi sledovanými roky nedošlo.

Zlom na ideálně typické dráze přichází na přechodu mezi odbornými asistenty a docenty – v roce 2021 ztráta dosáhla hodnoty 11,0 procentního bodu (v roce 2017 byla ztráta 11,8 procentního bodu). Příznivější je situace na přechodu mezi asistenty a odbornými asistenty, kde ztráta v roce 2021 dosáhla hodnoty 1,2 procentního bodu, zatímco v roce 2017 byla ztráta 8,9 procentního bodu (viz Graf 32).

Graf 32: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v technických vědách mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

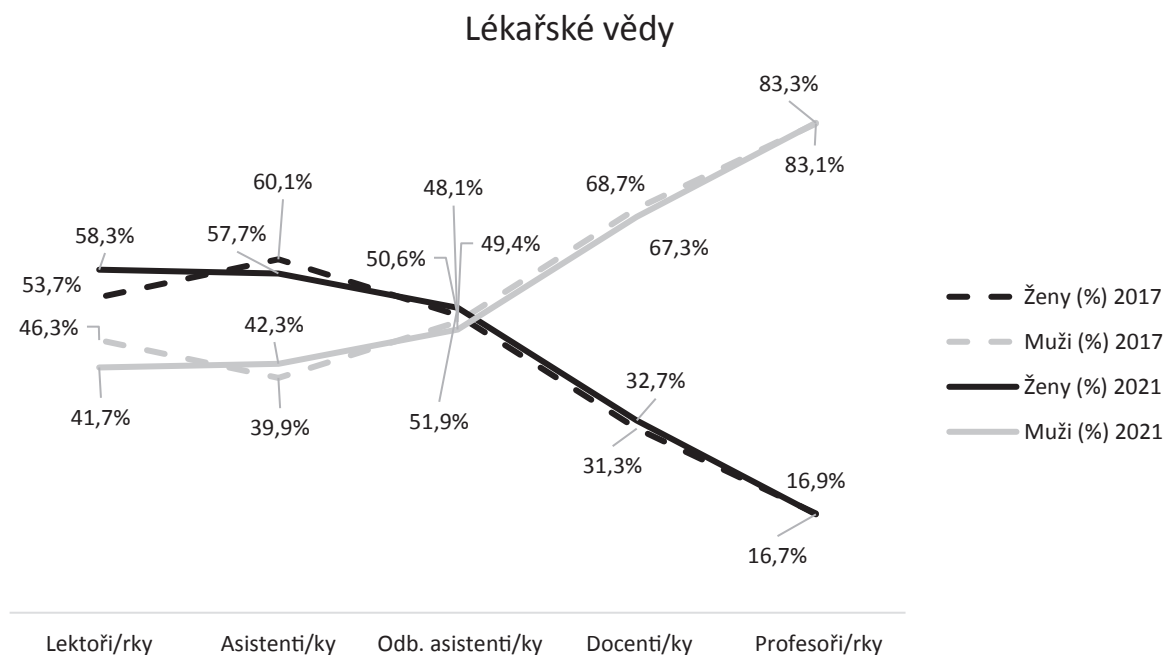
Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

Příznivější vývoj můžeme pozorovat v rámci lékařských věd. Ženy zde převažovaly ve třech klasifikacích – lektori, asistenti a odborní asistenti. Konkrétně na pozici lektorek pracovalo v roce 2021 celkem 58,3 % žen (nárůst o 4,7 procentního bodu oproti roku 2017 (53,7 % žen), na pozici asistentů pracovalo 57,7 % žen a na pozici odborných asistentů 51,9 % žen (viz Graf 33). U kategorie docenti ženy představovaly 32,7 % pracovníků – nárůst o 1,4 procentního bodu oproti roku 2017 – a v kategorii profesorů tvořily 16,7 % zaměstnanců.

Ačkoliv je rovná reprezentace na těchto pozicích v lékařských vědách dobrým indikátorem, je třeba dát pozor, aby nedošlo k přílišné feminizaci oboru a byla zachována rovnováha genderového zastoupení. Je k zamyšlení, zda na pozici docent/ka a profesor/ka nedochází k efektu skleněného stropu. Na těchto dvou akademických pozicích i přes nadpoloviční zastoupení žen mezi studujícími a absolventy magisterského a doktorského studia lékařských věd a vysokému podílu výzkumnic pracuje velice málo žen a jejich zastoupení nekorresponduje s jejich přítomností v oboru.

Zlom na ideálně typické dráze přichází na přechodu mezi odbornými asistenty a docenty, kde v roce 2021 dosáhla ztráta žen hodnoty 19,2 procentního bodu (v roce 2017 tato ztráta byla 19,3 procentního bodu). Další vysoká ztráta v zastoupení žen je pak na přechodu mezi docenty a profesory, kde bylo dosaženo ztráty 16,0 procentního bodu v roce 2021 (v roce 2017 ztráta byla 14,4 procentního bodu).

Graf 33: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v lékařských vědách mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

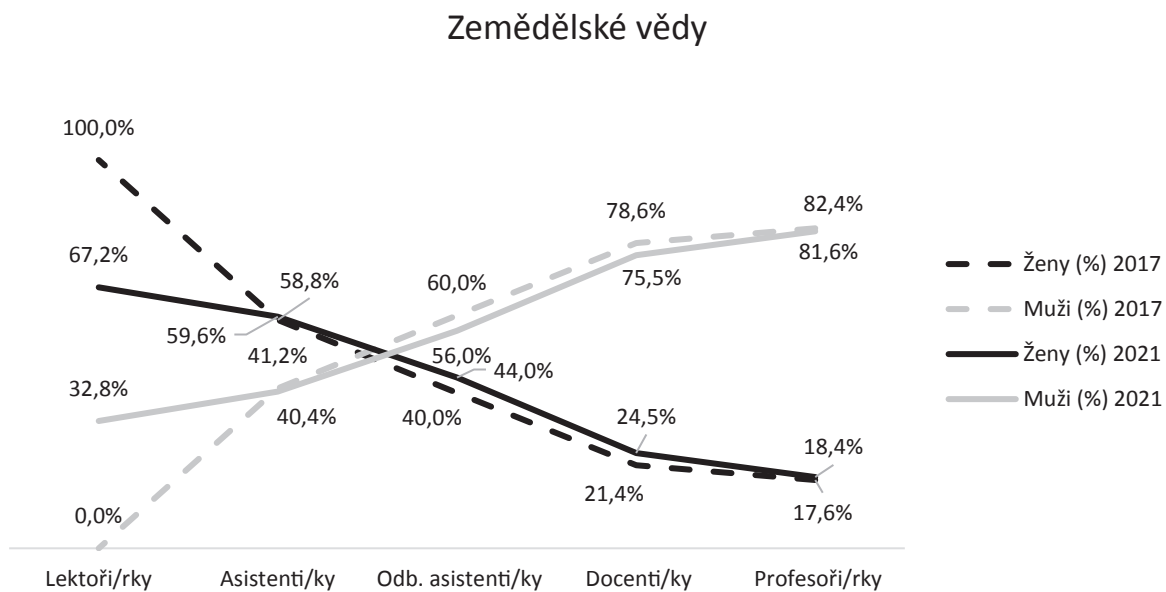

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

V Grafu 34, který popisuje zemědělské vědy, je potřeba uvést skutečnost, že extrémní hodnota 100 % v zastoupení žen mezi lektory je způsobena tím, že v roce 2017 jako lektori v zemědělských vědách pracovaly 2 ženy (100 %) a žádný muž (0 %). Z tohoto důvodu se tato hodnota může jevit jako extrémní. Do roku 2021 se však situace mírně zlepšila – na pozici lektor pracovalo 5 žen (tj. 67,2 %) a 2 muži (tj. 32,8 %). K vyššímu zastoupení žen došlo v rámci zemědělských věd v kategoriích odborní asistenti – nárůst o 4,0 procentního bodu a v kategorii docenti – nárůst o 3,2 procentního bodu.

V rámci zemědělských věd dominovaly ženy v roce 2021 na pozici lektorů (67,2 %) a asistentů (59,6 %). Na pozici docentek tvořily 24,5 % pracovníků a na pozici profesorek 18,4 %. Nejvyšší ztráty mezi jednotlivými akademickými stupni v roce 2021 můžeme v rámci zemědělských věd pozorovat na přechodu mezi asistenty a odbornými asistenty – 15,7 procentního bodu – a odbornými asistenty a docenty – 19,4 procentního bodu (viz Graf 34).

Graf 34: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v zemědělských vědách mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

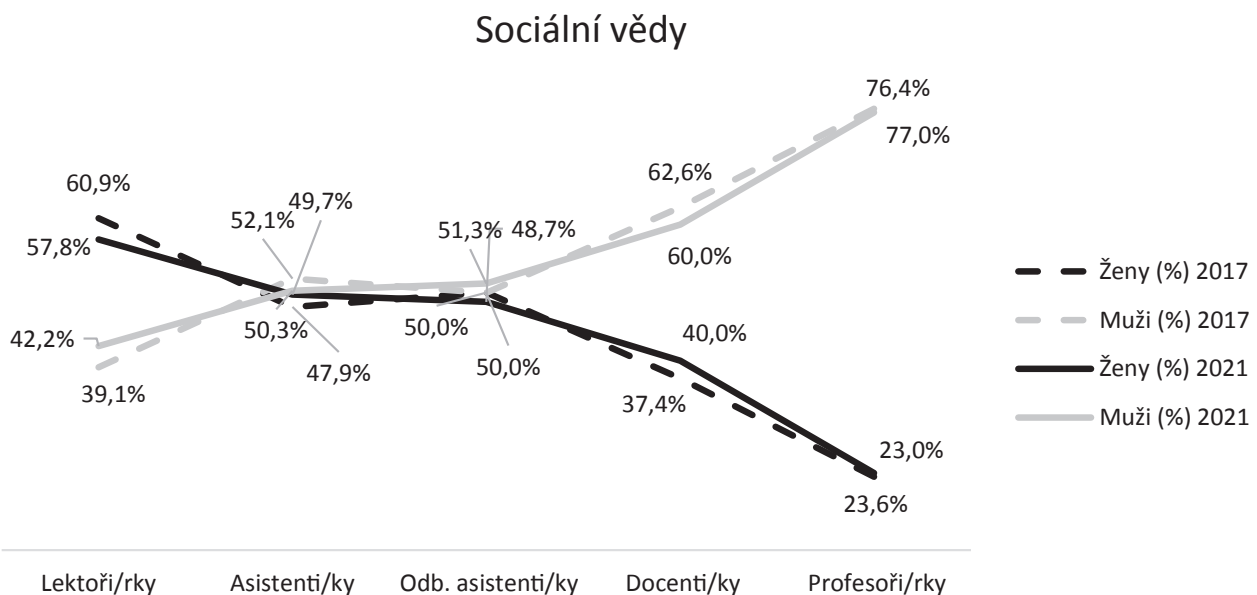

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

Dobrym příkladem pro ostatní vědní obory mohou být sociální vědy, ve kterých byly v zastoupení žen a mužů registrovány mezi sledovanými roky nejmenší rozdíly na všech klasifikačních stupních. V případě vyšších akademických stupňů jsou ovšem i v sociálních vědách značné rozdíly. Zatímco paritní zastoupení můžeme v roce 2021 nalézt na pozici asistent a odborný asistent, pak na pozici docent pracovalo jen 40,0 % žen a na pozici profesor dokonce jen 23,6 % žen (viz Graf 35).

Nejvyšší ztráta v zastoupení žen mezi jednotlivými akademickými stupni byla v roce 2021 zaznamenána na přechodu mezi docenty a profesory – 16,5 procentního bodu (v roce 2017 ztráta 14,4 procentního bodu). Druhou nejvyšší ztrátu můžeme pozorovat mezi odbornými asistenty a docenty – v roce 2021 činila 8,6 procentního bodu (v roce 2017 ztráta 12,6 procentního bodu) (viz Graf 35).

Graf 35: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v sociálních vědách mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

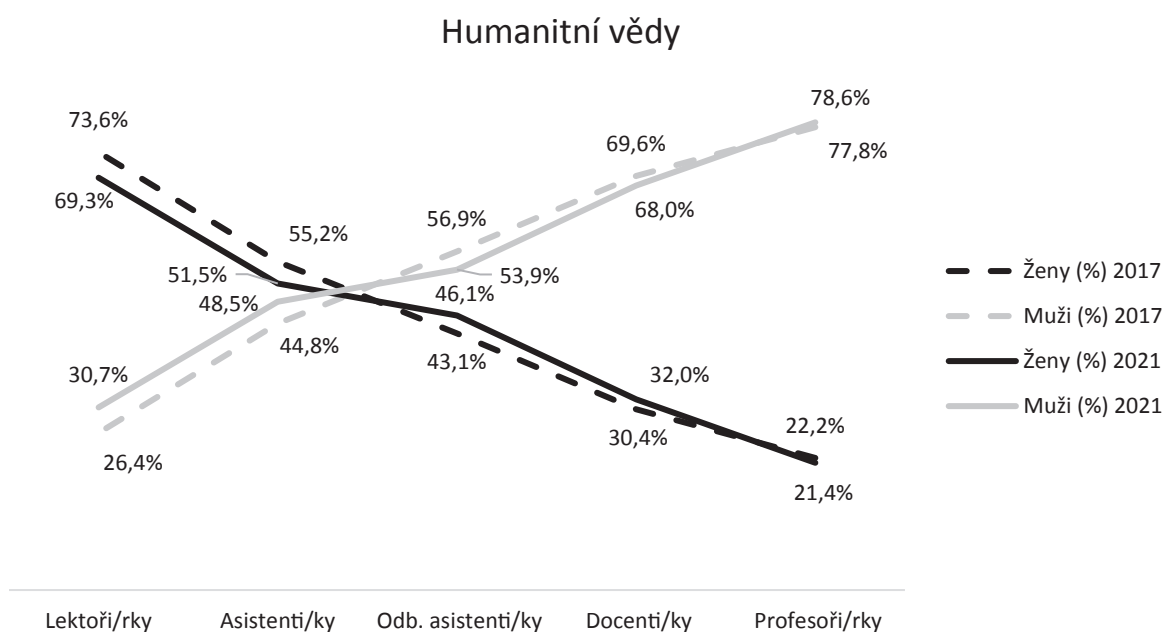

Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

Humanitní vědy trpí – obdobně jako zemědělské vědy – silnou vertikální segregací, kdy se s vyšší akademickou pozicí dramaticky zmenšuje počet žen. Mezi sledovanými roky 2017 a 2021 taktéž došlo k poklesu v zastoupení žen na jednotlivých stupních akademické dráhy. Nejvýraznější byl pokles na pozici lektor – ztráta 4,3 procentního bodu, asistent – ztráta 3,7 procentního bodu (viz Graf 36).

Stejně jako v případě ostatních vědních disciplín rovněž u humanitních věd dochází ke značným ztrátám žen na přechodu mezi jednotlivými akademickými stupni. V roce 2021 dosáhla ztráta mezi nejnižším stupněm (pozice lektor) a nejvyšším stupněm (pozice profesor) hodnoty 47,9 procentního bodu. Mezi jednotlivými akademickými stupni došlo v roce 2021 k nejvyšší ztrátě na přechodu mezi pozicemi lektor a asistent – ztráta 17,8 procentního bodu (v roce 2017 ztráta 18,4 procentního bodu), mezi pozicemi odborný asistent a docent – ztráta 14,1 procentního bodu (v roce 2017 ztráta 12,7 procentního bodu) – a mezi pozicemi docent a profesor – ztráta 10,6 procentního bodu (v roce 2017 ztráta 8,2 procentního bodu) (viz Graf 36).

Graf 36: Časové srovnání zastoupení žen a mužů na celkové sumě akademických úvazků (FTE) v humanitních vědách mezi roky 2017 a 2021, odděleně podle akademické klasifikace (v %)

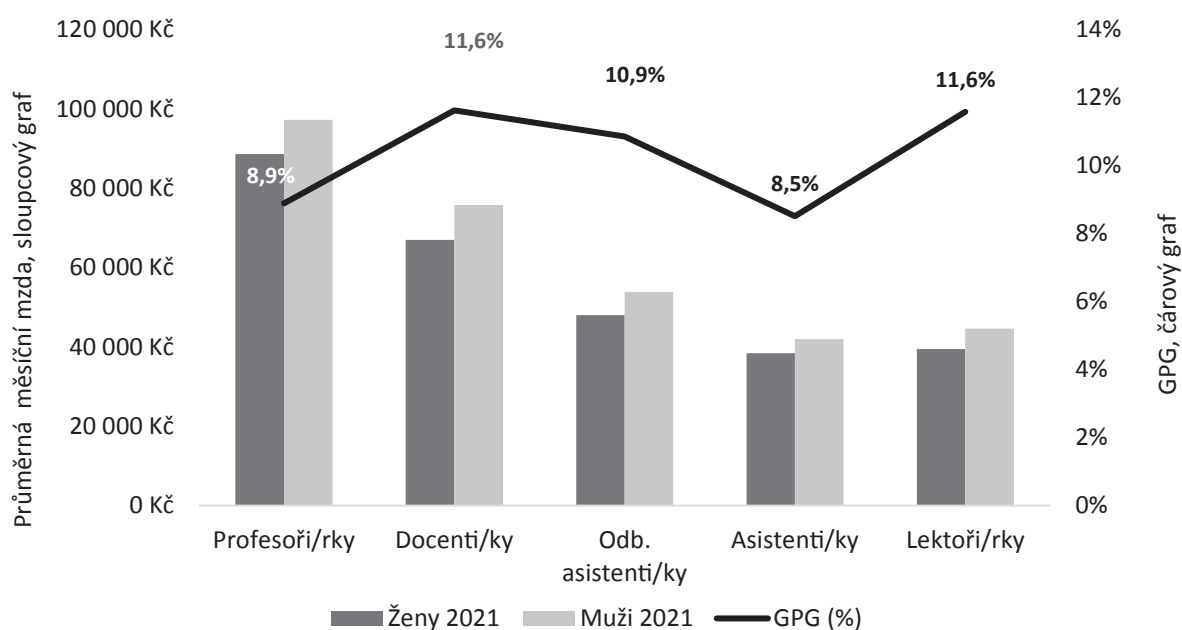
Zdroj: MŠMT; Statistická ročenka školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky 2017 a 2021; vlastní zpracování

Mzdy

Genderové mzdové rozdíly udávají, o kolik procent mají akademické pracovnice nižší průměrnou mzdu než jejich mužští kolegové. Tyto rozdíly nalezneme mezi muži a ženami ve všech kvalifikačních stupních. V roce 2021 se tyto rozdíly pohybovaly od 8,5% v neprospěch žen asistentek až k 11,6% rozdílům v neprospěch žen u docentek a lektorek (viz Graf 37). Profesorky měly v roce 2021 ve srovnání se svými mužskými kolegy v průměru o 8 649 Kč nižší měsíční mzdu a odborné asistentky o 5 845 Kč.³⁶

Vzhledem ke skutečnosti, že do analyzovaných dat nebylo možné zahrnout také údaje o složce platu zahrnující osobní ohodnocení, lze na základě obecných dat o trhu práce, které publikuje ČSÚ, předpokládat, že skutečné rozdíly ve mzdách akademických pracovníků budou ještě výraznější.

Graf 37: Genderové rozdíly (GPG, v %) v průměrných hrubých měsíčních mzdách akademických pracovníků v roce 2021, odděleně podle kvalifikačního stupně³⁷

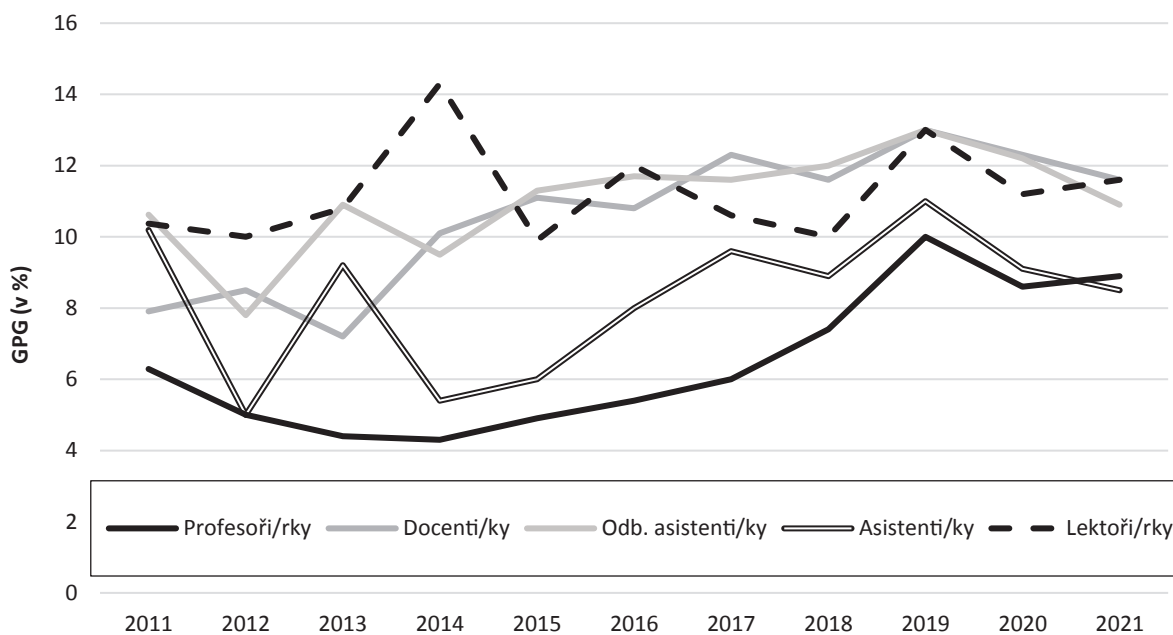
Zdroj: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování

Vývoj genderových mzdových rozdílů v období let 2011–2021 znázorňuje Graf 38. Jak můžeme vidět, tak u všech kvalifikačních stupňů s výjimkou asistentů došlo k jejich postupnému navyšování. V případě asistentů došlo mezi roky 2011 a 2021 ke snížení rozdílů o 1,7 procentního bodu, nicméně celkový vývoj je nerovnoměrný s klesajícími i rostoucími trendy. Nejvyššího růstu mzdového rozdílu dosáhli zaměstnanci v kategorii docentů – zde mezi roky 2011 a 2021 došlo k nárůstu o 3,7 procentního bodu v neprospěch žen a v případě kategorie profesorů byl tento nárůst 2,6 procentního bodu. Z výše uvedeného vývoje vyplývá, že namísto toho, aby docházelo ke snižování mzdových rozdílů akademických pracovníků, děje se pravý opak a v čase tyto rozdíly narůstají (viz Graf 38).

³⁶ Data viz Příloha, Tab. 37

³⁷ Data viz Příloha, Tab. 37

Graf 38: Vývoj genderových rozdílů (GPG, v %) v průměrných hrubých měsíčních mzdách akademických pracovníků v období 2011–2021, odděleně podle kvalifikačního stupně

Zdroj: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky; vlastní zpracování

ROZHODOVACÍ POZICE

Rozdíly v zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích vědy a výzkumu byly v roce 2021 ve prospěch mužů. V roce 2021 dosáhl celkový podíl žen v čele výzkumných, vysokoškolských a dalších institucí výzkumu a vývoje (Grantová agentura, Rada vysokých škol, Rada pro výzkum, vývoj a inovace) jen 13,5 %. V širším vedení těchto institucí, tj. v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech, pak působilo 22,6 % žen. Mírně vyšší pak bylo zastoupení žen v poradních a expertních orgánech těchto institucí – 25,7 % (viz Tabulka A).

Pozitivem je, že v Grantové agentuře ČR byla ve vedení žena, stejně tak v čele Akademie věd ČR. Bohužel ve vedení státních a veřejných vysokých škol stále s velkou převahou dominují muži (85,7 %). Stejně tak tomu je i u veřejných výzkumných institucí, kde byl podíl žen ve vedení pouhých 5,6 % (viz Tabulka A).

Jak u rozhodovacích, tak také u poradních orgánů jednotlivých prezentovaných organizací si můžeme rovněž povšimnout, že ženy neměly nikde ani paritní zastoupení. V těchto kategoriích jsou na tom nejlépe ženy v Radě vysokých škol, kde jejich zastoupení bylo 34,3 % (viz Tabulka A).

Tabulka A: Zastoupení žen a mužů na vedoucích a rozhodovacích pozicích institucí výzkumu a vývoje v roce 2021³⁸

	Vedení			Rozhodovací, strategické a kontrolní orgány			Poradní orgány		
	Ženy	Muži	% Ženy	Ženy	Muži	% Ženy	Ženy	Muži	% Ženy
Státní a veřejné vysoké školy	4	24	14,3	526	1784	22,8	-	-	-
Veřejné výzkumné instituce	1	17	5,6	70	218	24,3	-	-	-
Akademie věd ČR	1	0	100	59	252	19,0	84	294	22,2
Česká konference rektorů	0	1	0	21	79	21,0	36	95	27,5
Rada vysokých škol	0	1	0	94	180	34,3	137	254	35,0
Technologická agentura ČR	0	1	0	5	23	17,9	58	158	26,9
Grantová agentura ČR	1	0	100	4	22	15,4	97	391	19,9
Učená společnost ČR	0	1	0	15	154	8,9	-	-	-
Celkem	7	45	13,5	794	2712	22,6	412	1192	25,7

Zdroj: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování

Pokud se podíváme na vývoj postavení žen na vedoucích a rozhodovacích pozicích institucí výzkumu a vývoje z delšího časového hlediska, který mapují naše monitorovací zprávy od roku 2006, v našem případě mezi roky 2011–2021, pak si můžeme povšimnout, že zastoupení žen se ve sledovaném období drží na stabilních hodnotách kolem 10–11 %, s výjimkou období 2016–2019, kdy se jejich zastoupení pohybovalo kolem 15,0 %. U rozhodovacích pozic můžeme ve sledovaném období pozorovat klesající trend, kdy mezi roky 2011 a 2021 došlo ke snížení o 3,8 procentního bodu. Nejvyššího zastoupení dosáhly ženy v roce 2015 – 23,3 %. Zastoupení žen na rozhodovacích pozicích v rámci poradních orgánů mělo do roku 2015 rostoucí trend (současně byl v roce 2015 zaznamenán nejvyšší podíl žen ve sledovaném období – 30,8 %). V následujících letech probíhal vývoj nerovnoměrně, nicméně od roku 2015 došlo ke snížení v podílu žen o 7,5 procentního bodu

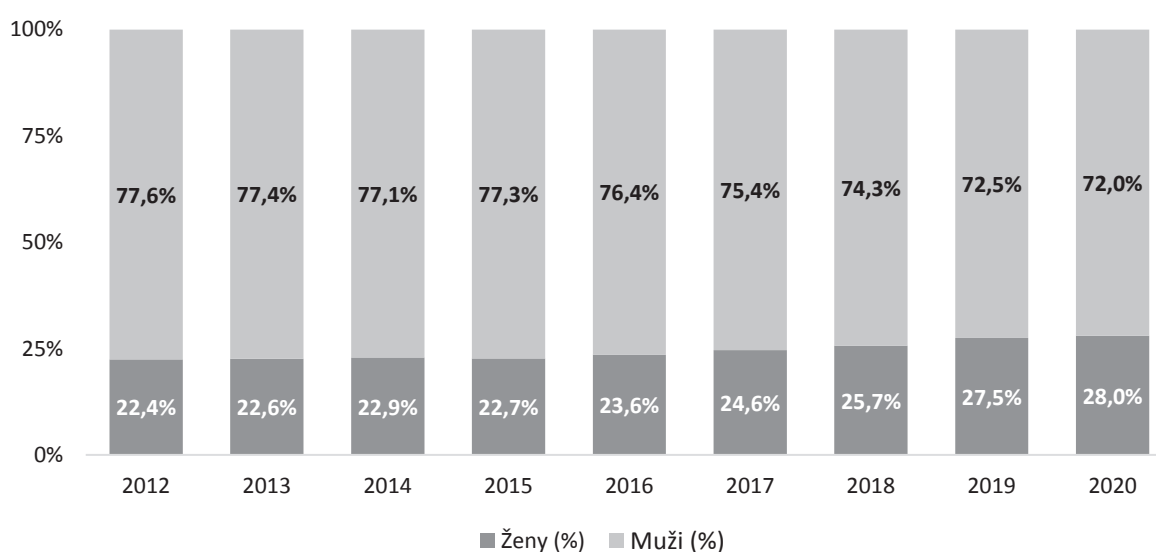
³⁸ Data viz Příloha, Tab. 38 – Tab. 44; zároveň bychom chtěli upozornit, že došlo ke změně metodiky, kdy MŠMT zohledňuje mimo rektorů univerzit i děkany a zahrnuje dále např. vedoucí kateder. Z tohoto důvodu nejsou uváděné hodnoty plně srovnatelné s hodnotami před rokem 2018.

SPECIALISTÉ V OBLASTI VĚDY A TECHNIKY

V rámci této zprávy jsme již dříve poukázali na problém nerovného zastoupení mužů a žen v oblasti přírodních a technických věd. I proto jsme se rozhodli na tuto oblast zaměřit větší pozornost a detailněji prozkoumat rozdíly mezi specialisty v oblasti vědy a techniky³⁹ mezi roky 2012–2020⁴⁰. Za využití dat z Českého statistického úřadu, která jsou sbírána v rámci výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), se blíže podíváme na podíly mužů a žen v profesích v oblasti vědy a techniky a rovněž na genderové rozdíly v jejich finančním ohodnocení.

V roce 2020 (data pro rok 2021 nebyla v době tvorby Monitorovací zprávy pro rok 2021 k dispozici) bylo v oblasti vědy a techniky zaměstnáno 148,3 tisíce specialistů. U specialistů v oblasti vědy a techniky nás nepřekvapí, že podíl žen je zde kolem jedné čtvrtiny osob (respektive 41 539 v roce 2020). Zatímco v absolutních číslech můžeme v čase pozorovat mírný postupný nárůst počtu žen v této oblasti, tak poměrově nejsou rozdíly příliš zásadní. Zatímco v roce 2012 zde ženy byly zastoupeny 22,4 %, v roce 2020 bylo zastoupení 28,0 % (došlo tedy k nárůstu o 5,6 procentního bodu), což je však současně nejvyšší podíl za zvolené období (viz Graf 39).

Graf 39: Zastoupení mužů a žen na pozici specialista v oblasti vědy a techniky 2012–2020 (v %)⁴¹

Zdroj: ČSÚ, VŠPS; vlastní zpracování

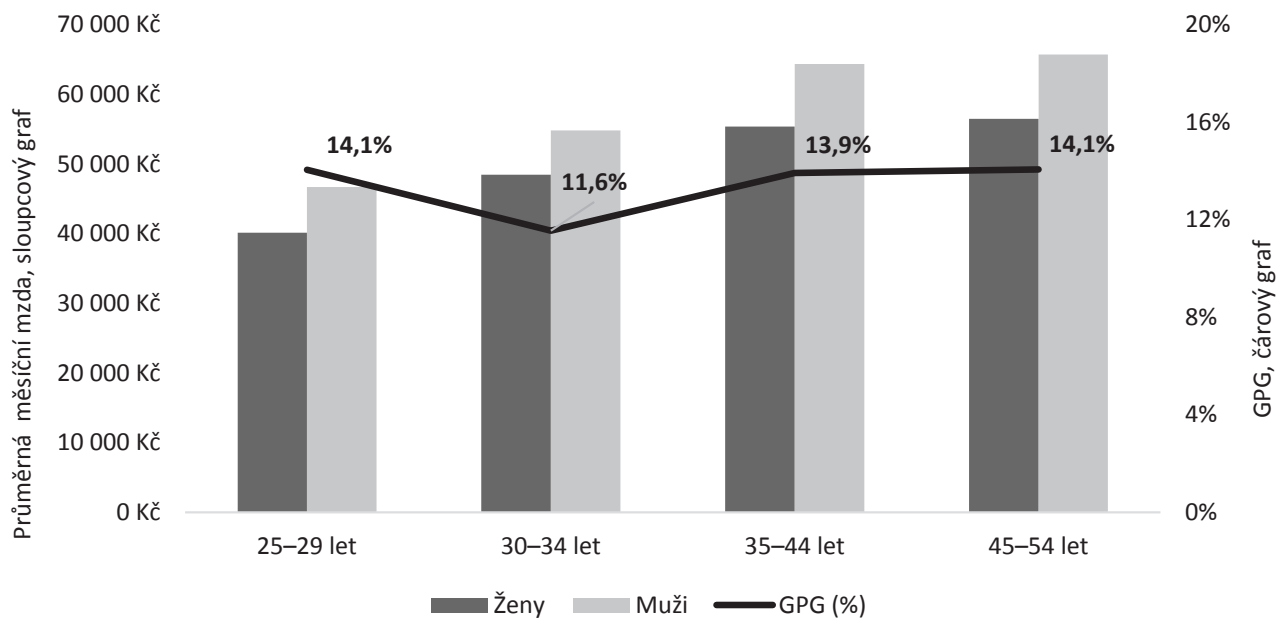
U specialistů v oblasti vědy a techniky můžeme rovněž pozorovat rozdíly v průměrných hrubých měsíčních mzdách nejen na základě pohlaví, ale také podle věku. Ženy jsou zde obecně oproti mužům znevýhodněny a v roce 2021 byl největší platový rozdíl dosažen ve věkových kategoriích 45–54 let (rozdíl 9 250 Kč) a 25–29 let (rozdíl 6 568 Kč). U obou těchto kategorií byl GPG o 14,1 % ve prospěch mužů (viz Graf 40). V případě věkové kategorie 35–44 let byl GPG 13,9 % ve prospěch mužů a u věkové kategorie 30–34 let pak 11,6 % (viz Graf 40).

39 Osoby v zaměstnáních s nejvyšší úrovní dovedností. Spadají sem například: astronomové, meteorologové, chemici, geologové, statistici, biologové, botanici, zoologové, specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech, architekti, kartografové, zeměměřiči, inženýři elektrotechnici nebo grafici a výtvarníci v multimédiích.

40 Data pro rok 2021 nebyla v době vydání Monitorovací zprávy pro rok 2021 na webu Českého statistického úřadu.

41 Data viz Příloha, Tab. 45

Graf 40: Genderové rozdíly (GPG, v %) v průměrných hrubých měsíčních mzdách specialistů vědy a techniky v roce 2021, odděleně podle věkové kategorie⁴²

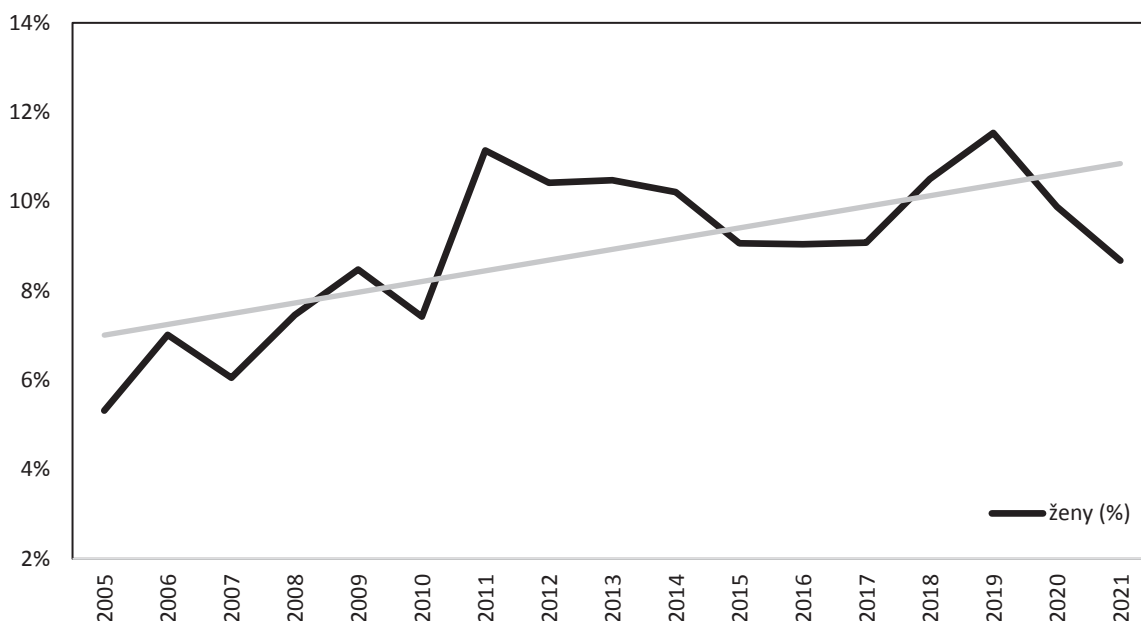
Zdroj: ČSÚ podle údajů ze Strukturální mzdové statistiky; vlastní zpracování

⁴² Data viz Příloha, Tab. 45

ZÍSKÁVÁNÍ PATENTŮ Z POHLEDU POHLAVÍ

V letošním roce jsme se zaměřili rovněž na další aspekt, který popisuje nerovné postavení žen a mužů ve společnosti a navazuje na již zmíněné rozdíly, jako je zastoupení žen v pozici výzkumnic a mezi akademiky, a to konkrétně na přidělené patenty. Podíváme-li se na časovou řadu (viz Graf 41), tak v dlouhodobém horizontu můžeme pozorovat jisté zlepšení situace. Zatímco v roce 2005 bylo ze všech patentů přiděleno ženám pouhých 5,3 %, pak v roce 2021 to bylo již 8,7 %. Jedná se o mírný pokles v porovnání s předchozími roky, kdy maxima bylo dosaženo v roce 2019, a to 11,5 % (viz Graf 41).

Graf 41: Vývoj celkového počtu přidělených patentů ženám od roku 2005 do roku 2021 (v %)⁴³

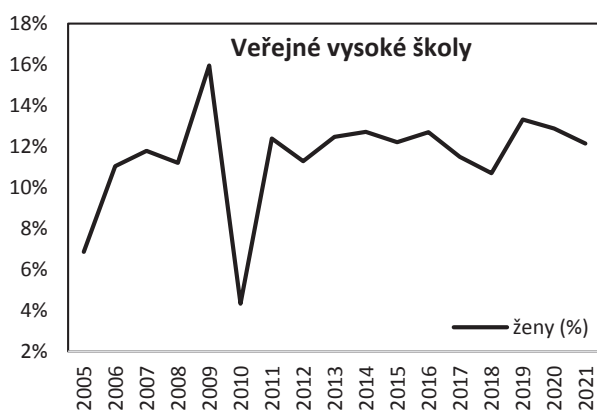
Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2022

Pokud se zaměříme na jednotlivé oblasti, pak u veřejných vysokých škol se podíl žen, které obdržely patent, ve sledovaném období téměř zdvojnásobil. Zatímco v roce 2005 byl podíl žen 6,9 %, pak v roce 2021 činilo jejich zastoupení již 12,1 % (viz Graf 42). Nejvyššího zastoupení v počtu přiznaných patentů v této oblasti dosáhly ženy v roce 2009, kdy jejich podíl byl 16,0 %. Až na výkyv v roce 2010, kdy zastoupení žen bylo pouze 4,3 % (nejnižší hodnota ve sledovaném období 2005–2021), se jejich podíl drží na stabilních hodnotách (viz Graf 42).

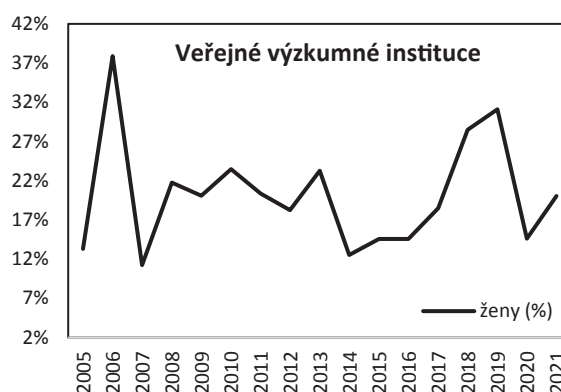
Ve veřejných výzkumných institucích dosahují ženy vyššího zastoupení. Od roku 2005 do roku 2021 se podíl patentů přidělených ženám zvýšil o 6,7 procentního bodu, z 13,3 % v roce 2005 na 20,0 % v roce 2021 (viz Graf 43). Nejvyššího podílu dosáhly ženy v roce 2006, kdy jim bylo přiděleno 37,9 % patentů v rámci této oblasti.

⁴³ Data viz Příloha, Tab. 46

Graf 42 a 43: Vývoj počtu přidělených patentů ženám ve veřejných vysokých školách a veřejných výzkumných institucích od roku 2005 do roku 2021 (v %)⁴⁴

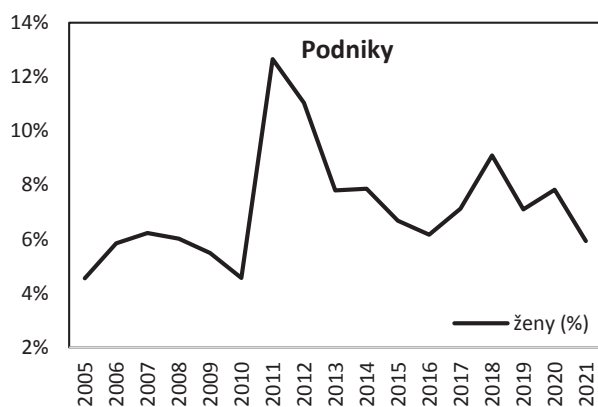
Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2022

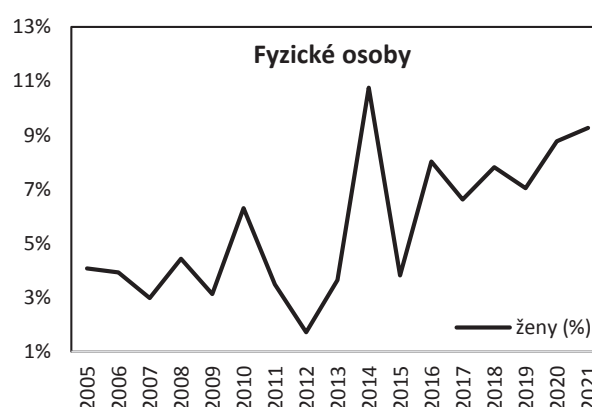
Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2022

V soukromém sektoru je situace ve srovnání s veřejnou sférou horší. V podnicích v roce 2021 ženy získaly pouze 5,9% patentů. Od roku 2005 došlo k nárůstu o pouhých 1,3 procentního bodu (viz Graf 44). Současně byla desetiprocentní hranice překročena ve sledovaném období pouze 2krát – v roce 2011 (12,7% žen) a v roce 2012 (11,0% žen). Nízký podíl žen, které získaly patent, je i v rámci fyzických osob. V roce 2021 byl tento podíl 9,3%. Ve srovnání s rokem 2005 došlo k nárůstu o 5,2 procentního bodu (viz Graf 45). Desetiprocentní hranice byla u žen, jakožto fyzických osob, překročena ve sledovaném období pouze jedenkrát – v roce 2014, kdy podíl žen činil 10,8%.

Graf 44 a 45: Vývoj počtu přidělených patentů ženám v podnicích a jakožto fyzickým osobám od roku 2005 do roku 2021 (v %)⁴⁵

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2022

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2022

44 Data viz Příloha, Tab. 46

45 Data viz Příloha, Tab. 46

ČESKO V EVROPSKÉM SROVNÁNÍ

Výzkumníci

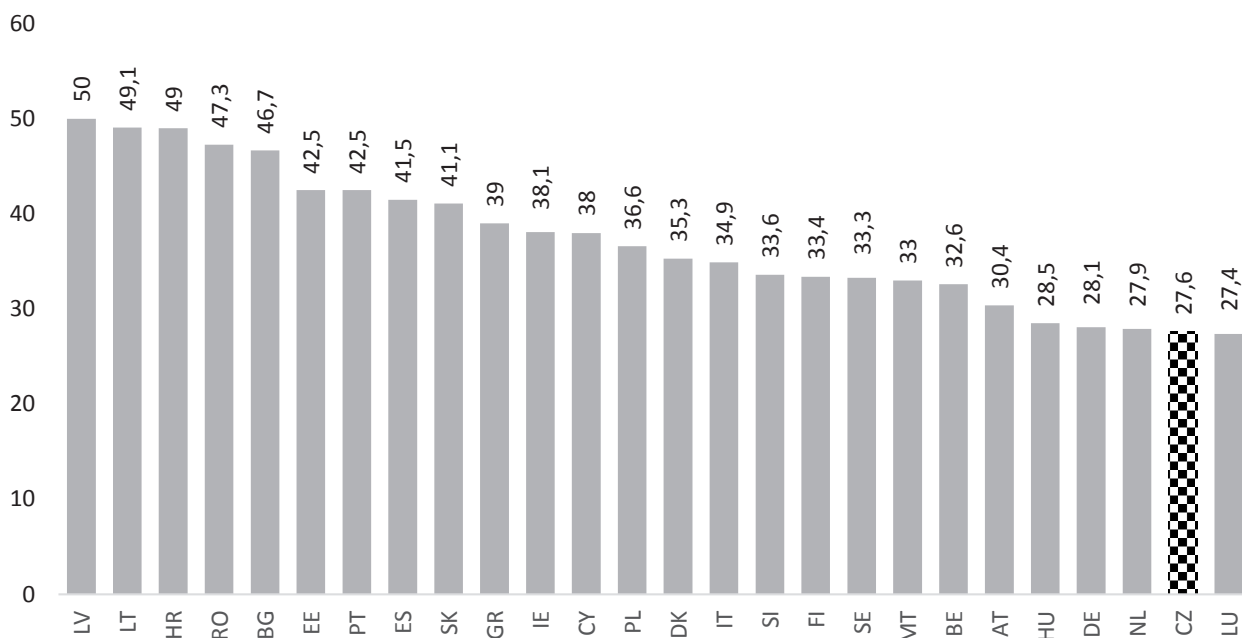
Evropský statistický úřad (Eurostat) publikuje průběžně data o počtu a struktuře pracovníků v oblasti výzkumu a vývoje v jednotlivých členských zemích Evropské unie a v některých dalších zemích Evropy, především tedy v členských státech Evropské zóny volného obchodu (EZVO). Data jsou pravidelně přebírána z národních statistických úřadů jednotlivých zemí. Nicméně publikování údajů je v případě některých členů doprovázeno časovým zpožděním, což se následně promítá i do dostupnosti a aktualizace těchto dat.

Pro analýzu nerovností v zastoupení žen mezi pracovníky výzkumu a vývoje v celoevropské komparativní perspektivě jsme se proto zaměřili na vybrané ukazatele, které je ve vztahu k samotné Monitorovací zprávě možné považovat za klíčové, metodicky (relativně) srovnatelné a časově aktuální (data k časovému období roku 2020).

Graf 46 představuje rozdíly v zastoupení žen dle přepočtených úvazku (FTE) výzkumných pracovníků mezi jednotlivými členskými zeměmi EU v roce 2020. Zastoupení žen bylo nejvyšší v pobaltských republikách (Lotyšsko 50,0 %, Litva 49,1 % a Estonsko 42,5 %) a v některých zemích na Balkánském poloostrově (Rumunsko 47,3 %, Chorvatsko 49,0 % nebo Bulharsko 46,7 %). Vycházíme-li z těchto údajů, pak můžeme v uvedených zemích deklarovat relativní vyrovnanost v podílu obou pohlaví na úvazcích výzkumných pracovníků.

Naopak Česká republika se nachází mezi skupinou zemí, které si v daném ohledu vedou relativně nejhůře. Podíl žen na úvazcích výzkumných pracovníků byl v ČR v roce 2020 mezi hodnocenými zeměmi druhý nejnižší (27,6 %). Vyšší zastoupení žen ve výzkumu – zejména u zemí východní Evropy – souvisí pravděpodobně s tím, že celkové výdaje na oblast výzkumu jsou tam nízké, stejně jako mzdy a muži mají tendenci upřednostnit jiná zaměstnání⁴⁶. Vyšší zastoupení žen tedy nutně neindikuje vyšší genderovou rovnost, ale může poukazovat naopak na nerovnost z hlediska financí, stereotypních profesních drah a směřování mužů do oblastí s vyššími mzdami a prestiží. Česká republika má ve srovnání s ostatními zeměmi bývalého východního bloku výdaje na výzkum podstatně vyšší (viz Graf 46).

Graf 46: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) v zemích EU v roce 2020 (v %) ⁴⁷

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování

46 EC. 2003. *Waste of talents: turning private struggles into a public issue. Women and Science in the Enwise countries.* <https://wbc-rti.info/object/document/7658/attach/0308_enwise-report_2.pdf>

47 Z důvodu nedostupnosti dat pro všechny členské země EU pro rok 2020 v době psaní této Monitorovací zprávy byla za Řecko, Irsko, Švédsko, Belgie, Rakousko, Německo, Nizozemsko a Lucembursko využita data za rok 2019.

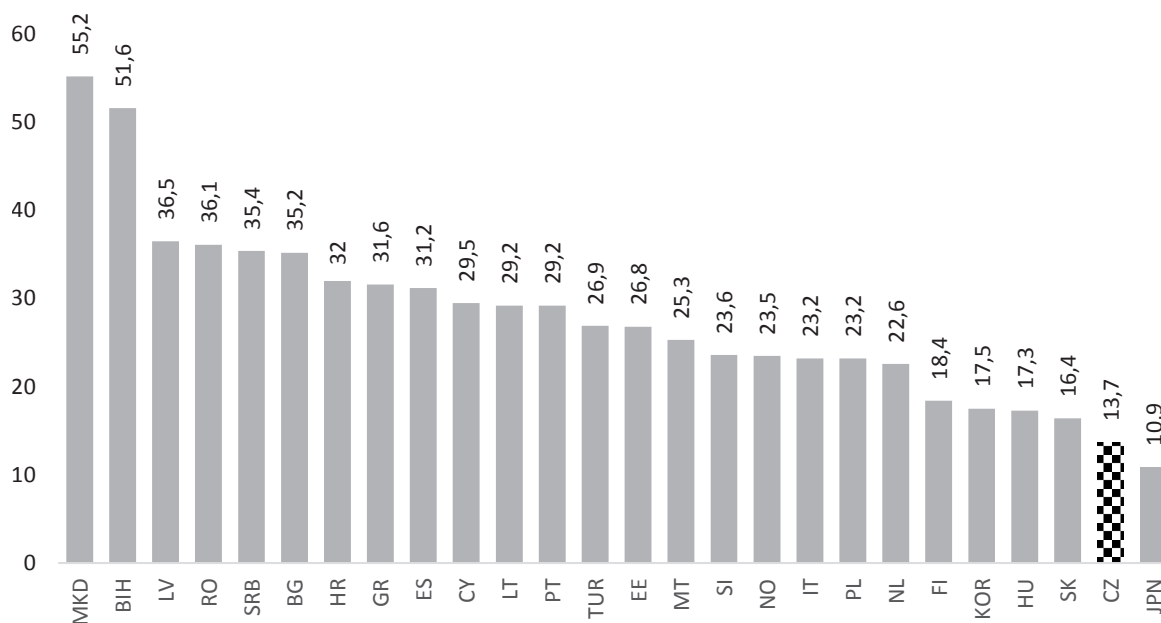
V průběhu posledních 10 let se zastoupení žen v rámci jednotlivých zemí výrazněji neproměňovalo. Rovněž v roce 2010 bylo nejvyšší zastoupení žen mezi výzkumnými pracovníky v pobaltských republikách (Litva 51,2 %, Lotyšsko 50,8 %, Estonsko 43,4 %). Na spodních příčkách s nejnižším zastoupením žen dominovaly i v roce 2010 země Beneluxu (Lucembursko 21,2 %, Nizozemsko 25 %). Česká republika si oproti roku 2010, kdy zastoupení žen bylo 28,1 %, pohoršila do roku 2020 o 0,5 procentního bodu.

Výzkumníci podle sektorů provádění výzkumné práce

V další části jsme se zaměřili na mezinárodní analýzu nerovností v zastoupení žen mezi výzkumníky odděleně podle jednotlivých sektorů, ve kterých se daná práce realizuje (vládní, podnikatelský a vysokoškolský sektor). V důsledku nízkého počtu výzkumníků v soukromém neziskovém sektoru bylo od analýzy v této specifické skupině upuštěno. Data byla dostupná pro celkový počet výzkumníků (HC) v roce 2020.

Graf 47 zobrazuje rozdíly v zastoupení žen mezi výzkumníky pracujícími v podnikatelském sektoru mezi jednotlivými státy EU a EZVO. Česká republika patřila ke státům s druhou nejnižší hodnotou (13,7 %). Nižší hodnotu zaznamenalo pouze Japonsko (10,9 %). Naopak nejvyšší podíl výzkumníků v podnikatelském sektoru byl evidován v zemích jako Severní Makedonie (55,2 %), Bosna a Hercegovina (51,6 %) či Lotyšsko (36,5 %).

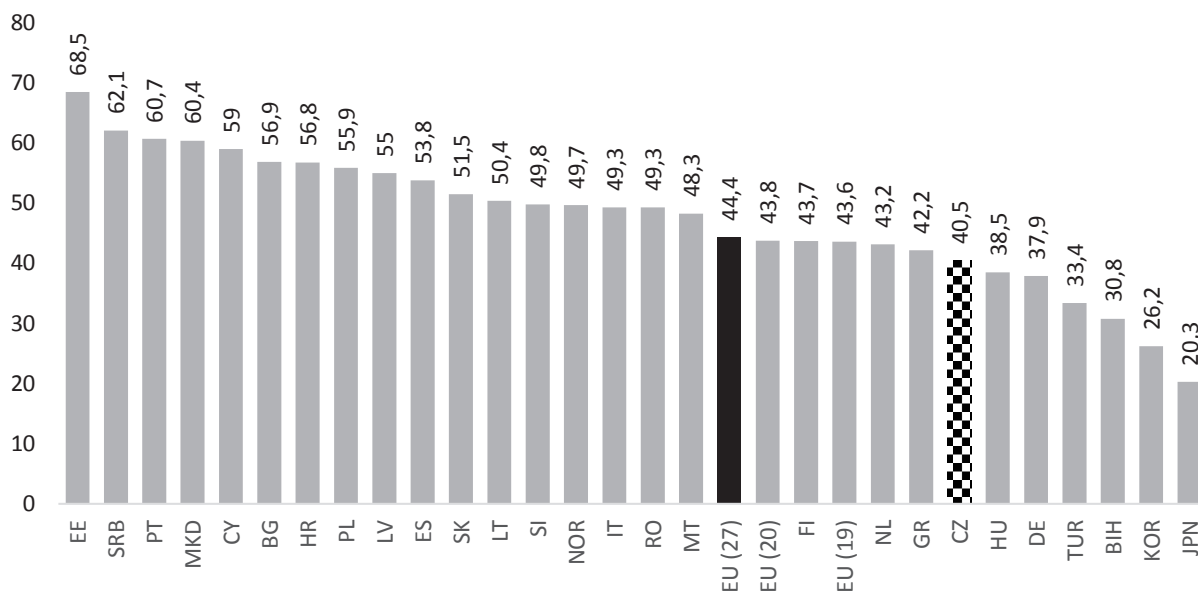
Graf 47: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) v podnikatelském sektoru, země EU a EZVO, 2020 (v %)

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování

V rámci vládního sektoru je postavení České republiky mírně příznivější. V roce 2020 dosáhla průměrná hodnota podílu žen v rámci tohoto sektoru hodnoty 44,4 %. Česká republika s hodnotou 40,5 % tak nemá k tomuto průměru daleko (viz Graf 48). Nejvyššího podílu žen dosáhly země jako Estonsko (68,5 %), Srbsko (62,1 %) či Portugalsko (60,7 %). Mezi Českou republikou a těmito zeměmi nadále přetrvává obrovský rozdíl – více než 20 procentních bodů (viz Graf 48).

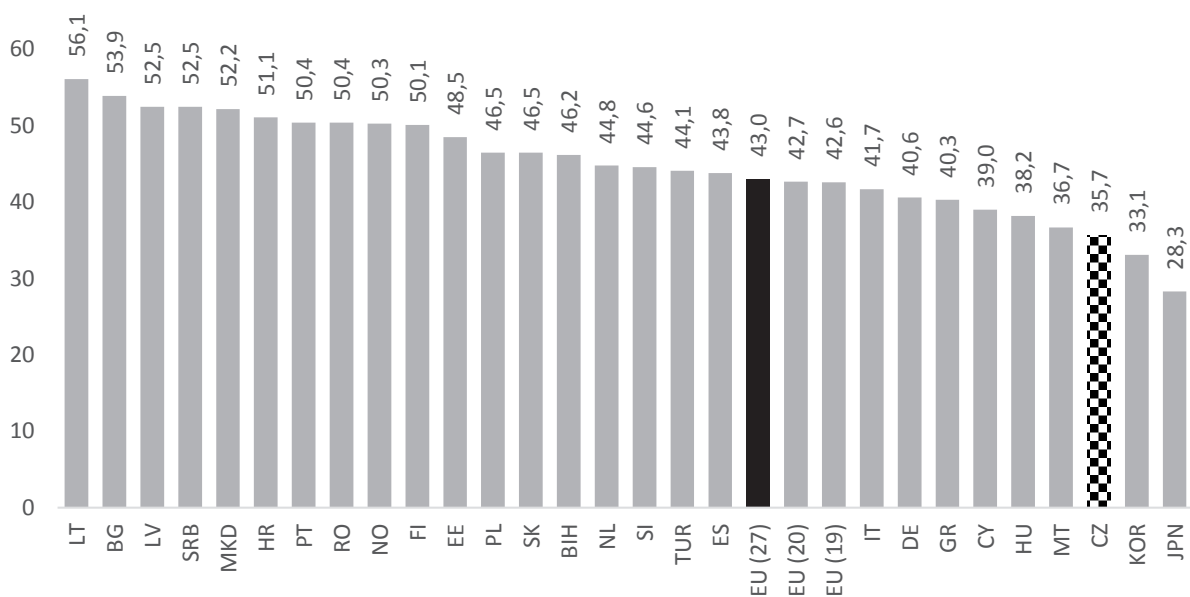
Graf 48: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) ve vládním sektoru, země EU a EZVO, 2020 (v %)

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování

Relativně nepříznivá byla situace výzkumnic v České republice ve srovnání s ostatními analyzovanými zeměmi i ve vysokoškolském sektoru, kde jejich zastoupení bylo třetí nejnižší (viz Graf 49). Zatímco evropský průměr dosahoval v roce 2020 hodnoty 43,0%, v případě České republiky činilo zastoupení výzkumnic 35,7%. Ještě nižší bylo zastoupení výzkumnic ve vysokoškolském sektoru v Koreji (33,1%) a v Japonsku (28,3%). Oproti evropskému průměru tak Česká republika zaostávala o 7,3 procentního bodu. Vysoce nadprůměrného zastoupení dosáhly výzkumnice v Litvě (56,1%), Bulharsku (53,9%) či Lotyšsku (52,5%) (viz Graf 49).

Graf 49: Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (HC) ve vysokoškolském sektoru, země EU a EZVO, 2020 (v %)

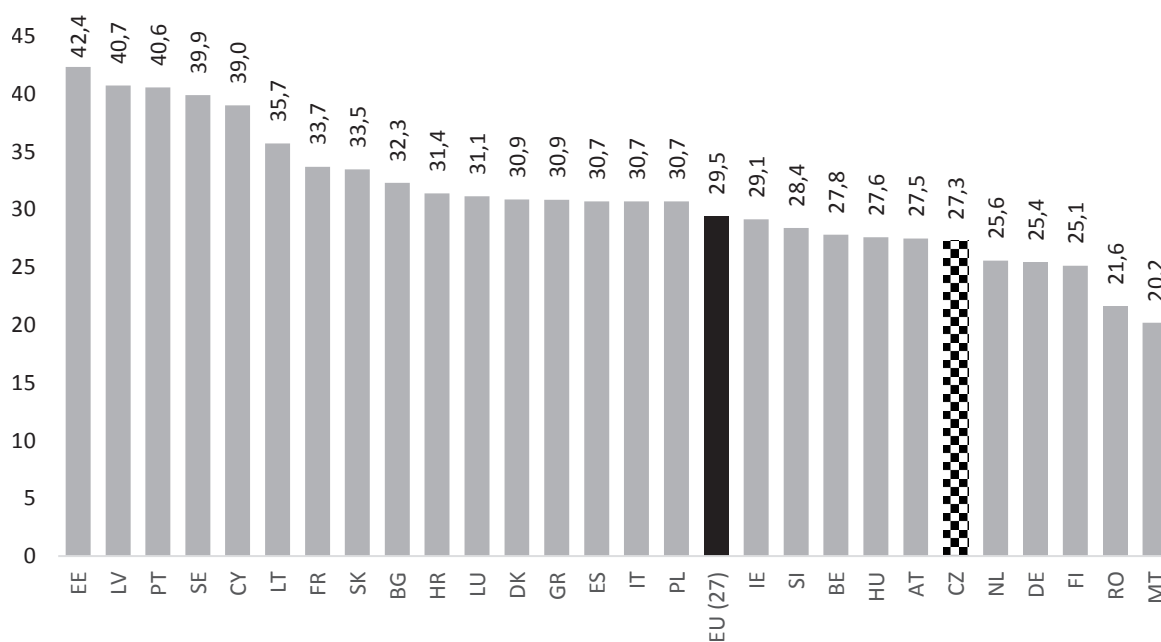

Zdroj: Eurostat – Share of female researchers by sector of performance; vlastní zpracování

Specialisté v oblasti vědy a techniky

V evropském měřítku si Česká republika stojí značně podprůměrně v zastoupení žen mezi specialisty v oblasti vědy a techniky⁴⁸. V roce 2021 představovaly ženy v České republice 27,3 % zaměstnanců v těchto oblastech. Toto zastoupení je mírně pod evropským průměrem, který v roce 2021 činil 29,5 % (viz Graf 50). Paritního zastoupení nedosáhla žádná ze zemí EU. Nejbližší k tomu mělo Estonsko (42,4 %), Lotyšsko (40,7%) a Portugalsko (40,6 %). Ještě nižší podíl zastoupení žen mezi specialisty v oblasti vědy a techniky než Česká republika měla Malta (20,2 %), Rumunsko (21,6 %) nebo Finsko (25,1 %).

Graf 50: Zastoupení žen mezi specialisty (HC) v oblasti vědy a techniky v zemích EU v roce 2021 (v %)

Zdroj: ČSÚ, Specialisté ve vědě a technice v mezinárodním srovnání; vlastní zpracování

⁴⁸ Specialisty v oblasti vědy a techniky můžeme rozdělit do 2 hlavních skupin: Specialisté v oblasti přírodních věd, matematiky a statistiky a Specialisté v oblasti technických věd, výroby, stavebnictví a architektury.

DEFINICE ZAMĚSTNANECKÝCH KATEGORIÍ UŽÍVANÝCH V MONITOROVACÍ ZPRÁVĚ

Zaměstnanecké kategorie	Definice kategorie	Zdroj
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji (VaV)	Podle definice OECD uvedené ve Frascatiho manuálu jsou Zaměstnanci VaV míněni výzkumní pracovníci, kteří provádějí přímo výzkum a vývoj, a dále pomocní, techničtí, administrativní a jiní pracovníci pracující na pracovištích výzkumu a vývoje v jednotlivých zpravodajských jednotkách. Mezi zaměstnance VaV patří i ti zaměstnanci, kteří obstarávají přímé služby k výzkumným a vývojovým činnostem, jako např. manažeři VaV, administrativní úředníci, sekretářky apod.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje (odkaz: https://www.czso.cz/csu/czso/ab00491932)
Výzkumní pracovníci	Zabývají se koncepcí nebo tvorbou nových znalostí, výrobků, procesů, metod a systémů nebo takové projekty řídí. Výzkumní pracovníci tvoří nejdůležitější skupinu zaměstnanců VaV – tvoří pilíř vědeckovýzkumných aktivit. Jde převážně o zaměstnance zařazené do hlavní třídy 2 (Vědečtí a odborní duševní pracovníci) a podskupiny 1237 (Vedoucí pracovníci výzkumných a vývojových útvarů) platné klasifikace zaměstnání-rozšířené (dále jen KZAM-R).	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje (odkaz: https://www.czso.cz/csu/czso/ab00491932)
Techničtí a odborní pracovníci	Účastní se výzkumu a vývoje uskutečňováním vědeckých a technických úkolů, aplikováním konceptů a provozních metod, obvykle za dohledu výzkumných pracovníků. Jde převážně o zaměstnance zařazené do třídy 31 (Technici ve fyzikálních, technických a příbuzných oborech) a třídy 32 (Techničtí pracovníci v oblasti biologie, zdravotnictví a zemědělství pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech) KZAM-R.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje (odkaz: https://www.czso.cz/csu/czso/ab00491932)
Ostatní pracovníci ve VaV	Jsou řemeslníci, sekretářky a úředníci, kteří se podílí na výzkumných a vývojových činnostech nebo jsou začleněni do takových prací, zahrnutí jsou i manažeři a administrativní pracovníci, jejichž činnosti jsou přímou službou výzkumu a vývoji.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje (odkaz: https://www.czso.cz/csu/czso/ab00491932)
Akademičtí pracovníci	Profesoři, docenti, mimořádní profesoři, odborní asistenti, asistenti, lektori a vědečtí, výzkumní a vývojoví pracovníci, kteří jsou zaměstnanci vysoké školy. Výkonávají přímou pedagogickou činnost, práce související s přímou pedagogickou činností, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.	Data: MŠMT – Statistické ročenky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky (odkaz: https://genderaveda.cz/wp-content/uploads/2023/01/Monitorovací-zprava-o-postaveni-zen-ve-vede-zarok-2020_CZ_web.pdf); Data: Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR
Specialisté v oblasti vědy a techniky	Osoby v zaměstnáních s nejvyšší úrovní dovedností. Spadají sem například: astronomové, meteorologové, chemici, geologové, statistici, biologové, botanici, zoologové, specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech, architekti, kartografové, zeměměřiči, inženýři, elektrotechnici nebo grafici a výtvarníci v multimédiích. Skupinu definuje mezinárodně užívaná klasifikace ISCO-08, resp. její národní mutace CZ-ISCO.	Data: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)
Osoby v rozhodovacích pozicích VaV	Osoby ve vedení institucí (ředitelé, rektori), osoby v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech a osoby v poradních orgánech VaV.	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby ve vedení institucí	Osobou ve vedení je člověk, který danou instituci zastupuje. Ve vybraných institucích se jedná o ředitele/ku, předsedu/kyni nebo rektora/ku, děkana/ku.	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby v rozhodovacích strategických a kontrolních orgánech	Osoby v rozhodovacích a kontrolních orgánech jsou zařazeny dle jednotlivých institucí: <ul style="list-style-type: none"> • v.v.i.: rada ústavu a dozorčí rada • VŠ: akademický senát, proděkan/ka, vědecká/umělecká/akademická rada, správní rada • GA ČR: předsednictvo, vědecká rada, kontrolní rada • TA ČR: předsednictvo, výzkumná rada, kontrolní rada • AV ČR: akademický sněm, dozorčí komise, akademická rada, vědecká rada • RVVI: členové/ky RVVI • RVŠ: předsednictvo, sněm • ČKR: předsednictvo, komory (vcelku logicky to dost kopíruje vedení VŠ), plénum • USČR: předsednictvo, rada 	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby v poradních orgánech	Zde jsou zahrnuty podle jednotlivých institucí: <ul style="list-style-type: none"> • GA ČR: hodnotící panely, oborové komise • TA ČR: rady programů a komise • AV ČR: komise a rady • RVVI: komise • RVŠ: pracovní komise a pracovní skupiny • ČKR: pracovní skupiny a komise 	Data: Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování

Kategorie	Definice	Odkaz
Podnikatelský sektor	Zahrnuje všechny ekonomické subjekty, jejichž hlavní činností je tržní výroba zboží nebo služeb pro prodej široké veřejnosti za ekonomicky významnou cenu.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje; str. 17 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/34193315/21100216.pdf/61cb264a-a498-4f91-9be4-a4df6aadf3e1?version=1.1)
Veřejné podniky	Zahrnují všechny podniky, finanční instituce, kvazikorporace a neziskové instituce uznané za nezávislé právnické osoby, jež jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb pod kontrolou jednotek vládních institucí.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje; str. 17 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/34193315/21100216.pdf/61cb264a-a498-4f91-9be4-a4df6aadf3e1?version=1.1)
Národní soukromé podniky	Zahrnují všechny nefinanční podniky, OSVČ, finanční instituce, kvazikorporace a neziskové instituce, které jsou uznány za nezávislé právnické nebo fyzické osoby a jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb, jež nejsou pod kontrolou vládních nebo nerezidentských institucionálních jednotek.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje; str. 17 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/34193315/21100216.pdf/61cb264a-a498-4f91-9be4-a4df6aadf3e1?version=1.1)
Podniky pod zahraniční kontrolou	Zahrnují všechny podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou ovládány nerezidentskými (zahraničními) jednotkami (zahraniční afiliace). Nejčastěji jde o dceřiné společnosti nerezidentských (zahraničních) mateřských korporací.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje; str. 17 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/34193315/21100216.pdf/61cb264a-a498-4f91-9be4-a4df6aadf3e1?version=1.1)
Vládní sektor	Zahrnuje orgány státní správy a samosprávy na všech úrovních s výjimkou vyššího odborného vysokého školství.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje; str. 18 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/34193315/21100216.pdf/61cb264a-a498-4f91-9be4-a4df6aadf3e1?version=1.1)
Vysokoškolský sektor	Zahrnuje všechny veřejné i soukromé univerzity, vysoké školy a další instituce pomaturitního vzdělávání a také všechny výzkumné ústavy, experimentální zařízení a kliniky pracující pod přímou kontrolou nebo řízené či spojené s organizacemi vyššího vzdělávání.	ČSÚ: Ukazatele výzkumu a vývoje; str. 19 (odkaz: https://www.czso.cz/documents/10180/34193315/21100216.pdf/61cb264a-a498-4f91-9be4-a4df6aadf3e1?version=1.1)

PŘÍLOHA: ČASOVÉ ŘADY

ZAMĚŠTNANCI/KYNĚ VE VÝZKUMU A VÝVOJI	54
Tab. 1: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v HC) v letech 2005–2021	54
Tab. 2: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v FTE) v letech 2005–2021	54
IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA: OD STUDIA K VĚDĚ	55
Tab. 3: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia a výzkumníci/ice (v HC)	55
Tab. 4: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia přírodních věd a výzkumníci/ice (v HC)	55
Tab. 5: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia technických věd a výzkumníci/ice (v HC)	56
Tab. 6: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zemědělsko-lesnických a veterinárních věd a výzkumníci/ice (v HC)	56
Tab. 7: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zdravotnických, lékařských a farmaceutických věd a výzkumníci/ice (v HC)	57
Tab. 8: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia sociálních věd a výzkumníci/ice (v HC)	57
Tab. 9: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia humanitních věd a výzkumníci/ice (v HC)	58
VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ	59
Tab. 10: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v HC)	59
Tab. 11: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v FTE)	59
VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍ OBLASTI A SEKTORU PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE	60
Tab. 12: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v HC)	60
Tab. 13: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v FTE)	60
Tab. 14: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v HC)	61
Tab. 15: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v FTE)	61
Tab. 16: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v HC)	62
Tab. 17: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v FTE)	62
Tab. 18: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v HC)	63
Tab. 19: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v FTE)	63
Tab. 20: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v HC)	64
Tab. 21: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v FTE)	64
Tab. 22: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v HC)	65
Tab. 23: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v FTE)	65
VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE	66
Tab. 24: Výzkumníci/ice podle sektoru provádění výzkumné práce (v HC)	66
Tab. 25: Výzkumníci/ice v podnikatelském sektoru (v HC)	66
Tab. 26: Výzkumníci/ice ve vládním sektoru (v HC)	67
Tab. 27: Výzkumníci/ice ve vysokoškolském sektoru (v HC)	67
Tab. 28: Výzkumníci/ice podle sektoru provádění výzkumné práce (v FTE)	68

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI/ICE	69
Tab. 29: Akademičtí pracovníci vysokých škol podle akademické klasifikace (v FTE)	69
Tab. 30: Akademičtí pracovníci vysokých škol podle vědních oblastí (v FTE)	69
Tab. 31: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v přírodních vědách (v FTE) ..	70
Tab. 32: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v technických vědách (v FTE) .	70
Tab. 33: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace ve zdravotnických, lékařských a farmaceutických vědách (v FTE)	70
Tab. 34: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v zemědělských vědách (v FTE) .	71
Tab. 35: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v sociálních vědách (v FTE) .	71
Tab. 36: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v humanitních vědách (v FTE) .	71
Tab. 37: Průměrná měsíční mzda (v Kč) akademických pracovníků/ic	72
 ROZHODOVACÍ POZICE	 73
Tab. 38: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech veřejných výzkumných institucí v roce 2021 (v HC)	73
Tab. 39: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech AV ČR v roce 2021 (v HC)	73
Tab. 40: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech České konference rektorů v roce 2021 (v HC)	73
Tab. 41: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Rady vysokých škol v roce 2021 (v HC)	73
Tab. 42: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Technologické agentury ČR v roce 2021 (v HC)	74
Tab. 43: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Grantové agentury ČR v roce 2021 (v HC)	74
Tab. 44: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Učené společnosti České republiky v roce 2021 (v HC) .	74
Tab. 45: Specialisté v oblasti vědy a techniky a jejich průměrná měsíční mzda (Kč), 2012–2021	75
Tab. 46: Získávání patentů z pohledu pohlaví, 2005–2021	75

ZAMĚSTNANCI/KYNĚ VE VÝZKUMU A VÝVOJI

Tab. 1: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v HC) v letech 2005–2021

	výzkumníci/ice		techničtí/čky		ostatní		celkem									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2021	18 845	50 691	27,1%	72,9%	10 626	25 143	29,7%	70,3%	7 876	8 459	48,2%	51,8%	37 347	84 293	30,7%	69,3%
2020	17 992	47 201	27,6%	72,4%	10 548	25 603	29,2%	70,8%	7 651	9 049	45,8%	54,2%	36 191	81 854	30,7%	69,3%
2019	17 313	46 377	27,2%	72,8%	10 533	26 275	28,6%	71,4%	7 536	9 041	45,5%	54,5%	35 382	81 693	30,2%	69,8%
2018	16 461	45 505	26,6%	73,4%	10 524	24 093	30,4%	69,6%	7 457	9 406	44,2%	55,8%	34 442	79 004	30,4%	69,6%
2017	16 005	43 784	26,8%	73,2%	9 543	22 649	29,6%	70,4%	7 027	8 724	44,6%	55,4%	32 576	75 158	30,2%	69,8%
2016	14 971	41 206	26,7%	73,3%	9 225	20 690	30,8%	69,2%	6 072	7 710	44,1%	55,9%	30 269	69 606	30,3%	69,7%
2015	15 252	41 352	26,9%	73,1%	9 538	20 053	32,2%	67,8%	6 332	7 601	45,4%	54,6%	31 122	69 006	31,1%	68,9%
2014	14 815	39 679	27,2%	72,8%	9 146	20 330	31,0%	69,0%	6 159	7 225	46,0%	54,0%	30 120	67 233	30,9%	69,1%
2013	14 537	36 917	28,3%	71,7%	8 906	18 710	32,2%	67,8%	6 454	7 189	47,3%	52,7%	29 897	62 817	32,2%	67,8%
2012	13 102	34 549	27,5%	72,5%	8 700	18 176	32,4%	67,6%	5 944	7 058	45,7%	54,3%	27 746	59 783	31,7%	68,3%
2011	12 936	32 966	28,2%	71,8%	8 604	16 423	34,4%	65,6%	5 192	6 161	45,7%	54,3%	26 732	55 550	32,5%	67,5%
2010	12 198	31 220	28,1%	71,9%	8 194	15 473	34,6%	65,4%	5 030	5 789	46,5%	53,5%	25 421	52 482	32,6%	67,4%
2009	12 437	30 655	28,9%	71,1%	8 503	14 781	36,5%	63,5%	4 333	5 078	46,0%	54,0%	25 273	50 515	33,3%	66,7%
2008	12 613	31 627	28,5%	71,5%	7 865	13 652	36,6%	63,4%	4 243	4 508	48,5%	51,5%	24 721	49 787	33,2%	66,8%
2007	12 034	30 504	28,3%	71,7%	8 413	13 231	38,9%	61,1%	4 395	4 503	32,8%	50,6%	24 843	48 238	34,0%	66,0%
2006	11 295	28 382	28,5%	71,5%	8 099	13 239	38,0%	62,0%	4 000	4 147	49,1%	50,9%	23 394	45 768	33,8%	66,2%
2005	10 827	26 716	28,8%	71,2%	7 817	11 834	39,8%	60,2%	4 220	3 964	51,6%	48,4%	22 865	42 514	35,0%	65,0%

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

Tab. 2: Zaměstnanci/kyně ve výzkumu a vývoji (v FTE) v letech 2005–2021

	výzkumníci/ice		techničtí/čky		ostatní		celkem									
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)								
2021	11 524	36 556	24,0%	76,0%	7 330	18 622	28,2%	71,8%	5 318	5 322	50,0%	50,0%	24 171	60 500	28,5%	71,5%
2020	10 665	33 541	24,1%	75,9%	7 255	18 691	28,0%	72,0%	5 240	5 566	48,5%	51,5%	23 160	57 799	28,6%	71,4%
2019	10 154	32 347	23,9%	76,1%	7 406	18 340	28,8%	71,2%	5 259	5 740	47,8%	52,2%	22 819	56 426	28,8%	71,2%
2018	9 543	31 655	23,2%	76,8%	6 911	16 408	29,6%	70,4%	4 978	5 474	47,6%	52,4%	21 432	53 538	28,6%	71,4%
2017	9 060	30 121	23,1%	76,9%	5 918	14 909	28,4%	71,6%	4 612	5 116	47,4%	52,6%	19 590	50 146	28,1%	71,9%
2016	8 610	28 728	23,1%	76,9%	5 813	13 609	29,9%	70,1%	4 237	4 786	47,0%	53,0%	18 660	47 123	28,4%	71,6%
2015	8 923	29 158	23,4%	76,6%	6 102	13 248	31,5%	68,5%	4 391	4 611	48,8%	51,2%	19 416	47 017	29,2%	70,8%
2014	8 701	27 338	24,1%	75,9%	6 065	13 781	30,6%	69,4%	4 154	4 404	48,5%	51,5%	18 921	45 523	29,4%	70,6%
2013	8 401	25 870	24,5%	75,5%	5 921	13 012	31,3%	68,7%	4 191	4 581	47,8%	52,2%	18 513	43 463	29,9%	70,1%
2012	8 212	25 006	24,7%	75,3%	5 832	12 576	31,7%	68,3%	4 090	4 615	47,0%	53,0%	18 133	42 196	30,1%	69,9%
2011	7 696	22 985	25,1%	74,9%	5 485	11 624	32,1%	67,9%	3 591	4 315	45,4%	54,6%	16 772	38 925	30,1%	69,9%
2010	7 429	21 799	25,4%	74,6%	5 141	10 830	32,2%	67,8%	3 369	3 723	47,5%	52,5%	15 939	36 352	30,5%	69,5%
2009	7 490	21 269	26,0%	74,0%	5 395	10 610	33,7%	66,3%	2 938	3 259	47,4%	52,6%	15 822	35 138	31,0%	69,0%
2008	7 559	22 226	25,4%	74,6%	5 259	9 874	34,8%	65,2%	2 888	3 002	49,0%	51,0%	15 707	35 101	30,9%	69,1%
2007	7 093	20 785	25,4%	74,6%	5 641	9 789	36,6%	63,4%	2 916	2 967	49,6%	50,4%	15 650	33 542	31,8%	68,2%
2006	6 652	19 615	25,3%	74,7%	5 672	10 168	35,8%	64,2%	2 731	2 890	48,6%	51,4%	15 056	32 673	31,5%	68,5%
2005	6 349	17 820	26,3%	73,7%	5 153	8 620	37,4%	62,6%	2 633	2 795	48,5%	51,5%	14 135	29 235	32,6%	67,4%

Zdroj: ČSÚ, Údaje o výzkumu a vývoji (VaV) v České republice pro roky 2005–2021; vlastní zpracování

IDEÁLNĚ TYPICKÁ DRÁHA: OD STUDIA K VĚDĚ

Tab. 3: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži		
2021	60 524	38 966	60,8%	60,0%	9 278	11 548	44,6%	894	1 145	18 845	50 691	27,1%
2020	59 417	38 679	60,6%	59,6%	9 369	11 679	44,5%	814	981	17 992	47 201	27,6%
2019	58 430	38 305	60,4%	59,9%	9 153	11 211	44,9%	992	1 261	17 313	46 377	27,2%
2018	59 748	39 412	60,3%	60,4%	9 326	11 488	44,8%	1 027	1 293	16 461	45 505	26,6%
2017	62 270	40 873	60,4%	59,8%	9 742	11 853	45,1%	955	1 384	16 005	43 784	26,8%
2016	64 365	42 763	60,1%	59,9%	10 150	12 486	44,8%	994	1 289	14 971	41 206	26,7%
2015	65 572	43 981	59,9%	60,6%	10 274	13 004	44,1%	1 048	1 313	15 252	41 352	26,9%
2014	69 199	45 809	60,2%	61,0%	10 560	13 093	44,6%	1 028	1 377	14 815	39 679	27,2%
2013	71 700	46 856	60,5%	61,4%	10 755	13 375	44,6%	1 018	1 332	14 537	36 917	28,3%
2012	73 848	47 581	60,8%	60,9%	10 710	13 502	44,2%	1 093	1 507	13 102	34 549	27,5%
2011	75 076	48 705	60,7%	60,6%	10 840	14 193	43,3%	1 032	1 337	12 936	32 966	28,2%
2010	74 801	49 304	60,3%	60,2%	10 881	14 398	43,0%	855	1 301	12 198	31 220	28,1%
2009	73 820	48 977	60,1%	60,0%	10 566	14 340	42,4%	886	1 421	12 437	30 655	28,9%
2008	71 077	46 458	60,5%	57,7%	9 921	14 006	41,5%	876	1 425	12 613	31 627	28,5%
2007	68 932	45 788	60,1%	57,2%	9 416	13 978	40,2%	836	1 390	12 034	30 504	28,3%
2006	67 707	45 757	59,7%	56,0%	9 015	13 716	39,7%	724	1 286	11 295	28 382	28,5%
2005	66 954	48 294	58,1%	55,1%	8 377	13 378	38,5%	669	1 240	10 827	26 716	28,8%

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Tab. 4: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia přírodních věd a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži		
2021	2 941	1 864	61,2%	64,1%	2 393	2 280	51,2%	246	253	5 743	17 957	24,2%
2020	2 577	1 601	61,7%	65,0%	2 313	2 190	51,4%	220	234	5 020	15 195	24,8%
2019	2 370	1 368	63,4%	65,8%	2 092	2 010	51,0%	271	292	4 950	14 432	25,5%
2018	2 369	1 286	64,8%	66,0%	2 201	2 053	51,7%	245	286	4 665	14 572	24,2%
2017	2 407	1 299	64,9%	65,0%	2 196	2 124	50,8%	269	294	4 564	13 647	25,1%
2016	2 470	1 410	63,7%	63,6%	2 258	2 158	51,1%	249	245	4 213	12 433	25,3%
2015	2 468	1 469	62,7%	63,5%	2 277	2 172	51,2%	233	248	4 222	12 154	25,8%
2014	2 473	1 525	61,9%	65,4%	2 335	2 187	51,6%	254	234	4 143	11 971	25,7%
2013	2 485	1 455	63,1%	62,8%	2 423	2 146	53,0%	239	244	3 943	10 628	27,1%
2012	2 434	1 446	62,7%	62,3%	2 312	2 118	52,2%	234	264	3 694	9 582	27,8%
2011	2 487	1 537	61,8%	63,5%	2 246	2 108	51,6%	255	256	3 432	8 956	27,7%
2010	2 418	1 523	61,4%	61,7%	2 196	2 084	51,3%	219	255	2 731	7 524	26,6%
2009	2 415	1 499	61,7%	63,8%	2 186	2 068	51,4%	221	243	2 623	6 837	27,7%
2008	2 352	1 429	62,2%	60,1%	2 083	2 063	50,2%	203	274	2 835	7 406	27,7%
2007	2 090	1 322	61,3%	60,1%	1 993	2 108	48,6%	213	233	2 523	7 069	26,3%
2006	1 910	1 341	58,8%	54,8%	1 975	2 183	47,5%	206	265	2 519	7 216	25,9%
2005	1 882	1 537	55,0%	54,2%	1 850	2 125	46,5%	185	266	2 432	6 656	26,8%

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Tab. 5: Studijící a absolventi/ky magisterského a doktorského studia technických věd a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2021	4 235	10 990	27,8%	31,7%	1 844	3 977	1 483	4 074	128	444	22,4%	21 563
2020	4 757	11 445	29,4%	32,2%	2 143	4 507	1 541	4 240	127	322	28,3%	20 781
2019	5 314	12 048	30,6%	31,5%	2 157	4 687	1 574	4 140	160	445	26,4%	20 895
2018	5 760	12 902	30,9%	31,5%	2 268	4 927	1 596	4 243	182	505	26,5%	20 191
2017	6 017	13 580	30,7%	30,0%	2 279	5 318	1 612	4 488	140	533	20,8%	19 252
2016	6 095	14 447	29,7%	29,7%	2 293	5 433	1 642	4 880	153	499	23,5%	18 410
2015	6 021	15 026	28,6%	29,1%	2 359	5 737	1 712	5 244	192	528	26,7%	19 093
2014	6 049	15 693	27,8%	28,6%	2 347	5 850	1 795	5 291	175	548	24,2%	17 780
2013	6 213	16 210	27,7%	28,6%	2 397	5 994	1 817	5 433	164	490	25,1%	16 475
2012	6 336	16 447	27,8%	28,7%	2 408	5 988	1 812	5 459	169	577	22,7%	16 114
2011	6 345	16 725	27,5%	27,5%	2 401	6 337	1 796	5 705	148	480	23,6%	14 746
2010	6 223	17 153	26,6%	26,8%	2 162	5 917	1 796	5 836	144	484	22,9%	14 487
2009	6 044	16 949	26,3%	24,9%	1 834	5 528	1 775	5 725	177	567	23,8%	14 425
2008	5 032	15 572	24,4%	25,4%	2 088	6 122	1 725	5 564	168	557	23,2%	15 124
2007	4 912	15 836	23,7%	24,5%	1 768	5 445	1 734	5 615	166	552	23,1%	14 121
2006	5 006	16 226	23,6%	24,4%	1 612	4 987	1 640	5 545	125	510	19,7%	12 316
2005	5 769	18 464	23,8%	23,4%	1 345	4 407	1 554	5 548	101	471	17,7%	11 315

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Tab. 6: Studijící a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zemědělsko-lesnických a veterinárních věd a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2021	2 364	1 191	66,5%	62,7%	628	374	406	446	47	48	49,5%	1 355
2020	2 511	1 245	66,9%	64,3%	737	409	424	438	37	26	58,7%	1 447
2019	2 451	1 193	67,3%	63,7%	750	427	420	387	55	55	50,0%	1 135
2018	2 576	1 253	67,3%	64,4%	826	457	402	382	53	52	50,5%	1 014
2017	2 706	1 357	66,6%	62,4%	763	460	402	359	60	48	55,6%	1 076
2016	2 762	1 392	66,5%	60,7%	727	470	431	381	56	49	53,3%	968
2015	2 663	1 376	65,9%	64,4%	785	434	448	387	63	46	57,8%	907
2014	2 732	1 354	66,9%	62,2%	755	458	464	360	73	69	51,4%	937
2013	2 814	1 346	67,6%	62,3%	786	476	441	389	69	68	50,4%	894
2012	2 834	1 345	67,8%	62,2%	765	464	450	409	100	86	53,8%	783
2011	2 738	1 349	67,0%	64,9%	800	432	543	514	83	76	52,2%	914
2010	2 723	1 310	67,5%	63,3%	780	453	548	516	63	70	47,4%	1 352
2009	2 777	1 341	67,4%	60,7%	738	478	516	533	44	68	39,3%	995
2008	2 767	1 355	67,1%	60,2%	684	452	448	500	67	69	49,3%	1 076
2007	2 749	1 475	65,1%	60,6%	708	461	419	502	61	101	37,7%	1 160
2006	2 785	1 573	63,9%	56,3%	609	472	440	499	56	77	42,1%	1 041
2005	2 688	1 722	61,0%	55,3%	474	383	431	507	59	76	43,7%	1 061

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Tab. 7: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia zdravotnických, lékařských a farmaceutických věd a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)			
2021	14 605	6 564	69,0%	975	71,9%	1 542	1 443	51,7%	145	105	58,0%	4 140	4 493	48,0%
2020	14 091	6 476	68,5%	965	71,7%	1 522	1 429	51,6%	118	101	53,9%	3 981	4 281	48,2%
2019	13 397	6 276	68,1%	860	72,9%	1 492	1 375	52,0%	124	98	55,9%	3 721	4 116	47,5%
2018	12 798	6 134	67,6%	859	74,3%	1 379	1 285	51,8%	139	86	61,8%	3 436	3 725	48,0%
2017	13 116	6 094	68,3%	906	73,6%	1 476	1 291	53,3%	130	110	54,2%	3 471	3 736	48,2%
2016	13 181	6 162	68,1%	904	72,7%	1 519	1 319	53,5%	114	110	50,9%	3 116	3 410	47,7%
2015	13 028	6 067	68,2%	795	75,2%	1 518	1 352	52,9%	124	97	56,1%	3 265	3 340	49,4%
2014	12 963	5 931	68,6%	844	74,4%	1 499	1 310	53,4%	127	134	48,7%	3 179	3 358	48,6%
2013	13 072	5 875	69,0%	772	75,1%	1 484	1 345	52,5%	139	133	51,1%	3 250	3 335	49,4%
2012	12 707	5 751	68,8%	834	74,2%	1 520	1 366	52,7%	112	114	49,6%	2 866	2 794	50,6%
2011	12 542	5 794	68,4%	793	74,5%	1 460	1 392	51,2%	120	134	47,2%	3 179	3 356	48,6%
2010	12 054	5 590	68,3%	790	74,2%	1 465	1 428	50,6%	97	122	44,3%	3 201	3 399	48,5%
2009	11 788	5 424	68,5%	718	76,6%	1 454	1 478	49,6%	109	134	44,9%	3 352	3 646	47,9%
2008	11 742	5 222	69,2%	629	75,5%	1 349	1 531	46,8%	93	132	41,3%	3 058	3 289	48,2%
2007	11 432	5 106	69,1%	620	74,1%	1 243	1 490	45,5%	97	136	41,6%	2 868	3 263	46,8%
2006	11 164	5 016	69,0%	636	72,5%	1 154	1 455	44,2%	72	107	40,2%	2 752	3 030	47,6%
2005	10 594	4 742	69,1%	675	69,3%	1 032	1 353	43,3%	73	110	39,9%	2 521	2 942	46,1%

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Tab. 8: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia sociálních věd a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)			
2021	31 943	16 097	66,5%	3 772	68,4%	1 924	1 923	50,0%	203	181	52,9%	2 434	3 101	44,0%
2020	31 031	15 616	66,5%	4 021	68,6%	2 016	1 997	50,2%	198	180	52,4%	2 507	3 223	43,8%
2019	30 346	15 073	66,8%	4 153	69,0%	2 053	1 926	51,6%	237	225	51,3%	2 576	3 441	42,8%
2018	31 378	15 377	67,1%	4 393	69,5%	2 141	2 069	50,9%	238	239	49,9%	2 649	3 534	42,8%
2017	32 893	16 028	67,2%	4 641	69,3%	2 335	2 099	52,7%	217	249	46,6%	2 503	3 484	41,8%
2016	34 368	16 816	67,1%	4 961	69,9%	2 424	2 222	52,2%	241	216	52,7%	2 507	3 435	42,2%
2015	35 730	17 375	67,3%	5 392	70,4%	2 404	2 268	51,5%	249	240	50,9%	2 390	3 225	42,6%
2014	39 308	18 544	67,9%	5 677	70,7%	2 497	2 333	51,7%	254	240	51,4%	2 376	3 196	42,6%
2013	41 227	19 199	68,2%	5 671	71,6%	2 587	2 368	52,2%	260	270	49,1%	2 364	3 117	43,1%
2012	43 418	19 723	68,8%	6 134	70,3%	2 620	2 471	51,5%	319	282	53,1%	1 862	2 596	41,8%
2011	44 680	20 476	68,6%	5 955	71,0%	2 834	2 789	50,4%	253	250	50,3%	1 991	2 720	42,3%
2010	45 174	20 878	68,4%	5 731	70,5%	2 895	2 877	50,2%	213	226	48,5%	1 342	1 958	40,7%
2009	44 675	20 838	68,2%	5 349	70,4%	2 765	2 905	48,8%	212	276	43,4%	1 437	2 068	41,0%
2008	43 309	19 960	68,5%	4 754	70,0%	2 583	2 762	48,3%	220	246	47,2%	1 711	2 247	43,2%
2007	41 907	19 129	68,7%	4 210	69,7%	2 398	2 694	47,1%	194	249	43,8%	1 783	2 489	41,7%
2006	41 046	18 610	68,8%	4 052	68,5%	2 274	2 550	47,1%	177	212	45,5%	1 879	2 516	42,8%
2005	40 343	18 718	68,3%	3 934	66,8%	2 096	2 431	46,3%	162	212	43,3%	1 741	2 565	40,4%

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Tab. 9: Studující a absolventi/ky magisterského a doktorského studia humanitních věd a výzkumníci/ice (v HC)

	mgr. studující		absolventi/ky mgr. studia		doktorandi/ky		absolventi/ky doktorského studia		výzkumníci/ice					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)	ženy	muži	ženy (%)			
2021	4 436	2 260	66,2 %	592	67,8 %	1 530	1 382	52,5 %	125	114	52,3 %	1 679	2 222	43,0 %
2020	4 450	2 296	66,0 %	684	66,6 %	1 553	1 385	52,9 %	114	118	49,1 %	1 675	2 274	42,4 %
2019	4 552	2 347	66,0 %	682	69,1 %	1 522	1 373	52,6 %	145	146	49,8 %	1 642	2 296	41,7 %
2018	4 867	2 460	66,4 %	729	68,4 %	1 607	1 456	52,5 %	170	125	57,6 %	1 553	2 179	41,6 %
2017	5 131	2 515	67,1 %	686	70,9 %	1 721	1 492	53,6 %	139	150	48,1 %	1 461	2 135	40,6 %
2016	5 489	2 536	68,4 %	777	68,5 %	1 876	1 526	55,1 %	181	170	51,6 %	1 473	2 079	41,5 %
2015	5 662	2 668	68,0 %	748	69,4 %	1 915	1 581	54,8 %	187	154	54,8 %	1 469	2 135	40,8 %
2014	5 674	2 762	67,3 %	783	69,9 %	1 970	1 612	55,0 %	145	152	48,8 %	1 299	1 941	40,1 %
2013	5 889	2 771	68,0 %	797	70,8 %	2 003	1 694	54,2 %	147	127	53,6 %	1 307	1 885	41,0 %
2012	6 119	2 869	68,1 %	746	72,2 %	1 996	1 679	54,3 %	159	184	46,4 %	1 548	2 078	42,7 %
2011	6 284	2 824	69,0 %	768	70,1 %	1 961	1 685	53,8 %	173	141	55,1 %	1 243	1 835	40,4 %
2010	6 209	2 850	68,5 %	739	69,5 %	1 981	1 647	54,6 %	119	144	45,2 %	1 671	2 253	42,6 %
2009	6 121	2 926	67,7 %	712	67,0 %	1 870	1 631	53,4 %	123	133	48,0 %	1 450	2 028	41,7 %
2008	5 875	2 920	66,8 %	644	66,8 %	1 733	1 586	52,2 %	125	147	46,0 %	1 220	1 810	40,3 %
2007	5 842	2 920	66,7 %	668	65,2 %	1 629	1 569	50,9 %	105	119	46,9 %	1 206	1 718	41,2 %
2006	5 796	2 991	66,0 %	674	62,2 %	1 532	1 484	50,8 %	88	115	43,3 %	1 150	1 672	40,8 %
2005	5 678	3 111	64,6 %	704	62,5 %	1 414	1 414	50,0 %	89	105	45,9 %	1 074	1 589	40,3 %

Zdroj: MŠMT – Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍCH OBLASTÍ

Tab. 10: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v HC)

	přírodní vědy		technické vědy		zemědělské vědy		lékařské vědy		sociální vědy		humanitní vědy							
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)						
2021	5 743	17 957	24,2%	21 563	14,4%	1 231	1 355	47,6%	4 140	4 493	48,0%	2 434	3 101	44,0%	1 679	2 222	43,0%	
2020	5 020	15 195	24,8%	20 781	14,7%	1 222	1 447	45,8%	3 981	4 281	48,2%	2 507	3 223	43,8%	1 675	2 274	42,4%	
2019	4 950	14 432	25,5%	20 895	13,6%	1 135	1 197	48,7%	3 721	4 116	47,5%	2 576	3 441	42,8%	1 642	2 296	41,7%	
2018	4 665	14 572	24,2%	20 191	13,5%	1 014	1 305	43,7%	3 436	3 725	48,0%	2 649	3 534	42,8%	1 553	2 179	41,6%	
2017	4 564	13 647	25,1%	2 931	19 252	13,2%	1 076	1 529	41,3%	3 471	3 736	48,2%	2 503	3 484	41,8%	1 461	2 135	40,6%
2016	4 213	12 433	25,3%	2 695	18 410	12,8%	968	1 440	40,2%	3 116	3 410	47,7%	2 507	3 435	42,2%	1 473	2 079	41,5%
2015	4 222	12 154	25,8%	2 999	19 093	13,6%	907	1 405	49,4%	3 265	3 340	49,4%	2 390	3 225	42,6%	1 469	2 135	40,8%
2014	4 143	11 971	25,7%	2 882	17 780	13,9%	937	1 431	39,6%	3 179	3 358	48,6%	2 376	3 196	42,6%	1 299	1 941	40,1%
2013	3 943	10 628	27,1%	2 779	16 475	14,4%	894	1 478	37,7%	3 250	3 335	49,4%	2 364	3 117	43,1%	1 307	1 885	41,0%
2012	3 694	9 582	27,8%	2 349	16 114	12,7%	783	1 385	36,1%	2 866	2 794	50,6%	1 862	2 596	41,8%	1 548	2 078	42,7%
2011	3 432	8 956	27,7%	2 178	14 746	12,9%	914	1 352	40,3%	3 179	3 356	48,6%	1 991	2 720	42,3%	1 243	1 835	40,4%
2010	2 731	7 524	26,6%	2 258	14 487	13,5%	995	1 600	38,4%	3 201	3 399	48,5%	1 342	1 958	40,7%	1 671	2 253	42,6%
2009	2 623	6 837	27,7%	2 499	14 425	14,8%	1 076	1 651	39,5%	3 352	3 646	47,9%	1 437	2 068	41,0%	1 450	2 028	41,7%
2008	2 835	7 406	27,7%	2 629	15 124	14,8%	1 160	1 751	39,9%	3 058	3 289	48,2%	1 711	2 247	43,2%	1 220	1 810	40,3%
2007	2 523	7 069	26,3%	2 530	14 121	15,2%	1 124	1 844	37,9%	2 868	3 263	46,8%	1 783	2 489	41,7%	1 206	1 718	41,2%
2006	2 519	7 216	25,9%	1 953	12 316	13,7%	1 041	1 631	39,0%	2 752	3 030	47,6%	1 879	2 516	42,8%	1 150	1 672	40,8%
2005	2 432	6 656	26,8%	1 998	11 315	15,0%	1 061	1 649	39,1%	2 521	2 942	46,1%	1 741	2 565	40,4%	1 074	1 589	40,3%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 11: Výzkumníci/ice podle vědních oblastí (v FTE)

	přírodní vědy		technické vědy		zemědělské vědy		lékařské vědy		sociální vědy		humanitní vědy							
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)						
2021	4 302	13 872	23,7%	17 132	12,4%	977	983	49,8%	1 737	1 686	50,7%	1 073	1 417	43,1%	1 009	1 467	40,7%	
2020	3 792	11 741	24,4%	2 437	16 336	13,0%	801	1 003	44,4%	1 630	1 608	50,3%	1 017	1 393	42,2%	989	1 461	40,4%
2019	3 626	10 988	24,8%	2 264	16 092	12,3%	705	805	46,7%	1 533	1 588	49,1%	1 100	1 428	43,5%	926	1 447	39,0%
2018	3 362	11 218	23,1%	2 082	15 162	12,1%	620	777	44,4%	1 391	1 494	48,2%	1 204	1 629	42,5%	884	1 375	39,1%
2017	3 210	10 668	23,1%	1 983	14 665	11,9%	660	809	44,9%	1 332	1 248	51,6%	1 083	1 493	42,0%	792	1 239	39,0%
2016	3 009	9 887	23,3%	1 747	14 105	11,0%	625	806	43,7%	1 320	1 174	52,9%	1 128	1 570	41,8%	780	1 186	39,7%
2015	3 075	9 605	24,3%	1 985	14 708	11,9%	578	821	41,3%	1 352	1 265	51,6%	1 117	1 430	43,9%	816	1 328	38,0%
2014	2 998	9 220	24,5%	2 122	13 544	13,5%	492	782	38,6%	1 190	1 183	50,1%	1 124	1 465	43,4%	777	1 143	40,5%
2013	2 837	8 090	26,0%	1 967	13 349	12,8%	471	794	37,2%	1 303	1 189	52,3%	1 060	1 390	43,3%	763	1 059	41,9%
2012	2 689	7 400	26,7%	1 850	12 958	12,5%	407	789	34,0%	1 292	1 177	52,3%	980	1 415	40,9%	992	1 267	43,9%
2011	2 425	6 458	27,3%	1 713	11 982	12,5%	553	754	42,3%	1 358	1 345	50,2%	971	1 379	41,3%	678	1 068	38,8%
2010	1 966	5 618	25,9%	1 656	11 553	12,5%	590	884	40,0%	1 446	1 388	51,0%	737	1 031	41,7%	1 034	1 325	43,9%
2009	2 006	5 182	27,9%	1 821	11 528	13,6%	615	833	42,5%	1 370	1 383	49,8%	807	1 140	41,5%	870	1 204	41,9%
2008	2 162	5 716	27,4%	1 888	11 982	13,6%	636	895	41,5%	1 291	1 349	48,9%	855	1 160	42,4%	727	1 124	39,3%
2007	1 952	5 460	26,3%	1 767	10 918	13,9%	624	961	39,4%	1 263	1 365	48,1%	796	1 104	41,9%	691	978	41,4%
2006	1 960	5 671	25,7%	1 336	9 547	12,3%	592	882	40,2%	1 210	1 289	48,4%	862	1 199	41,8%	693	1 027	40,3%
2005	1 785	5 132	25,8%	1 356	8 384	13,9%	583	879	39,9%	1 160	1 327	46,6%	803	1 125	41,7%	662	972	40,5%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE VĚDNÍ OBLASTI A SEKTORU PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE

Tab. 12: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži				
2021	1 706	8 883	16,1%	2 300	4 325	34,7%	1 712	4 716	26,6%	25	33	43,1%
2020	1 163	6 537	15,1%	2 263	4 222	34,9%	1 576	4 397	26,4%	18	39	31,4%
2019	1 143	6 379	15,2%	2 113	4 017	34,5%	1 676	4 012	29,5%	18	24	43,6%
2018	1 034	6 647	13,5%	2 053	4 081	33,5%	1 563	3 819	29,0%	15	25	37,5%
2017	984	6 238	13,6%	2 173	3 899	35,8%	1 385	3 477	28,5%	22	34	39,0%
2016	978	5 670	14,7%	1 927	3 705	34,2%	1 297	3 028	30,0%	11	30	26,5%
2015	934	5 253	15,1%	1 830	3 727	32,9%	1 433	3 139	31,3%	25	35	41,7%
2014	922	4 950	15,7%	1 823	3 656	33,3%	1 373	3 332	29,2%	25	33	42,8%
2013	862	3 833	18,4%	1 717	3 517	32,8%	1 352	3 249	29,4%	12	29	29,4%
2012	879	3 133	21,9%	1 571	3 323	32,1%	1 232	3 087	28,5%	12	39	24,1%
2011	616	2 576	19,3%	1 503	3 321	31,2%	1 301	3 006	30,2%	12	52	18,8%
2010	525	2 202	19,3%	1 409	3 350	29,6%	781	1 923	28,9%	15	48	23,8%
2009	536	1 955	21,5%	1 480	3 143	32,0%	592	1 702	25,8%	15	38	28,4%
2008	461	1 916	19,4%	1 804	3 687	32,9%	563	1 789	23,9%	7	14	33,3%
2007	356	2 022	15,0%	1 678	3 585	31,9%	484	1 449	25,0%	5	13	27,8%
2006	324	1 933	14,3%	1 526	3 477	30,5%	664	1 793	27,0%	5	13	26,7%
2005	359	1 981	15,4%	1 440	3 320	30,3%	625	1 341	31,8%	8	14	36,4%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 13: Výzkumníci/ice v přírodních vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži				
2021	1 385	7 356	15,8%	1 808	3 433	34,5%	1 095	3 066	26,3%	13	18	43,3%
2020	989	5 522	15,2%	1 766	3 312	34,8%	1 020	2 889	26,1%	17	18	49,0%
2019	978	5 390	15,4%	1 600	3 145	33,7%	1 031	2 439	29,7%	17	14	56,3%
2018	879	5 696	13,4%	1 548	3 166	32,8%	923	2 339	28,3%	12	16	42,2%
2017	817	5 373	13,2%	1 631	3 187	33,8%	743	2 082	26,3%	19	26	42,7%
2016	806	4 836	14,3%	1 454	2 954	33,0%	739	2 073	26,3%	9	24	27,2%
2015	736	4 515	14,0%	1 406	2 914	32,6%	913	2 142	29,9%	20	34	36,8%
2014	747	4 204	15,1%	1 405	2 868	32,9%	829	2 121	28,1%	17	27	38,1%
2013	686	3 184	17,7%	1 282	2 704	32,2%	860	2 174	28,4%	9	28	24,9%
2012	715	2 563	21,8%	1 154	2 674	30,2%	806	2 131	27,4%	14	32	31,0%
2011	492	1 997	19,8%	1 140	2 547	30,9%	787	1 883	29,5%	7	31	18,0%
2010	419	1 694	19,8%	1 079	2 651	28,9%	458	1 238	27,0%	10	35	22,1%
2009	445	1 520	22,6%	1 178	2 542	31,7%	373	1 096	25,4%	11	24	30,8%
2008	383	1 597	19,4%	1 386	2 918	32,2%	389	1 191	24,6%	4	10	26,1%
2007	318	1 786	15,1%	1 331	2 799	32,2%	301	869	25,7%	3	6	29,6%
2006	295	1 734	14,5%	1 159	2 705	30,0%	503	1 223	29,1%	4	8	29,8%
2005	326	1 797	15,3%	1 093	2 572	29,8%	360	748	32,5%	6	15	29,8%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 14: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy	muži
2021	1 792	16 177	10,0%	264	29,0%	1 693	25	29
2020	1 759	15 464	10,2%	270	28,6%	1 696	24	33
2019	1 623	15 271	9,6%	272	28,0%	1 547	13	18
2018	1 496	14 555	9,3%	265	30,4%	1 529	3	14
2017	1 382	13 852	9,1%	309	29,3%	1 410	11	31
2016	1 177	13 014	8,3%	278	30,7%	1 384	11	20
2015	1 413	13 670	9,4%	328	26,5%	1 459	9	11
2014	1 539	12 732	10,8%	256	26,0%	1 237	15	26
2013	1 402	11 996	10,5%	247	29,0%	1 271	5	31
2012	1 057	11 299	8,6%	247	26,7%	1 199	3	30
2011	1 065	10 585	9,1%	225	30,3%	1 011	4	29
2010	880	9 747	8,3%	211	27,5%	1 296	1	22
2009	984	9 678	9,2%	252	23,4%	1 435	3	7
2008	1 086	10 195	9,6%	283	26,5%	1 435	6	55
2007	999	9 319	9,7%	233	26,3%	1 444	4	36
2006	824	8 207	9,1%	241	28,3%	1 031	3	15
2005	819	6 834	10,7%	239	28,7%	1 080	3	18

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 15: Výzkumníci/ice v technických vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy	muži
2021	1 479	14 092	9,5%	222	27,1%	857	9	19
2020	1 474	13 329	10,0%	227	27,9%	865	10	15
2019	1 317	12 917	9,3%	228	29,7%	844	7	11
2018	1 242	12 188	9,3%	225	27,8%	751	3	15
2017	1 154	11 740	9,0%	238	24,5%	745	6	23
2016	984	11 176	8,1%	266	26,0%	666	3	7
2015	1 212	11 774	9,3%	260	25,1%	683	4	12
2014	1 335	10 610	11,2%	210	28,0%	696	9	27
2013	1 228	10 513	10,5%	217	25,6%	661	3	22
2012	945	9 890	8,7%	240	18,2%	848	4	24
2011	951	9 290	9,3%	199	24,8%	693	3	17
2010	793	8 553	8,5%	212	19,6%	810	2	19
2009	899	8 587	9,5%	234	19,0%	865	2	11
2008	955	9 096	9,5%	243	27,2%	840	3	20
2007	888	8 096	9,9%	200	26,4%	805	1	9
2006	705	7 127	9,0%	207	27,3%	552	1	5
2005	727	6 086	10,7%	185	27,3%	559	1	8

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 16: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži				
2021	201	233	46,3%	388	354	52,3%	640	762	45,6%	2	6	25,0%
2020	198	221	47,2%	366	356	50,7%	656	865	43,1%	2	5	28,6%
2019	187	213	46,9%	363	353	50,7%	583	629	48,1%	2	2	50,0%
2018	160	221	42,0%	320	344	48,2%	532	738	41,9%	2	2	50,0%
2017	134	210	38,9%	356	356	50,0%	584	962	37,8%	2	1	66,7%
2016	127	223	36,3%	332	347	48,9%	507	869	36,8%	2	1	66,7%
2015	132	219	37,5%	332	363	47,8%	441	822	34,9%	2	1	66,7%
2014	128	198	39,2%	224	281	44,4%	583	946	38,1%	2	6	25,0%
2013	101	175	36,7%	189	249	43,2%	604	1 050	36,5%	-	-	-
2012	170	303	35,9%	142	232	38,0%	470	846	35,7%	1	4	20,0%
2011	204	251	44,9%	308	330	48,3%	400	766	34,3%	1	5	17,2%
2010	190	270	41,4%	289	310	48,2%	515	1 015	33,7%	1	5	16,7%
2009	224	285	44,0%	266	266	50,0%	586	1 091	34,9%	-	-	-
2008	226	294	43,5%	292	299	49,4%	638	1 145	35,8%	4	13	23,5%
2007	201	297	40,4%	304	347	46,7%	615	1 192	34,0%	4	8	33,3%
2006	239	300	44,4%	301	334	47,4%	499	984	33,6%	2	13	13,3%
2005	228	315	42,0%	280	348	44,6%	553	987	35,9%	-	-	-

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 17: Výzkumníci/ice v zemědělských vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži				
2021	141	155	47,6%	301	299	50,2%	532	523	50,4%	2	5	27,9%
2020	140	143	49,4%	261	338	43,5%	399	516	43,6%	1	5	21,4%
2019	123	141	46,5%	284	301	48,5%	299	360	45,3%	1	3	16,0%
2018	109	141	43,7%	262	292	47,3%	248	342	42,1%	0	2	15,7%
2017	101	124	44,8%	299	304	49,6%	259	379	40,6%	1	1	31,2%
2016	92	134	40,8%	283	321	46,8%	250	349	41,7%	1	2	21,1%
2015	91	132	41,0%	284	335	45,8%	202	353	36,4%	1	2	29,2%
2014	95	132	41,8%	160	239	40,1%	235	405	36,7%	2	6	20,7%
2013	69	111	38,4%	162	228	41,5%	240	451	34,7%	0	4	1,4%
2012	127	112	37,4%	127	207	38,0%	152	367	29,3%	1	4	28,1%
2011	134	176	43,2%	276	285	49,2%	141	289	32,9%	2	4	25,8%
2010	133	193	40,8%	265	276	49,0%	190	411	31,6%	1	4	21,2%
2009	167	222	42,9%	257	198	56,5%	191	405	32,1%	0	7	1,7%
2008	179	224	44,5%	226	240	48,6%	229	425	34,9%	1	6	19,3%
2007	145	223	39,4%	239	277	46,2%	239	454	34,5%	1	7	16,2%
2006	177	218	44,7%	231	278	45,4%	185	377	32,8%	0	8	1,2%
2005	153	220	41,0%	218	290	43,0%	211	367	36,5%	0	2	11,4%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 18: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor		
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	
2021	420	330	56,0%	502	60,2%	2 952	3 654	8	7
2020	370	319	53,7%	505	59,6%	2 858	3 450	8	7
2019	316	270	53,9%	582	57,3%	2 617	3 258	6	6
2018	315	306	50,7%	775	58,8%	2 344	2 874	2	2
2017	340	281	54,8%	715	57,2%	2 413	2 919	3	2
2016	316	275	53,5%	697	60,0%	2 103	2 671	-	-
2015	313	242	56,4%	769	56,4%	2 183	2 504	-	-
2014	249	237	51,2%	674	51,5%	2 256	2 487	0	1
2013	246	240	50,7%	802	59,1%	2 200	2 541	1	0
2012	235	272	46,3%	768	59,7%	1 861	2 001	2	3
2011	272	234	53,8%	740	55,0%	2 152	2 514	15	3
2010	330	239	58,0%	729	55,0%	2 141	2 561	1	3
2009	141	198	41,5%	819	55,0%	2 392	2 772	-	-
2008	157	197	44,3%	783	55,3%	2 118	2 458	-	-
2007	155	187	45,3%	709	51,3%	2 003	2 401	1	1
2006	150	238	38,7%	729	52,8%	1 871	2 139	2	2
2005	144	180	44,4%	709	54,1%	1 666	2 160	2	0

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 19: Výzkumníci/ice v lékařských vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor		
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	
2021	359	280	56,1%	362	63,2%	1 012	1 193	4	2
2020	310	262	54,2%	355	62,7%	961	1 133	4	2
2019	272	243	52,8%	407	59,1%	851	1 062	3	2
2018	243	276	46,9%	400	60,6%	745	956	2	2
2017	272	246	52,5%	379	62,0%	677	767	3	2
2016	255	230	52,6%	411	62,3%	654	695	-	-
2015	254	204	55,4%	439	61,8%	659	790	-	-
2014	186	213	46,6%	340	57,8%	658	723	6	0
2013	203	199	50,4%	463	62,7%	622	714	15	0
2012	215	245	46,7%	449	62,8%	601	665	28	1
2011	228	201	53,1%	430	58,1%	672	832	27	2
2010	256	201	56,1%	397	57,2%	768	888	23	2
2009	125	172	42,1%	434	58,4%	810	901	1	1
2008	142	181	44,0%	420	56,1%	728	839	2	1
2007	136	159	46,1%	392	54,5%	733	877	2	2
2006	136	190	41,8%	382	51,4%	690	736	1	1
2005	132	144	47,9%	351	51,2%	676	849	1	0

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 20: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy	muži
2021	150	351	29,9%	207	240	2 015	62	66
2020	147	338	30,4%	211	257	2 094	55	69
2019	138	324	29,9%	328	309	2 039	70	70
2018	147	390	27,3%	421	363	2 030	51	71
2017	147	406	26,5%	366	338	1 940	50	71
2016	260	636	29,0%	307	280	1 887	53	57
2015	95	266	26,3%	253	287	1 988	55	60
2014	138	379	26,6%	268	270	1 914	56	66
2013	51	219	18,7%	256	240	2 002	55	62
2012	65	197	24,9%	257	275	1 492	48	49
2011	39	134	22,4%	256	252	1 656	40	64
2010	39	70	35,9%	218	241	1 038	47	55
2009	87	159	35,4%	216	253	1 083	51	67
2008	74	102	42,2%	257	276	1 366	14	14
2007	66	110	37,4%	298	312	1 405	14	24
2006	54	83	39,4%	377	375	1 431	17	37
2005	54	113	32,5%	337	311	1 330	20	20

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 21: Výzkumníci/ice v sociálních vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor	
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy	muži
2021	109	254	30,0%	168	201	751	44	59
2020	107	247	30,2%	172	195	692	45	57
2019	101	225	30,9%	263	229	687	49	48
2018	107	264	28,9%	274	256	776	46	59
2017	100	277	26,5%	249	229	688	47	60
2016	188	479	28,2%	213	200	682	45	48
2015	69	173	28,5%	229	214	772	47	51
2014	104	265	28,2%	213	219	757	50	60
2013	32	141	18,3%	205	205	775	49	51
2012	38	108	26,2%	215	225	680	46	45
2011	25	81	23,6%	231	283	682	32	54
2010	29	45	39,0%	249	267	415	44	50
2009	49	91	35,1%	208	221	504	46	54
2008	41	51	44,5%	257	241	543	14	12
2007	37	58	39,0%	295	267	447	17	20
2006	24	55	30,2%	311	325	516	11	21
2005	25	82	23,5%	271	250	495	13	14

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 22: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži				
2021	3	2	60,0%	780	939	45,4%	894	1 276	41,2%	2	5	28,6%
2020	2	3	40,0%	791	986	44,5%	879	1 280	40,7%	3	5	35,0%
2019	-	-	-	662	932	41,5%	976	1 357	41,8%	4	7	36,4%
2018	3	2	60,0%	635	891	41,6%	912	1 279	41,6%	3	7	30,0%
2017	3	1	75,0%	570	825	40,9%	886	1 305	40,4%	2	4	27,6%
2016	3	2	60,0%	580	825	41,3%	886	1 250	41,5%	4	2	66,7%
2015	-	-	-	545	759	41,8%	923	1 375	40,2%	1	0	100,0%
2014	-	-	-	546	788	40,9%	752	1 152	39,5%	1	0	100,0%
2013	-	-	-	568	730	43,8%	737	1 153	39,0%	2	2	57,0%
2012	-	-	-	565	713	44,2%	972	1 361	41,7%	11	4	73,3%
2011	3	6	31,1%	570	726	44,0%	664	1 085	38,0%	7	18	27,6%
2010	2	9	18,2%	576	688	45,6%	1 077	1 531	41,3%	16	25	39,2%
2009	1	10	9,1%	593	742	44,4%	851	1 264	40,2%	5	12	29,4%
2008	1	17	5,6%	624	776	44,6%	591	1 001	37,1%	4	16	20,0%
2007	1	11	8,3%	607	712	46,0%	598	991	37,6%	0	4	2,4%
2006	2	19	10,4%	593	749	44,2%	554	901	38,1%	1	3	22,9%
2005	18	24	42,7%	591	758	43,8%	459	797	36,5%	6	10	35,8%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 23: Výzkumníci/ice v humanitních vědách podle sektoru (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor					
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži				
2021	2	1	71,3%	553	685	44,7%	452	779	36,7%	1	3	32,5%
2020	1	1	48,7%	520	724	41,8%	466	732	38,9%	1	4	27,6%
2019	-	-	-	462	673	40,7%	461	768	37,5%	3	5	37,0%
2018	2	1	57,1%	439	669	39,6%	439	698	38,6%	4	7	35,7%
2017	2	1	73,9%	440	642	40,7%	349	594	37,0%	1	2	30,9%
2016	2	2	49,2%	420	634	39,8%	357	549	39,4%	2	1	66,7%
2015	-	-	-	368	586	38,6%	447	742	37,6%	1	0	94,6%
2014	1	1	60,5%	389	606	39,1%	387	536	41,9%	1	0	93,0%
2013	1	0	76,4%	386	523	42,5%	375	534	41,3%	1	2	45,5%
2012	-	-	-	352	492	41,7%	636	772	45,2%	4	3	58,2%
2011	2	4	30,1%	342	502	40,5%	328	547	37,5%	6	15	29,2%
2010	2	7	22,2%	361	470	43,4%	665	834	44,4%	6	13	32,2%
2009	1	10	9,5%	373	490	43,3%	491	697	41,3%	5	7	40,5%
2008	1	15	6,8%	391	547	41,7%	331	549	37,6%	4	13	22,4%
2007	0	8	1,8%	433	524	45,3%	258	444	36,7%	0	2	2,5%
2006	1	11	7,4%	424	531	44,4%	267	484	35,5%	0	1	29,7%
2005	7	16	32,5%	387	544	41,5%	214	400	34,8%	54	13	81,1%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

VÝZKUMNÍCI/ICE PODLE SEKTORŮ PROVÁDĚNÍ VÝZKUMNÉ PRÁCE

Tab. 24: Výzkumníci/ice podle sektoru provádění výzkumné práce (v HC)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		neziskový sektor			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)		
2021	4 272	25 976	14,1 %	6 624	40,7 %	17 945	35,6 %	124	146	45,9 %
2020	3 639	22 882	13,7 %	6 596	40,5 %	17 566	35,7 %	109	157	41,0 %
2019	3 407	22 457	13,2 %	6 465	40,2 %	17 328	35,3 %	114	127	47,2 %
2018	3 155	22 120	12,5 %	6 487	40,0 %	16 777	34,7 %	76	121	38,7 %
2017	2 990	20 988	12,5 %	6 261	40,8 %	16 392	34,5 %	89	143	38,4 %
2016	2 861	19 820	12,6 %	6 058	40,2 %	15 378	34,4 %	81	110	42,4 %
2015	2 887	19 651	12,8 %	6 058	38,8 %	8 427	35,2 %	92	107	46,1 %
2014	2 975	18 497	13,9 %	5 885	38,1 %	15 164	34,9 %	100	132	43,0 %
2013	2 662	16 462	13,9 %	5 537	39,6 %	14 791	35,6 %	75	127	37,2 %
2012	2 405	15 204	13,7 %	5 308	39,0 %	13 908	34,2 %	77	129	37,4 %
2011	2 198	13 786	13,8 %	5 459	38,9 %	13 548	34,7 %	79	172	31,5 %
2010	1 967	12 536	13,6 %	5 396	38,0 %	13 129	34,3 %	82	159	34,0 %
2009	1 973	12 285	13,8 %	5 326	39,3 %	12 906	35,0 %	73	138	34,7 %
2008	2 005	12 721	13,6 %	5 954	39,3 %	12 839	34,3 %	35	113	23,7 %
2007	1 777	11 945	13,0 %	5 862	38,6 %	12 610	34,2 %	29	87	24,8 %
2006	1 594	10 781	12,9 %	5 828	38,3 %	11 691	34,1 %	29	82	26,3 %
2005	1 622	9 447	14,7 %	5 576	38,2 %	11 630	32,9 %	38	62	38,3 %

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 25: Výzkumníci/ice v podnikatelském sektoru (v HC)

	podnikatelský sektor		veřejné podniky		soukromé podniky domácí		soukromé podniky pod zahraniční kontrolou			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)		
2021	4 272	25 976	14,1 %	130	13,7 %	1 938	9 637	16,7 %	15 521	12,4 %
2020	3 639	22 882	13,7 %	128	13,3 %	1 869	9 407	16,6 %	12 641	11,5 %
2019	3 407	22 457	13,2 %	134	13,5 %	1 726	9 299	15,7 %	12 299	11,2 %
2018	3 155	22 120	12,5 %	133	14,9 %	1 578	8 859	15,1 %	12 501	10,4 %
2017	2 990	20 988	12,5 %	133	14,6 %	1 447	8 266	14,9 %	11 947	10,6 %
2016	2 861	19 820	12,6 %	110	13,7 %	1 338	7 766	14,7 %	11 360	11,1 %
2015	2 887	19 651	12,8 %	120	13,4 %	1 365	7 869	14,8 %	11 000	11,3 %
2014	2 975	18 497	13,9 %	107	11,7 %	1 416	8 305	14,6 %	9 385	13,4 %
2013	2 662	16 462	13,9 %	92	10,9 %	1 359	7 707	15,0 %	7 998	13,2 %
2012	2 405	15 204	13,7 %	129	14,5 %	1 215	7 100	14,6 %	7 343	12,6 %
2011	2 198	13 786	13,8 %	127	13,4 %	1 170	6 479	15,3 %	6 488	12,2 %
2010	1 967	12 536	13,6 %	132	13,2 %	1 097	6 055	15,3 %	5 613	11,6 %
2009	1 973	12 285	13,8 %	134	13,0 %	1 005	5 464	15,5 %	5 923	12,3 %
2008	2 005	12 721	13,6 %	158	14,4 %	945	5 325	15,1 %	6 454	12,3 %
2007	1 777	11 945	13,0 %	131	10,9 %	963	5 684	14,5 %	6 84	11,6 %
2006	1 594	10 781	12,9 %	159	11,9 %	920	5 404	14,6 %	5 15	10,9 %
2005	1 622	9 447	14,7 %	232	16,4 %	868	4 874	15,1 %	522	3,3 %

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 26: Výzkumníci/ice ve vládním sektoru (v HC)

	vládní sektor		pracoviště Akademie věd ČR		ostatní veřejné výzkumné instituce		knihovny, archivy, muzea		zdravotnická zařízení		ostatní						
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)					
2021	4 543	6 624	40,7 %	4 486	36,3 %	542	692	43,9 %	473	475	49,9 %	668	446	60,0 %	297	1 079	38,0 %
2020	4 484	6 596	40,5 %	4 410	36,4 %	537	697	43,5 %	487	511	48,8 %	656	450	59,3 %	329	1 226	36,7 %
2019	4 354	6 465	40,2 %	4 261	35,5 %	539	683	44,1 %	442	483	47,8 %	653	484	57,4 %	298	1 116	36,4 %
2018	4 320	6 487	40,0 %	4 319	34,4 %	530	673	44,1 %	424	463	47,8 %	654	458	58,8 %	284	1 094	35,1 %
2017	4 308	6 261	40,8 %	4 255	36,9 %	510	633	44,6 %	359	396	47,5 %	579	440	56,8 %	346	1 245	38,5 %
2016	3 966	5 899	40,2 %	4 024	35,5 %	494	614	44,6 %	378	381	49,8 %	547	374	59,4 %	344	1 217	39,4 %
2015	3 847	6 058	38,8 %	4 070	34,0 %	470	630	42,7 %	351	383	47,8 %	637	496	56,2 %	357	1 186	43,1 %
2014	3 625	5 885	38,1 %	3 875	34,6 %	376	585	39,1 %	315	355	47,0 %	530	527	50,1 %	340	1 149	42,0 %
2013	3 633	5 537	39,6 %	3 691	34,1 %	470	639	42,4 %	343	350	49,5 %	591	377	61,0 %	316	1 112	39,7 %
2012	3 393	5 308	39,0 %	1 744	33,3 %	431	600	41,8 %	314	380	45,2 %	564	358	61,2 %	350	1 243	39,2 %
2011	3 475	5 459	38,9 %	1 692	32,2 %	529	656	44,6 %	360	397	47,5 %	537	375	58,9 %	297	1 073	38,3 %
2010	3 301	5 396	38,0 %	1 557	31,0 %	486	621	43,9 %	386	400	49,1 %	528	385	57,8 %	331	1 168	39,5 %
2009	3 451	5 326	39,3 %	1 601	32,9 %	522	630	45,3 %	374	425	46,8 %	608	449	57,5 %	373	1 283	41,0 %
2008	3 862	5 954	39,3 %	2 043	34,3 %	529	658	44,6 %	404	444	47,6 %	602	416	59,1 %	449	1 472	43,9 %
2007	3 679	5 862	38,6 %	1 931	33,6 %	509	652	43,8 %	407	408	49,9 %	534	467	53,3 %	378	1 310	40,6 %
2006	3 621	5 828	38,3 %	1 828	32,6 %	510	646	44,1 %	396	402	49,6 %	558	436	56,2 %	283	1 094	34,9 %
2005	3 454	5 576	38,2 %	1 733	32,5 %	493	645	43,3 %	359	399	47,3 %	572	445	56,2 %	299	1 123	36,3 %

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 27: Výzkumníci/ice ve vysokoškolském sektoru (v HC)

	veřejné a státní vysoké školy		fakultní nemocnice		soukromé vysoké školy				
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy	muži			
2021	8 483	16 182	34,4 %	1 207	1 442	45,6 %	216	321	40,2 %
2020	8 493	16 017	34,7 %	1 047	1 221	46,2 %	219	328	40,0 %
2019	8 269	15 793	34,4 %	948	1 177	44,6 %	221	358	38,2 %
2018	7 717	15 261	33,6 %	961	1 183	44,8 %	232	333	41,1 %
2017	7 424	14 952	33,2 %	958	1 099	46,6 %	236	341	40,9 %
2016	7 071	14 064	33,5 %	783	1 055	42,6 %	210	259	44,8 %
2015	7 151	14 036	33,8 %	1 032	1 181	46,6 %	244	319	43,3 %
2014	6 890	13 777	33,3 %	981	1 014	49,2 %	244	373	39,5 %
2013	6 960	13 217	34,5 %	952	1 123	45,9 %	254	451	36,0 %
2012	6 253	12 661	33,1 %	737	884	45,5 %	236	363	39,4 %
2011	6 102	12 205	33,3 %	892	1 020	46,7 %	190	323	37,0 %
2010	5 825	11 806	33,0 %	847	1 059	44,4 %	176	264	40,0 %
2009	5 721	11 459	33,3 %	1 022	1 178	46,5 %	196	269	42,2 %
2008	5 755	11 697	33,0 %	816	895	47,7 %	140	247	36,2 %
2007	5 513	11 383	32,6 %	892	983	47,6 %	144	244	37,1 %
2006	5 268	10 710	33,0 %	710	826	46,2 %	72	155	31,7 %
2005	5 008	10 713	31,9 %	633	791	44,4 %	72	126	36,4 %

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

Tab. 28: Výzkumníci/ice podle sektoru provádění výzkumné práce (v FTE)

	podnikatelský sektor		vládní sektor		vysokoškolský sektor		soukromý neziskový sektor		muži	ženy (%)	
	ženy	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	muži	ženy (%)	ženy			muži
2021	3 474	22 137	13,6%	5 050	39,3%	4 700	9 264	33,7%	74	105	41,4%
2020	3 020	19 506	13,4%	5 007	38,7%	4 404	8 928	33,0%	78	101	43,7%
2019	2 790	18 916	12,9%	4 857	39,0%	4 172	8 491	32,9%	80	83	49,1%
2018	2 583	18 566	12,2%	4 869	38,2%	3 882	8 119	32,3%	67	101	39,8%
2017	2 445	17 761	12,1%	4 833	38,9%	3 462	7 413	31,8%	78	114	40,5%
2016	2 328	16 857	12,1%	4 624	38,3%	3 347	7 165	31,8%	60	82	42,1%
2015	2 362	16 799	12,3%	4 580	38,0%	3 676	7 681	32,4%	72	98	42,2%
2014	2 468	15 424	13,8%	4 391	37,1%	3 562	7 403	32,5%	83	121	40,6%
2013	2 218	14 149	13,6%	4 153	38,3%	3 534	7 462	32,1%	77	107	42,0%
2012	2 040	13 018	13,5%	4 103	36,4%	3 722	7 776	32,4%	99	109	47,7%
2011	1 832	11 750	13,5%	4 126	37,6%	3 303	6 986	32,1%	77	123	38,4%
2010	1 633	10 694	13,3%	4 174	36,5%	3 306	6 809	32,7%	86	122	41,4%
2009	1 686	10 603	13,7%	3 993	38,5%	3 235	6 569	33,0%	64	104	38,3%
2008	1 702	11 164	13,2%	4 517	38,0%	3 059	6 482	32,1%	27	62	30,4%
2007	1 525	10 330	12,9%	4 393	38,6%	2 783	6 017	31,6%	24	46	34,3%
2006	1 338	9 335	12,5%	4 407	37,0%	2 713	5 828	31,8%	17	45	27,4%
2005	1 370	8 346	14,1%	4 176	36,4%	2 514	5 248	32,4%	76	51	59,6%

Zdroj dat: ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za Českou republiku v letech 2005–2021

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI/ICE

Tab. 29: Akademičtí pracovníci vysokých škol podle akademické klasifikace (v FTE)

	lektori/rky		asistenti/ky		odborní asistenti/ky		docenti/ky		profesoři/rky											
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)										
2021	536	431	55,4	44,6	683	761	47,3	52,7	4 060	5 747	41,4	58,6	1 151	3 142	26,8	73,2	348	1 865	15,7	84,3
2020	515	398	56,4	43,6	664	695	48,9	51,1	4 007	5 782	40,9	59,1	1 143	3 125	26,8	73,2	334	1 844	15,3	84,7
2019	508	365	58,2	41,8	629	638	49,7	50,3	3 940	5 685	40,9	59,1	1 103	3 096	26,2	73,8	335	1 815	15,6	84,4
2018	471	329	58,9	41,1	611	601	50,4	49,5	3 963	5 713	41	59	1 072	3 056	26	74	330	1 814	15,4	84,6
2017	455	318	58,9	41,1	632	621	50,5	49,5	3 943	5 663	41	59	1 049	3 066	25,5	74,5	333	1 802	15,6	84,4
2016	450	321	58,3	41,7	655	686	48,8	51,2	3 943	5 667	41	59	1 036	3 054	25,3	74,7	332	1 825	15,4	84,6
2015	457	299	60,4	39,6	634	685	48,1	51,9	3 759	5 470	40,7	59,3	954	2 828	25,2	74,8	313	1 739	15,3	84,7
2014	367	251	59,4	40,6	576	619	48,2	51,8	3 396	4 577	42,6	57,4	849	2 376	26,3	73,7	274	1 501	15,4	84,6
2013	319	218	59,4	40,6	598	627	48,8	51,2	3 399	4 653	42,2	57,8	822	2 332	26,1	73,9	273	1 503	15,4	84,6
2012	329	219	60	40	633	670	48,6	51,4	3 443	4 837	41,6	58,4	824	2 386	25,7	74,3	268	1 528	14,9	85,1
2011	431	292	59,6	40,4	989	1 029	49	51	4 667	6 980	40,1	59,9	1 040	3 265	24,2	75,8	352	2 135	14,2	85,8
2010	499	326	60,5	39,5	1 101	1 098	50,1	49,9	4 669	7 048	39,8	60,2	1 034	3 289	23,9	76,1	342	2 184	13,5	86,5
2009	463	310	59,9	40,1	1 158	1 237	48,4	51,6	4 652	7 150	39,4	60,6	959	3 191	23,1	76,9	298	2 126	12,3	87,7
2008	463	310	59,9	40,1	1 158	1 237	48,4	51,6	4 652	7 150	39,4	60,6	959	3 191	23,1	76,9	298	2 126	12,3	87,7
2007	459	298	60,6	39,4	1 059	1 170	47,5	52,5	4 495	6 897	39,5	60,5	940	3 100	23,3	76,7	263	2 070	11,3	88,7
2006	352	295	54,4	45,6	968	1 112	46,5	53,5	4 270	6 551	39,5	60,5	917	3 083	22,9	77,1	258	1 980	11,5	88,5
2005	274	223	55,1	44,9	851	978	46,5	53,5	4 249	6 416	39,8	60,2	881	3 052	22,4	77,6	240	1 944	11	89

Zdroj dat: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021

Tab. 30: Akademičtí pracovníci vysokých škol podle vědních oblastí (v FTE)

	přírodní vědy		technické vědy		zemědělské vědy		lékařské vědy		sociální vědy		humanitní vědy											
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)	ženy (%)	muži (%)										
2021	695	2 031	25,5	74,5	878	3 021	22,5	77,5	566	37,6	1 211	1 517	44,4	55,6	1 744	2 095	45,4	54,6	1 259	1 700	42,5	57,5
2020	762	2 173	26,0	74,0	865	3 000	22,4	77,6	639	36,8	1 188	1 509	44,0	56,0	1 751	2 097	45,5	54,5	1 158	1 604	41,9	58,1
2019	701	2 094	25,1	74,9	848	2 870	22,5	77,5	616	35,0	1 155	1 605	41,9	58,1	1 670	1 993	45,6	54,4	1 158	1 605	41,9	58,1
2018	445	1 415	23,9	76,1	1 059	2 815	27,3	72,7	624	39,6	1 123	1 569	41,7	58,3	1 746	2 555	40,6	59,4	1 198	1 715	41,1	58,9
2017	484	1 466	24,8	75,2	1 102	3 679	23,1	76,9	520	35,5	1 120	1 459	43,4	56,6	1 060	2 598	44,2	55,8	1 191	1 687	41,6	58,4
2016	414	1 326	23,8	76,2	1 096	3 694	22,9	77,1	506	35,3	1 088	1 424	43,3	56,7	2 046	2 579	44,2	55,8	1 144	1 647	41,0	59,0
2015	565	1 775	24,1	75,9	1 254	4 491	21,8	78,2	531	37,2	2 265	3 178	41,6	58,4	2 030	2 482	45,0	55,0	1 339	2 011	40,0	60,0

Zdroj dat: MŠMT, Statistiky školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 31: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v přírodních vědách (v FTE)

	lektori/rky		ženy (%)		asistenti/ky		ženy (%)		odborní asistenti/ky		ženy (%)		docenti/ky		ženy (%)		profesoři/rky	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži
2021	70	95	42,2%		29	69	29,5%		397	886	30,9%		150	611	19,8%		49	371
2020	69	87	44,3%		27	54	33,8%		386	870	30,8%		144	601	19,4%		45	366
2019	70	93	43,1%		23	41	35,7%		386	863	30,9%		138	646	17,7%		45	396
2018	70	90	43,8%		19	28	41,1%		364	828	30,6%		134	629	17,5%		44	395
2017	69	88	43,9%		18	30	38,0%		365	835	30,4%		125	616	16,9%		46	383

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 32: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v technických vědách (v FTE)

	lektori/rky		ženy (%)		asistenti/ky		ženy (%)		odborní asistenti/ky		ženy (%)		docenti/ky		ženy (%)		profesoři/rky	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži
2021	29	53	35,7%		81	208	28,2%		561	1 516	27,0%		154	805	16,1%		52	439
2020	22	40	34,9%		90	187	32,4%		544	1 505	26,6%		153	789	16,2%		49	441
2019	19	39	32,7%		88	173	33,8%		543	1 464	27,1%		152	788	16,2%		47	436
2018	6	19	25,2%		89	160	35,7%		577	1 533	27,4%		148	784	15,9%		46	430
2017	4	18	17,7%		92	161	36,3%		567	1 507	27,3%		143	781	15,5%		44	430

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 33: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace ve zdravotnických, lékařských a farmaceutických vědách (v FTE)

	lektori/rky		ženy (%)		asistenti/ky		ženy (%)		odborní asistenti/ky		ženy (%)		docenti/ky		ženy (%)		profesoři/rky	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži
2021	101	72	58,3%		190	140	57,7%		698	648	51,9%		152	313	32,7%		69	344
2020	88	63	58,1%		166	133	55,5%		693	656	51,4%		151	315	32,4%		62	323
2019	82	59	58,3%		161	111	59,2%		670	658	50,5%		149	316	32,0%		62	320
2018	76	59	56,3%		152	92	62,3%		655	649	50,2%		146	314	31,7%		63	315
2017	78	68	53,6%		138	92	60,1%		655	640	50,6%		145	319	31,3%		64	313

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 34: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v zemědělských vědách (v FTE)

	lektori/rky		ženy (%)		asistenti/ky		ženy (%)		odborní asistenti/ky		ženy (%)		docenti/ky		ženy (%)		profesoři/rky	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži
2021	5	2	67,2%	36	54	36	59,6%	206	262	44,0%	54	167	22	99	24,5%	22	99	18,4%
2020	4	2	69,1%	38	58	38	60,2%	193	260	42,6%	51	158	22	96	24,3%	22	96	18,3%
2019	3	0	90,8%	32	44	32	57,8%	178	247	41,9%	47	156	20	97	23,0%	20	97	16,8%
2018	2	0	100,0%	30	43	30	59,1%	177	249	41,5%	43	152	22	101	22,1%	22	101	17,8%
2017	2	0	100,0%	30	42	30	58,8%	172	258	40,0%	43	159	22	102	21,4%	22	102	17,6%

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 35: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v sociálních vědách (v FTE)

	lektori/rky		ženy (%)		asistenti/ky		ženy (%)		odborní asistenti/ky		ženy (%)		docenti/ky		ženy (%)		profesoři/rky	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži
2021	108	79	57,8%	120	119	120	49,7%	1 120	1 182	48,7%	329	492	68	222	40,0%	68	222	23,6%
2020	101	76	57,0%	111	120	111	52,1%	1 107	1 174	48,5%	332	488	67	218	40,5%	67	218	23,5%
2019	101	68	59,7%	103	114	103	52,5%	1 102	1 149	48,9%	322	486	69	224	39,8%	69	224	23,4%
2018	90	58	61,0%	102	96	102	48,5%	1 126	1 147	49,5%	308	485	65	218	38,8%	65	218	23,0%
2017	77	50	60,9%	119	110	119	47,9%	1 171	1 171	50,0%	296	494	65	219	37,4%	65	219	23,0%

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 36: Akademičtí pracovníci/ice vysokých škol podle akademické klasifikace v humanitních vědách (v FTE)

	lektori/rky		ženy (%)		asistenti/ky		ženy (%)		odborní asistenti/ky		ženy (%)		docenti/ky		ženy (%)		profesoři/rky	
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži
2021	146	64	69,3%	124	117	117	51,5%	709	828	46,1%	218	462	62	228	32,0%	62	228	21,4%
2020	158	71	69,1%	128	105	105	54,8%	663	828	44,5%	214	453	62	223	32,1%	62	223	21,9%
2019	162	68	70,5%	123	106	106	53,6%	657	830	44,2%	202	444	64	219	31,3%	64	219	22,6%
2018	163	65	71,6%	124	108	108	53,4%	630	834	43,0%	195	429	64	227	31,2%	64	227	21,8%
2017	165	59	73,6%	129	105	105	55,2%	622	821	43,1%	188	432	65	229	30,4%	65	229	22,2%

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 37: Průměrná měsíční mzda (v Kč⁴⁹) akademických pracovníků/ic

	lektori/rky		GPG (%)		asistenti/ky		GPG (%)		odborní asistenti/ky		GPG (%)		docenti/ky		GPG (%)		profesoři/rky		GPG (%)	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
2021	39 456	44 626	11,60	11,60	38 409	41 983	8,50	8,50	48 000	53 845	10,90	10,90	67 001	75 815	11,60	11,60	88 635	97 284	8,90	8,90
2020	37 695	42 443	11,2	11,2	36 932	40 611	9,1	9,1	45 892	52 163	12,2	12,2	64 484	73 508	12,8	12,8	84 815	92 824	8,6	8,6
2019	37 553	43 417	11,5	11,5	36 287	40 270	9,9	9,9	45 155	50 876	11,2	11,2	63 991	72 218	11,4	11,4	83 540	91 486	8,7	8,7
2018	34 783	38 640	10	10	33 265	36 530	8,9	8,9	41 586	47 233	12	12	59 694	67 541	11,6	11,6	78 091	84 350	7,4	7,4
2017	31 643	35 405	10,6	10,6	29 446	32 588	9,6	9,6	37 552	42 482	11,6	11,6	53 300	60 746	12,3	12,3	72 983	77 629	6	6
2016	30 128	34 236	12	12	27 976	30 424	8	8	35 212	39 858	11,7	11,7	50 794	56 966	10,8	10,8	68 791	72 750	5,4	5,4
2015	30 575	33 919	9,9	9,9	27 877	29 662	6	6	34 876	39 310	11,3	11,3	50 648	56 942	11,1	11,1	69 435	73 049	4,9	4,9
2014	28 354	33 068	14,3	14,3	26 198	27 688	5,4	5,4	32 959	36 403	9,5	9,5	48 674	54 146	10,1	10,1	66 978	70 016	4,3	4,3
2013	27 487	30 814	10,8	10,8	25 361	27 336	7,2	7,2	31 603	35 468	10,9	10,9	47 279	52 071	9,2	9,2	64 414	67 344	4,4	4,4
2012	26 139	29 033	10	10	24 642	25 929	5	5	31 215	34 078	8,4	8,4	45 569	49 414	7,8	7,8	61 778	65 062	5	5
2011	24 684	27 540	10,4	10,4	23 232	25 867	10,2	10,2	29 464	32 967	10,6	10,6	43 677	47 427	7,9	7,9	58 156	62 057	6,3	6,3
2010	24 319	27 409	11,3	11,3	23 415	24 603	4,8	4,8	29 877	31 793	6	6	43 451	46 230	6	6	58 661	60 329	2,8	2,8

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2010–2021

49 Nominální mzdy v běžných cenách daného roku

ROZHODOVACÍ POZICE

Tab. 38: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech veřejných výzkumných institucí v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
ředitel/ka	1	17	6,8
zástupce/kyně rada	151	628	19,4
dozorčí rada	90	322	21,8
celkem	242	967	20,0

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti pro rok 2021

Tab. 39: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech AV ČR v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	1	0	100%
akademická rada	4	13	23,5%
akademický sněm	50	207	19,5%
dozorčí komise	1	7	12,5%
vědecká rada	4	25	13,8%
vedení AV ČR celkem	60	252	19,2%
další poradní orgány (komise a rady)	84	294	22,2%
celkem AV ČR	144	546	20,9%

Zdroj: www.avcr.cz

Tab. 40: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech České konference rektorů v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0%
předsednictvo	1	5	16,7%
Komora rektorů veřejných a státních VŠ	4	24	14,3%
Komora rektorů soukromých VŠ	6	13	31,6%
celkem	11	43	20,4%

Zdroj: crc.muni.cz

Tab. 41: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Rady vysokých škol v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0%
předsednictvo	15	34	30,6%
studentské komory RVŠ	10	22	31,3%
Sněm RVŠ	104	203	33,9%
celkem	129	260	33,2%

Zdroj: www.radavs.cz

Tab. 42: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Technologické agentury ČR v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0%
předsednictvo	1	4	20,0%
výzkumná rada	1	11	8,3%
kontrolní rada	3	7	30,0%
celkem vedení TA ČR	5	24	17,2%
rady programů, podprogramů, exp. komise	58	158	26,9%
celkem	68	205	24,9%

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti TA ČR, 2021, www.tacr.cz

Tab. 43: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Grantové agentury ČR v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	1	0	100,0%
předsednictvo	2	3	40,0%
vědecká rada	1	11	8,3%
kontrolní rada	1	8	11,1%
celkem řídicí orgány GA ČR	5	22	18,5%
hodnotící panely	82	328	20,0%
oborové komise	0	5	0,0%
celkem	91	377	19,4%

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti GA ČR 2021

Tab. 44: Zastoupení žen a mužů v řídicích orgánech Učené společnosti České republiky v roce 2021 (v HC)

	ženy	muži	ženy (%)
předseda/kyně	0	1	0,0%
rada	2	5	28,6%
řádní členové/ky	9	86	9,5%
zahraniční členové/ky	3	46	6,1%
emeritní členové/ky	1	17	5,6%
celkem	15	155	8,8%

Zdroj dat: MŠMT, Statistika školství – Zaměstnanci a mzdové prostředky, 2005–2021. Počítáno dle tzv. Frascatiho manuálu (OECD)

Tab. 45: Specialisté v oblasti vědy a techniky a jejich průměrná měsíční mzda (Kč), 2012–2021

	Počet celkem		mzdy dle věku: 25–29 let		mzdy dle věku: 30–34 let		mzdy dle věku: 35–44 let		mzdy dle věku: 45–54 let			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2021	41 500	106 700	28,0	14,1	48 504	54 841	11,6	64 367	56 494	65 744	14,1	14,1
2020	39 500	104 200	27,5	15,9	46 589	52 834	11,8	62 926	53 196	61 346	13,3	13,3
2019	36 800	106 300	25,6	16,7	44 883	51 828	13,4	60 483	49 276	60 238	18,2	18,2
2018	34 400	105 300	24,4	13,0	41 510	47 956	13,4	54 842	45 489	55 019	17,3	17,3
2017	30 900	100 000	23,8	7,8	36 432	45 207	15,00	52 566	42 209	51 134	17,5	17,5
2016	26 900	91 600	22,4	32 290	36 885	41 764	11,7	47 618	36 689	46 113	20,4	20,4
2015	25 400	85 500	21,8									
2014	23 300	79 700	24,5									
2013	21 600	74 700	21,4									
2012												

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Tab. 46: Získávání patentů z pohledu pohlaví, 2005–2021

	celkem		veřejné vysoké školy		veřejné výzkumné instituce		podniky		fyzické osoby			
	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)	ženy	muži	ženy (%)	muži (%)
2021	39	409	8,7%	12,1%	5	19	20,0%	13	200	5	49	9,3%
2020	53	486	9,9%	12,9%	7	40	14,6%	20	234	5	47	8,8%
2019	60	459	11,5%	13,3%	20	43	31,1%	17	216	4	56	7,0%
2018	55	463	10,5%	10,7%	11	29	28,5%	22	217	5	60	7,8%
2017	55	549	9,1%	11,5%	10	42	18,5%	19	254	5	71	6,6%
2016	60	606	9,0%	12,7%	8	48	14,5%	18	277	6	67	8,0%
2015	54	546	9,1%	12,2%	10	59	14,6%	16	228	2	61	3,8%
2014	50	436	10,2%	12,7%	7	48	12,5%	16	185	6	50	10,8%
2013	44	377	10,5%	12,5%	10	31	23,2%	12	144	2	57	3,6%
2012	44	378	10,4%	11,3%	8	38	18,2%	18	147	1	57	1,7%
2011	38	306	11,1%	12,4%	7	28	20,4%	15	104	2	63	3,5%
2010	22	278	7,4%	4,3%	9	29	23,5%	5	112	4	53	6,3%
2009	32	348	8,5%	16,0%	8	33	20,1%	11	190	2	66	3,1%
2008	19	232	7,5%	11,2%	6	20	21,8%	9	139	2	43	4,4%
2007	15	226	6,1%	11,8%	1	10	11,2%	8	120	2	65	3,0%
2006	19	247	7,0%	11,0%	5	8	37,9%	9	141	3	78	3,9%
2005	18	327	5,3%	6,9%	2	15	13,3%	9	180	4	104	4,1%

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní dopočty ČSÚ, 2022

**Postavení žen v české vědě
Monitorovací zpráva za rok 2021**

Autorka: Hana Třísková

Sběr dat pro kapitolu Rozhodování: Jarmila Klsák

Jazyková korektura: EKO Překlady s.r.o. – překladatelská agentura

Sazba: Jakub Kubů

Grafika: Michal Ureš, Jarmila Klsák

Tisk: ART D – Grafický ateliér Černý, s. r. o.

Vydal: Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Jiřská 1, 110 00 Praha 1

Vydání první

Praha 2023

Distribuce: Tiskové a ediční oddělení Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.
Jiřská 1, 110 00 Praha 1, telefon: 210 310 217, e-mail: prodej@soc.cas.cz

Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons BY-NC-ND 4.0.
Licenční podmínky navštivte na adrese creativecommons.org.

ISBN 978-80-7330-405-8 print

ISBN 978-80-7330-404-1 online - pdf